

ANKETA – 13. FEBRUARJA

Vsem tistim, ki so sodelovali v naši anketi „Vsi ljudje vse vedo!“, v kateri smo skušali izvedeti, kaj bralci berejo in kakšne pripombe imajo o Dolenjskem listu, sporočamo, da bomo rezultate ankete, mnenja sodelujočih v tej anketi in izžrebane anketerance objavili v slavnostni prilogi Dolenjskega lista, ki bo ob 25. obletnici izhajanja našega tednika izšla v četrtek, 13. februarja.

Z nedeljske delovne akcije v Starem gradu v krški občini. Prosto- voljci so popravljali pot na Libno in ob cesti polagali cevi, da bodo po njih speljali hudourniški potok. Upajo, da ga bodo s tem ukrotili ter se izognili škodi ob neurjih. Krajevna skupnost Dolenja vas pripisavlja pri urejanju ceste na Libno naslednjo veliko delovno akcijo 8. februarja. Vsi, ki često uporabljajo, bodo prispevali zanj tudi delež v denarju, saj se nadejajo, da jo bodo kmalu asfaltirali. (Foto: J. Teppey)

Vsi hočejo D. Benčino

Kolektiv ZKGP ga hoče še naprej za direktorja

Drago Benčina, direktor Zdruzenega KGP Kočevje, je bil izvoljen tudi v SIS za področje zdravstva, zdaj pa je najresnejši kandidat za predsednika republiške interesne skupnosti za področje zdravstva. To funkcijo naj bi opravljal poklicno.

Predstavniki ZKGP pa so zaprosili, naj bi Drago Benčina še nadalje ostal njihov direktor. Ta predlog so utemeljili s tem, da je Benčina v razmeroma kratkem času, odkar je direktor, utrdil ZKGP, saj so prenehali notranji spori, ki so prej slabili odnose v tej največji delovni organizaciji. Razen tega je ZKGP prav zdaj začelo uresničevati velike in dolgoročne naloge na področju kmetijstva ter združevanja gozdarstva in lesne industrije.

O prošnji ZKGP je razpravljala tudi izvršni odbor občinske konference SZDL in ga sklenil podpreti. JOZE PRIMC

NAJDENA V SAVI

V nedeljo, 26. januarja, so v Savi blizu Samobora našli truplo 60-letne Julijane Novak iz Brežic. Novakova je odšla z doma že 13. januarja in vse odtlej je za njo izginila vsaka sled. Kot je ugotovila komisija, na truplu ni bilo nobenih znakov nasilja.

Na jubilejnih 20. sejmu konfekcije, modnih tkanin, pletenin, izdelkov usnjarsko-predelovalne industrije, usnja in raznih modnih artiklov – MODA 75 na gospodarskem razstavišču v Ljubljani so med 270 razstavljalci iz vse Jugoslavije sodelovala tudi podjetja z našega območja: TRIKON in TEKSTILANA iz Kočevja, BETI in KOMET iz Metlike, JUTRANJKA in LISCA iz Sevnice, LABOD, NOVOTEKS in ROG iz Novega mesta in v okviru matičnih podjetij še številni konfekcijski in tekstilni obrati, ki delujejo na našem širšem območju. Najvišje priznanje za modne dosežke, kipec LJUBLJANSKI ZMAJ, je dobila LISCA, diplome pa JUTRANJKA, BETI in NOVOTEKS.

Več na straneh 11 – 14.

Lani brez primanjkljaja, letos pa?

V Novem mestu ustanovili regionalno zdravstveno skupnost

V Novem mestu so predčerašnjim ustanovili regionalno zdravstveno skupnost za občine: Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Za predsednika skupščine so izvolili Toneta Pirca iz Novega mesta, za predsednika zbora uporabnikov Jožeta Jankoviča iz Metlike, za predsednika zbora izvajalcev Vida Budno iz Krškega.

V izvršnem odboru so: Franc Zidar – predsednik in Marija Vraničar – namestnica iz Trebnjega, Branko Vogler in dr. Matjaž Zupančič iz Krškega, Milan Bratož, Slavko Jarc in dr. Dragan Zatežić iz Novega mesta, inž. Anton Horvat in mr. ph. Milan Dujec iz Črnomlja ter Peter Stefančič in dr. Blaž Mlakar iz Metlike.

V izvršni odbor republiške zdravstvene skupnosti so izvolili Toneta Pirca iz Novega mesta in Kristijana Pavliho iz Krškega, v odbor delavskega nadzora pri republiški zdravstveni skupnosti pa Novomeščana Nika Briclija in dr. Dragana Zatežića.

Po volitvah in konstituiranju je bilo delegatom sporočeno, da za leto 1974 v skladih zdravstvenega varstva in zavarovanja ni bilo primanjkljaja. V izhodiščih za leto 1975 pa je predvideno, naj bi se prispevna stopnja bistveno ne povečala. Kaj-

pak je treba še počakati na republiški družbeni dogovor, od katerega bo odvisno, kakšna prispevna stopnja bo obveljala in koliko denarja bo za zdravstveno varstvo in druge potrebe v regiji v letu 1975.

Če bi obveljala zdaj predlagana stopnja 9,48 odst. (enotna za vso Slovenijo), bi morali v dolenjski regiji ob koncu leta računati s primanjkljajem ali pa okrniti pravice iz zdravstvenega varstva. Seveda se bo morala tudi potrošnja na tem področju podrediti republiški resoluciji in splošnim prizadevanjem, da bi obdržali inflacijo na lanski ravni. To pa pomeni, je poudaril eden od razpravljalcev, da bo treba tudi na zdravstvenem področju iskati notranje rezerve, vendar tako, da pravice iz zdravstvenega varstva ne bodo okrnjene.

Novomeških 3616 milijonov dinarjev

Vrednost proizvodnje za 71% večja kot 1973

Skupna vrednost proizvodnje organizacij združenega dela novomeške občine je bila lani blizu tri milijarde 616 milijonov dinarjev, kar je 71 odstotkov več kot leto dni poprej, vendar 4,8 odstotka manj, kot so načrtovali. Novomeške organizacije združenega dela so izvozile lani za 45 in pol milijona ameriških dolarjev blaga, kar je za 5 odstotkov več kot 1973 in 22,1 odstotka manj, kot so načrtovali. Na konvertibilni trg so izvozili za dobrih 40 milijonov dolarjev blaga, kar je sicer več kot leto poprej, vendar za 24,6 odstotka manj, kot so predvideli z načrti. Podrobnejše poročilo o lanski vrednosti proizvodnje in izvozu novomeških delovnih organizacij objavljamo na novomeški strani.

POVEJTE NAM!

V uredništvu smo se odločili, da bomo poslej vsak drugi teden pripravili popoldansko uredništvo v posameznih manjših krajih na Dolenjskem.

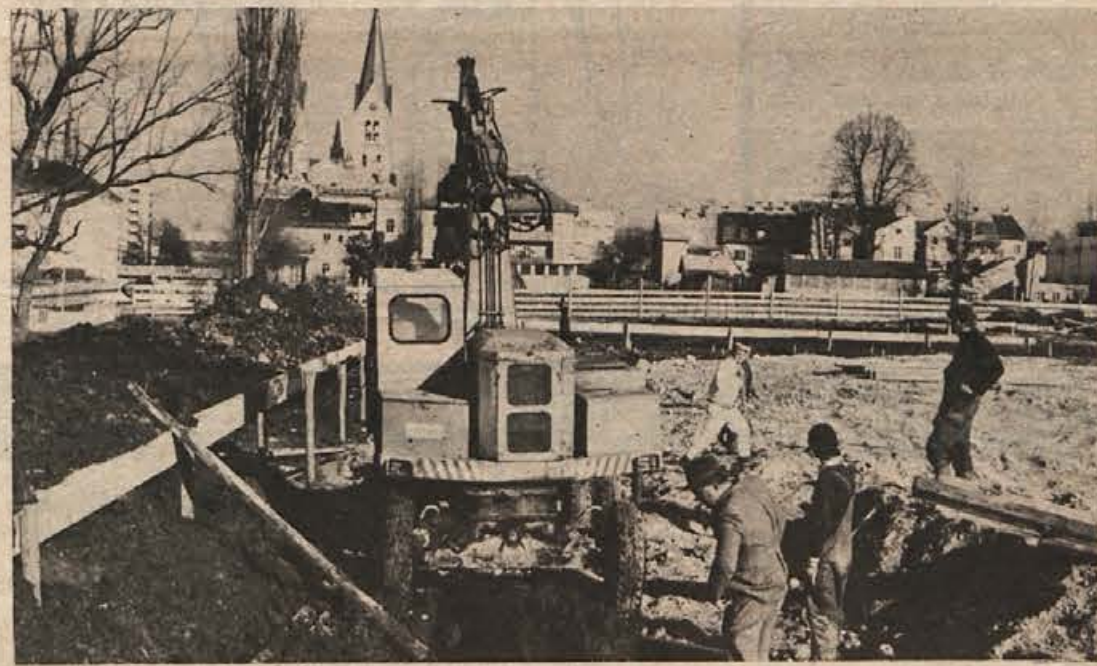
Prvo tako popoldansko uredništvo bo

V HINJAH

in sicer v gostilni „Pri Papežu“, Hrib pri Hinjah. Naši novinarji vas bodo čakali v sredo, 5. februarja od 16. ure naprej in bodo v gostilni toliko časa, dokler bo odprta.

Vsi, ki bi radi kaj povedali, pohvalili, pogrjajali ali se samo pogovorili z novinarji, boste dobrodošli! Na pogovor vabimo vasčane Hinj in okolice.

Še enkrat, vabimo vas na popoldansko uredništvo Dolenjskega lista, ki bo v sredo, 5. februarja, ob 16. uri!

Izredno toplo vreme omogoča kočevskim gradbincem nepretrgano delo tudi pozimi. Delavci SGP Zidar Kočevje so se te dni z vso vnemo lotili gradnje nove telovadnice in plavalnega bazena pri osnovni šoli, ki ju bodo zgradili iz samopriskevka občanov. (Foto: F. Brus)

Ustavni odnosi - še marsikje ledina

Na posvetu za dolenjsko in posavsko regijo na Otočcu: zastoji zaradi neznanja, nerazumevanja in zmede ob poplavi različnih izhodišč za ustavne rešitve v združenem delu

Od tega, ali bodo komunisti sposobni razčiščevati nejasna vprašanja in odpirati pot spremembam, bo odvisen napredek pri vsebinskem poglobljanju

ustavnih odnosov v delovnih organizacijah. To misel je poudaril član izvršnega komiteja CK ZKS Igor Uršič, ko je 22. januarja na Otočcu – na posve-

tu o nadaljnjem samoupravnem konstituiranju združenega dela za dolenjsko in posavsko regijo – opozarjal na pomen sklepov tretje seje CK ZKS. Posveta sta se udeležila tudi inž. Rado Dvoršak, podpredsednik repu-

bliške gospodarske zbornice, in Vinko Kastelic, republiški samoupravni pravobranilec.

Udeleženci so zelo kritično ocenjevali stanje v občinah, navezujoč razpravo tudi na oceno CK ZKS. Tako je bilo slišati, da so v Črnomlju novi odnosi sicer že vidni, da pa se še zelo počasi uveljavljajo.

(nadaljevanje na 4. strani)

PONAREJENO POTRDILO

22. januarja so se v trebanjski občini pojavili pastirji ovac. Med Velikim Gabrom in bičem sta bili dve čredi: v eni je bilo 250, v drugi pa 190 ovac. Z njimi je bilo več pastirjev, vodila pa sta jih Huso Mevič in Zejnič Hrustan, oba iz bližine Travnika.

Vodja skupin sta kazala potrdilo o zdravstvenem stanju ovac, toda inšpekcijski organi so kaj kmalu ugotovili, da sta potrdili ponarejeni.

Po prehodnem poslabšanju v začetku tedna se je vreme ustalilo. Tudi drugo polovico tedna pričakujemo suho vreme, sorazmerno toplo, možno je le kratkotrajno manjše poslabšanje.

Na poti iz Nove Gorice proti Zagrebu je šla čreda 200 ovac v soboto mimo Mirne. Čredo ženejo trije pastirji, s sabo imajo tudi tri osle. V nedeljo sta šli mimo Mirne še dve taki čredi. (Foto: Z. Kramar)

Kljub ohladitvam v odnosih med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike, nastalimi po odpovedi trgovske pogodbe, pa se na obeh straneh potihoma vendarle pripravljajo za napovedan obisk sovjetskega voditelja v Washingtonu. S tem se bo nadaljevala serija medsebojnih obiskov, začeta s potovanjem tedanjega ameriškega predsednika Nixona v Sovjetsko zvezo... dobri odnosi nad drobnimi razprtijami...

Tačas pa poročajo iz Pariza o neki zanimivi podrobnosti, ki je prav tako vezana na državniški obisk: egiptovskega predsednika Sadata, ki se mudi v Parizu, varuje nič manj kot 5000 francoskih policajev ter tajnih agentov. Temu je treba pristeti še nekaj sto članov egiptovske tajne službe, da bi bila podoba popolna. Očitno je, da si nihče ne želi kakšnega nepredvidenega naključja... varnost na najvišji ravni...

Varnosti pa ni v Veliki Britaniji, kjer se je po nekaj tedenskem premirju znova začela serija terorističnih napadov. Začela jih je IRA, prepovedana Irška revolucionarna armada. Posledica: okoli 30 ranjenih in skoraj milijon funtov šterlingov škode. Policija tudi topot ni mogla ničesar ukreniti, lahko je samo pomagala – pri odstranjevanju razbitin... koliko časa se?... Ali je CIA vohunila tudi za člani ameriškega kongresa? Vprašanje, ki ostaja še vedno brez odgovora, buri te dni javnost na oni strani oceana, predsednik Ford pa še vedno doživlja kritike zaradi sestava komisije, ki naj bi preiskovala (ne) dovoljeno dejavnost CIA. Očitajo mu namreč, da je v komisijo imenoval osebnosti, ki imajo izredno dobre odnose s CIA in zaradi tega menda ne bodo dovolj dosledne in ostre. Med njimi je na prvem mestu podpredsednik Združenih držav Amerike Rockefeller... težko se je zameriti prijateljem – in tudi resnici...

In še novica iz Etiopije: oblasti so sporočile, da bodo izpustile nekaj zaprtih sorodnikov cesarja Haile Selasieja in nekdanjih visokih uradnikov njegove administracije. To bodo storili zato, ker so menda dokazali svojo nedolžnost.

Zadnje ugotovitve o procesih združevanja dela in sredstev kažejo, da mnoge delovne organizacije vedno bolj sprejemajo združevanje kot pomembno možnost za hitrejši razvoj na praktično vseh gospodarskih področjih. V dveh letih se je namreč povežalo več organizacij združenega dela kot v zadnjih dveh desetletjih.

Ta podatek je več kot razveseljav. Še posebej zato, ker so nekateri ob sprejemanju nove ustave oziroma organiziranju temeljnih organizacij združenega dela zagledali v krik, da bomo s temi novostmi še bolj osiromašili gospodarstvo, ga razdrobili in uničili, ker enostavno (zavestno ali nezavestno) niso spoznali bistva ustavnih novosti. Toda ustava ne podira, temveč predvsem gradi razporeditev gospodarske moči.

TELEGRAMI

BUENOS AIRES – Perujska revolucionarna vlada je zasedla zadnji košček naftnih polj, ki so jih izkoriščale tuje družbe. Gre za naftna polja Maquia v pokrajini Ucayali. Tako so naredili konec severnoameriški navzočnosti v Peruu.

TEHERAN – Boj za hrano je med najpomembnejšimi nalogami iranske vlade. Da bi rešila ta problem, bo storila vrsto korakov v deželi sami, hkrati pa bo široko sodelovala s številnimi državami, med njimi tudi z Jugoslavijo. Do takšnih pogovorov je prišlo že na številnih jugoslovansko-iranskih srečanjih.

PANAMA – Panama utegne kmalu postati ena največjih proizvajalcev bakra na svetu. Panamski minister za industrijo in trgovino Fernando Manfredo je izjavil, da je samo v rudniku „Petacila“ za 300 milijonov ton rezerv.

DAKA – Iz Dake so sporočili, da se je na reki Burigangi zgodila huda nesreča: trčili sta ladji in najbrž je mrtvih približno sto ljudi, med njimi tudi ženske in otroci.

Kljub očitnemu napredku pa se lahko z rezultati vse prej kot zadovoljimo. Povedati je namreč treba, da v integracijskih gibanjih še vedno nismo dosegli vseh tistih pogojev, ki bi resnično zagotavljali najboljše gospodarske in obenem tudi družbene uspehe, predvsem v pogledu razvoja samoupravljanja. Ugotavljamo namreč, da je v združevanju še premalo vsebinske povezanosti, da se medsebojni odnosi le s težavo spreminjajo, da je najustrenejša delitev dela še vedno preveč formalna zadeva, da le stežka lahko govorimo o povezanih nastopih na tujih trgih in tako naprej. Posebej pa je treba opozoriti, da premalo odločno združujejo delo in sredstva. Še posebej je treba poudariti, da je slovensko gospodarstvo premalo povezano z jugoslovanskim trgom.

Posebno nevarna pa bi bila usmerjenost v klasične horizontalne (v okvirih krajev, občine in republike ali po panogah) povezave, ki so značilnost dobre polovice sedanjih integracij, saj pot brez specializacije in zavesti o povezavi na vseh ravneh voi kaj hitro v monopolizacijo panog in zaprtost združenih delovnih organizacij. Razen tega združevanje nikakor ne more postati zadeva vodstvenih sestavov, ki naj bi se dogo-

ALŽIR – Tukaj se je končala konferenca dežel-proizvajalck nafte, na kateri so skušali izdelati skupno strategijo v odnosu do porabnikov. Eden izmed temeljnih in najbolj pomembnih sklepov je naslednje: države proizvajalke nafte odklanjajo konfrontacijo in so za sodelovanje na poštenih in enakopravnih osnovah. Na sliki: udeleženci sestanka v Alžiru. (Telefoto: UPI)

varjali med seboj o sodelovanju ali celo o krepitvi podjetniških oziroma centralističnih dogovorov, temveč mora postati sklep, ki ga lahko sprejemajo samo zavestno usmerjeni delavci kot odločitev za hitrejši napredek, ki temelji na povezanosti in čistih odnosih na vseh ravneh. Ne gre namreč za vprašanje, kdo bo zaradi svoje materialne moči vsrkal drugega, ne za možnosti diktata višjih cen in ne za karkoli podobnega.

Bistvo integracij je lahko in mora biti le v ustvarjanju skupnih razvojnih programov, v boljši delitvi dela, v dviganju produktivnosti, v posodobitvi tehnologije, v smotrni organizaciji dela, še posebej pa tudi v vplivu na izobraževanje potrebnih kadrov in v kadrovske politiki. To lahko dosežemo seveda le z združevanjem sredstev za te namene, ki pa morajo biti dosledno podvržena samoupravnemu odločanju o njihovem razporejanju, kjer imajo lahko besedo samo vsi delavci in nihče drug v njihovem imenu. Zato tudi integracije niso politična muha, kot bi jih nekateri še danes radi opredelili, temveč življenjska nujnost našega gospodarskega razvoja.

JANEZ KOROŠEC

Iz zadnjega PAVLIHE

– Veste, midva sva taka kot ZIS: ta tudi pripravi marsi-kakšen zakon z zamudo!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

O uresničevanju nalog in organiziranosti ZK v vseljudski obrambni vojni in nekaterih drugih vprašanjih v zvezi s pripravami na splošni ljudski odpor je pretekli torek tekla beseda na seji izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS. Če povzamemo glavna izhodišča razprave, potem moramo začetni z ugotovitvijo, da je Zveza komunistov v času po VII. kongresu ZKS in X. kongresu ZKJ sistematično in nenehno opredeljevala idejnopolitično ter družbeno izhodišča in naloge članov, organizacij ter vodstev ZK na obrambnem področju. Pri tem si je ZK s svojim delovanjem nenehno prizadevala, so poudarili na seji, da bi se v priprave na SLO vključili vsi delovni ljudje.

Številne akcije, zlasti pa izvedba, združene akcije „Jesen 74“ so dokaz, da smo v Sloveniji pri uresničevanju koncepta vseljudske obrambe in družbene samozaščite dosegli pomembne uspehe, ki se kažejo v veliki stopnji osveščenosti in družbene zavesti. Seveda pa kljub temu uspehom še vedno ostaja nekaj odprtih vprašanj, ki jih bo treba rešiti. Predvsem to treba večjo skrb nameniti organizacijski in vsebinski krepitvi vsesplošnega ljudskega odpora v TOZD in KS, kadrovske politiki ter krepitvi SZDL kot najširše fronte, kjer naj se usklajujejo vse družbenopolitične in obrambne aktivnosti.

„Aktivi komunistov delavcev morajo biti jurišniki na trdnjave starega in glavna opora delavcev v boju za njihovo popolno oblast,“ je dejal predsednik CK ZKS France Popit na seminarju za sekretarje aktivov delavcev komunistov in sekretarjev komitejev občinskih konferenc ZK s področja petih medobčinskih svetov ZKS. Na seminarju so se udeleženci lotili predvsem vprašanja organiziranosti in metod dela aktivov komunistov delavcev ter obveščanja delavcev v združenem delu.

Odločanje o sredstvih je pogosto še vedno v rokah vodilnih struktur v delovnih organizacijah, ki delavcem nerade prepuščajo oblast, je med drugim dejal France Popit. Stališča aktivov morajo biti v delovnih organizacijah, iz delovnih organizacij pa morajo prek aktivov prihajati pripombe na politiko občinske partijske organizacije. Pri tem se nikakor ni treba bati različnih stališč delavcev. Ta so pogosto le posledica preslabe informiranosti. Zato si je treba prizadevati, da bi dobili predvsem pravo podobo razpoloženja delavcev. Z delovnimi programi aktivov, so poudarili na seminarju, bi bilo treba zajeti tudi stalno ocenjevanje in spreminjanje socialne sestave ZK, preučevanje uresničevanja ustave in aktivnosti delavske kontrole, stalno spreminjanje gospodarskega razvoja v občini in regiji, vpliv gospodarskih gibanj na delavski standard, uresničevanje samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter spremljanje uresničevanja sklepov ZK. V petek, 24. januarja je bila v Ljubljani prva seja republiškega odbora za proslavo 30-letnice osvoboditve. Sejo je vodil predsednik odbora Sergej Kraigher, ki je v uvodu poudaril, da 30-letnico osvoboditve praznujemo v izjemno razgibanem in pomembnem času, tako glede našega notranjopolitičnega in družbenega življenja in razvoja kot glede mednarodnih okoliščin in dogajanj.

Z novo ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije in novimi ustavami socialističnih republik in avtonomnih pokrajin smo kot rezultat našega revolucionarnega razvoja lahko ustavno-pravno konstituirali neposredno oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Ze doslej smo v razvoju in praksi socializma spreminjali svet okoli sebe in sami sebe. Z uresničevanjem nove ustave, ki sprošča ustvarjalnost in pobude neizčrpnih energij osnovnih množic delavskega razreda in delovnih ljudi pa se ta preobrazba potrjuje. Slovenci smo si v novi Jugoslaviji zagotovili vse pogoje za naš nacionalni in družbeni razvoj in dosegli, da lahko vsem, ki so v uresničevanju našega nacionalnega cilja združene Slovenije ostali izven naših meja, pomagamo, da postanejo v državah, kjer živijo, enakopravni in zaščiteni pred nacionalističnimi pritiski, da bodo v resnici lahko most v sodelovanju med sosednjimi državami.

Proslava 30-letnice osvoboditve je brez dvoma priložnost, da se v vsakem območju, v vsaki občini pa tudi kraju te in še druge splošne družbene in politične značilnosti našega razvoja še bolj približajo delovnim ljudem v vsej njihovi konkretnosti, je dejal Sergej Kraigher.

Za predsednika organizacijskega komiteja za pripravo proslave je bil imenovan predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič. Osrednja republiška proslava bo 10. maja, ko bo v Ljubljani odkrit spomenik revolucije.

Zaradi izredne „živahnosti“ cen bi bilo nujno treba spremeniti tudi carinske tarife, menijo strokovnjaki ZIS, ki pripravljajo predlog sprememb in dopolnitev zakona o carinah. Ko bodo te dopolnitve sprejete, bodo osebe, ki se vračajo v domovino s turističnega potovanja ali začasnega dela, lahko pripeljale s seboj več blaga, za katerega ne bo treba plačati carine, kot do sedaj. Sprememba tarif je neizogibna, menijo strokovne službe ZIS, saj v takšnem položaju, kakršen je danes, občani najpogosteje goljufajo carinike, le-ti pa se izogibajo podrobnejšim postopkom, da ne bi užalili potnikov.

tedenski zunanjepolitični pregled

Egiptovski predsednik Sadat se mudi na uradnem obisku v Franciji, kjer so mu priredili izjemen sprejem. Potovanje egiptovskega predsednika v Pariz ni naključje, pomeni iskanje novih možnosti za rešitev bližnjevzhodne krize.

S tem seveda dosejanje akcije Američanov nikakor niso zapostavljene ali celo pozabljene, mogoče pa je v najnovšem egiptovsko-francoskem dialogu iskati nove razsežnosti angažiranja zainteresiranih strani.

Francija je imela doslej izrazito skromen vpliv na bližnjevzhodni razplet, saj je bila veskozi v senci ameriške in sovjetske prisotnosti. Ni verjetno, da bi sedanje Sadatovo bivanje v Franciji to odločilno spremenilo, lahko pa vsaj posredno vpliva na nove vzpodbude in možnosti.

Ne gre zanemariti tudi čisto bilateralnih odnosov med dvema državama – še posebej navezovanje novih stikov na gospodarskem področju. Tu je Kairo lahko pomemben posrednik tudi za navezovanje novih stikov med Francijo in drugimi (z nafto bogatimi) arabskimi državami.

In še nekaj: Egipt je odkrito izpričal svoj interes za francosko orožje in vojaško opremo in mogoče je domnevati, da Francija ne bo ostala prekrizanih rok, marveč bo ustregla Sadatovim prošnjam za prodajo orožja. Tudi tu seveda Francija nikakor ne more v celoti in povsem zamenjati sovjetske dobave, lahko pa jih vsaj deloma nadomesti in izpopolni. Znano je namreč, da Sovjetska zveza ni poslala Egiptu nobenih omembe večjih pošiljk orožja vse od zadnje vojne, medtem ko je bila v sirskega primeru izrazito radodarna.

PARLAMENTARCI V BEOGRADU

Konec tedna se bo v Beogradu začela interparlamentarna konferenca, na kateri bodo sodelovali predstavniki 29 evropskih držav, Kanade in Združenih držav Amerike ter okoli 50 drugih izvenevropskih združenj ali držav.

Razpravljali bodo o evropski varnosti in sodelovanju, temi, ki ni ne nova in ne neobdelana, ki pa vsekakor potrebuje še novih izmenjav mnenj, predno bi lahko zaokrožili doslej sprejete sklepe v okviru evropske konference o varnosti in sodelovanju.

Beograd ni izbran za ključno mesto zasedanja medparlamentarne konference, saj je s tem posredno dano priznanje našim dosedanjim naporom in sodelovanju pri oblikovanju boljših bodočih evropskih odnosov.

Jugoslavija se kot nevtralska država zavzema za Evropo brez nasprotij in blokov, za Evropo sodelovanja in miru. Pri tem menimo, da bi morali v odnosih dosledno upoštevati spoštovanje suverenosti, vmešavanja v notranje zadeve drugih in ozemeljsko celovitost ter pravico, da si vsaka država sama določi svoj bodoči razvoj glede na svoje posebnosti. Te temeljne zamisli, ki so evropski narodi sicer že sprejeli kot podlago, na kateri bi razvijali medsebojne odnose, treba sedaj konkretizirati.

Sadat v Parizu

bo naloga beogradske konference, ki bo tako nadaljevalo delo, začeto že pred dvema toma v Helsinkih.

SE VEDNO NEGOTOVNO

Na Cipru se razmere žal ne izboljšale, v deželi so še vedno tuje čete, predsednik Makarios pa v nemirnem in negotovnem ozračju poskuša uveljaviti veronost in neodvisnost. Če ki je bila usodno ogrožena z lanskoletnimi dogodki. Razprave med predstavnicami turške in grške narodnostne skupnosti niso doslej obronali še nikakršnih sadov, pa je stanje še vedno skrajno nevarno. To potrjujejo tudi demonstracije in nemiri zadnjih dni, ki niso minile brez žrtvih.

Ciper toliko časa ne bo ginil z zemljevida nevarnih rišč napetosti, dokler se ne dočlo z otoka umaknine tuje sile, dokler ne bodo Grki ter Turci zaživeli v enakopravnostnem strpnem sožitju, če ne že prej.

Ta čas pa je še daleč.

MUENCHEN – Gospodarski krogi južnih območij ZR Nemčije so prejšnji teden poslali italijanski vladi zahtevo, naj do 30. marca dokončno odloči, ali bo dopolnilo gradnjo avtomobilske ceste München-Benetke, ki bi omogočila tretjši tovorni promet med Bavarijo in italijanskimi lukami. RIM – Z tretj dan vsa Italija ska policija zamažala isče fašista. Tutija, ki je pretekli petek ubil dva policista, enega pa ranil. Medtem pa je 29-letni meter iz Empolija bržčas zbežal iz Toskane. V zadnjem času ni bilo tako velikega lova na veke.

Zima letos kmetom ni prinesla počitka. Topli januarski dnevi so kot nalašč za zgodnje oranje in popravilo kmetijske mehanizacije. Stanko Avguštin iz Stopič je svojo kosilnico po košnji zapeljal kar v bližnji potok. Umen kmet po opravljenem delu stroje očisti. (Foto: F. Orel)

Na dolenskih progah, ponavadi nevajenih novosti, so zabrtele motorke mariborskega TAMA, kar zagotavlja tudi boljši potniški prevoz. Zaenkrat imajo dvojce takih sestavov, napovedujejo pa, da se jim jih bo pridružilo še sedem. Na sliki: pregled med postankom. (Foto: Železnik)

Razen številnih pobud gradbenih odborov po raznih vaseh za asfalt, jih je vse več tudi iz same Sevnice. Stanovalci Smarske ulice so pripeljali h kraju skoraj že vsa pripravljala dela, minuli teden so jim pomagali tudi delavci stanovanjskega podjetja.

Obnovljeni mlin v Pišecah, ponos turističnega društva in krajevne skupnosti. Stoji pod izvirom Gabernice, ki so jo pod cesto v slapovih speljali po strmih pobočju nad vasjo. Ko so Pišecani v njem začeli mleti, so si zazeleli, da jim ne bi mel samo koruze, ampak tudi srečo.

TREBNJE: KMETIJSKA HRANILNICA USPEŠNO

Čprav deluje hranilno-posojilna služba pri kmetijski zadrugi šele šesti mesec, se izredno dobro razvija. Odkup najpomembnejših kmetijskih pridelkov od krompirja do živine in mleka poteka s hranilnimi knjižnicami. Kmetje imajo nakazilo na svojih knjižnicah najkasneje v roku 12 dni, seveda tudi v dobro s 7,5 odst. obrestno mero. Na vpogled imajo sedaj že 1,70 milijona dinarjev vlog. Cesar prej niso privarčevali v 10 letih! Pri hranilnici pričakujejo, da se je bodo člani v bodoče posluževali še bolj. Tudi osebne dohodke delavcev v zadrugi izplačujejo na knjižice pri tej hranilnici.

Sejmišča

BREŽICE - Na tedenski sejmi prasičev so v soboto pripeljali 549 mlajših in samo 24 prašičev, starih nad tri mesece. Vsega skupaj so prodali 433 pujskov; za kilogram žive teže mlajših živali so iztržili 22 do 24 dinarjev, za starejše pa od 15 do 17 din.

NOVO MESTO - V ponedeljek je bil promet na sejmu nekoliko manj živahen kot ponavadi. Prašičevci so pripeljali 437 mlajših in 47 starejših prašičev. Za prve so rejci zahtevali od 420,00 do 530,00 din, za starejše pa od 540,00 do 780,00. Cene so bile tokrat nekoliko višje, prodali pa so 302 pujska.

Kmetijski kotiček

Pomladitev s precepljanjem

Opešan, star kmečki sadovnjak je mogoče rešiti pred dokončnim propadom predvsem s pomlajanjem sadnega drevja, z odleznim in škodljivcem in bolnega, s skropjenjem proti bolec pomladiti na dva načina: z nadomeščanjem starih dreves z mladimi ali pa s precepljanjem. Slednje je izvedljivo le na sorazmerno mladih in zdravih drevesih.

Če raste v sadovnjaku nezelena sorta, ki je trg ali naš okus več ne mara, se večkrat izplača drevo precepiti. Podobno je v do dreve slabo rodi. Precepljati pa ni mogoče tjavendan, marveč je treba vedeti za nekatere zakonitosti.

Te pa niso preveč stroge. Znano je, da se sorte našega sadnega drevja med seboj sorazmerno kar dobro skladajo. Bolj pazljiv je ljena na zgodnje, pozna na pozno. Pravilno je, če bujno sorto cepimo na šibko, ne pa obratno.

Precepljanje poteka praktično takole. Cepiče je najbolje pripraviti že pozimi; to pomeni, da jih narežemo na želeni sorti ter sortiramo. Zgodaj spomladi je treba veje drevesa, ki ga želimo precepljati, odžagati, na štrclje pa vstaviti cepiče. Veje za prevelike rane, ki se slabo celijo. Važno je vedeti, da je nujno drevo precepljati še prej, preden bi začelo cveteti.

Najmanj priporočljivo je cepljenje v precep, a je prav tega še največ. Najboljši uspeh je mogoče doseči s cepljenjem za lub; s tem naredi cepič drevesu najmanjšo rano, saj vstavi cepič odstraniti na precepljenih vejah vse druge poganjke, razen cepičevih. Mlade poganjke, iz katerih bomo vzgojili nove ogrodne veje, je treba še posebej skrbno varovati pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci.

Inž. M. L.

Čemu prednost: živini ali polju?

Zaradi neugodnih mednarodnih gospodarskih gibanj se tudi kmetijstvu obeta razmeroma težja prihodnost, če ne bo z učinkovitimi ukrepi omogočen nemoten razvoj. Tako je bilo rečeno na novinarski konferenci Zadružne zveze Slovenije 23. januarja.

Najprej se postavlja vprašanje, kaj storiti v Sloveniji z živinorejo. Ali je treba še naprej očitati plemensko čredo in zagotoviti dovolj lastne krme ali pa se intenzivneje posvetiti poljedelstvu, načrtneje izrabljati osnovne površine, sejati žita in koruzo (namesto krompirja)? Kako zmanjšati proizvodne stroške, kajti zaradi le-teh je akumulativnost padla za okoli 30 odstotkov, in pospešiti obnovo sadjarstva in vinarstva, da bi prišla do izraza skupna uporaba mehanizacije v okviru proizvodnih skupnosti? Ali je smotno, da se v kmetijstvu varčuje z umetnimi gnojili, ki jih je zaenkrat dovolj?

Vnaprej bo treba več storiti na področju pospeševalnih služb, pri strokovnem usposabljanju in osvveščanju delavcev v kmetijstvu ter se zavzeti za hribovita in nerazvita področja, stimulirati delo z davčnimi olajšavami, podaljševanjem odplačil kreditov, za katere pri samostojnih kmetih ni pravega zanimanja. Se več bo treba storiti v zvezi z zaposlovanjem, izseljevanjem in kmečkim turizmom.

Organiziranost slovenskega kmetijstva naj bi v prihodnje temeljila na poslovnih skupnostih, ki bi morale pokriti celotno kmetijstvo. Še posebej zato, ker je bilo do zdaj zasebno pogosto zapostavljeno. Nujno

je iti v smeri integracij v agro-živilske celote, ob tem pa čim prej razčistiti z nepodpisniki družbenega dogovora o kmetijstvu, kjer prihaja pogosto do raznih mahinacij in napačnih razlag in poti pri razvoju našega kmetijstva.

O vsem tem naj bi dal odgovor izredni občni zbor Zadružne zveze Slovenije, ki je bil sklican včeraj.

D. RUSTJA

Izgube in nujne podražitve - logična posledica skokovitega naraščanja pridelovalnih stroškov. Za goveje meso predlagajo za 7 do 8 din višjo ceno.

Vražji ples cen

Začaran krog cen se ne more končati pri kmetijstvu. Kot ugotavlja republiški Zavod za statistiko, so bile lani povprečne proizvajalčeve prodajne cene za 33,8 odst. višje kot v letu 1973. Če vemo, da so bila živila dražja le za 21,1 odst., lahko ugotovimo, da so se škarje cen še bolj razprle. Kmetijstvo je prišlo v težji gospodarski položaj - in zdaj zdaj bo to vplivalo na povišanje cen, ki so bile doslej pod strogo kontrolo.

Ze v letu 1973 so imele družbene farme v Sloveniji v povprečju 40 par izgube pri litru mleka in 41 par pri kilogramu žive teže mladega goveda. Lani so se izgube še izdatno povečale. Medtem ko se meso ni podražilo od oktobra 1973, mleko pa od lanskega aprila, so se dražili industrijski izdelki, pa tudi poljedelski pridelki, zlasti koruza. Ta je v tem času podvojila svojo ceno, umetna gnojila so dražja za najmanj dve tretjini, podražila so je elektrika za 40 odst., transport za tretjino itd., kar vse skupaj je prignalo živinorejo v skorajda brezizhoden položaj. Da je nesreča še večja, slabo kaže z izvozom

v dežele Evropske gospodarske skupnosti, saj sodijo, da bo v teh deželah šele v naslednjih dveh letih govorejska proizvodnja dosegla rekord in bo zato naš izvoz še lep čas omejen.

Povejmo naravnost: iz vsega povedanega sledi, da so izdatne podražitve mleka in mesa nujne; seveda lahko njihov učinek bolj ali manj zmanjša regresiranje. Živinorejska poslovna skupnost meni, naj s podražitvami ne bi odlašali, saj izgube živinorejcev naraščajo iz dneva v dan. Pripravljenih je več predlogov za podražitev; kot kaže, bo po novem stal liter mleka 4,60 din, če ne celo več, meso pa naj bi se podražilo za 7 do 8 din.

M. L.

Bonipan - dober kruh

Kruhova pijanost je resda najhujša, tako modrujejo starejši ljudje, ki so skusili pomanjkanje, ko zdaj vidijo toliko kruha v odpadkih. Resnici na ljubo pa je treba reči, da je bil nekaj kruh tako dragocen ne le zato, ker ga je bilo malo, temveč ker je bil zares boljši. Beli pšeničnjak, ki je zdaj že na vsaki mizi, je resda znak višjega standarda, spada po svoji kakovosti med manj okusne vrste kruha, zlasti odkar sejemo visokorodne, manj klene vrste pšenice. Suh je prav pust in ljudje ga odmetujejo, saj je kruh pri nas sorazmerno poceni živilo.

ROTAČIJA

Delegatske »malenkosti«

Brez dvoma je sam začetek uvajanja delegatskega sistema vzbudil veliko zanimanje delovnih ljudi novomeške občine in še posebej članov delegacij, kar se je pokazalo tudi pri veliki udeležbi na sejah delegacij, njihovih konferenc in občinskih skupščinskih zborov. Temu začetnemu navdušenju, če lahko tako rečemo, pa ni sledilo zagotavljanje praktičnih pogojev za delo delegacij in delegatov. Neustrezno pripravljeno gradivo, kratki roki sklicevanja skupščin, šibak sistem obveščanja, pomanjkljiva dejavnost družbenopolitičnih organizacij in še nekatere »malenkosti« so prispevale, da je začetni zagon usahnil kot voda v pesku ter da so se nekatere pozitivna gibanja začela obračati celo v drugo smer.

Konferenca ZK Novo mesto je na take in podobne pojave opozorila že maja lani, zdaj pa je ugotovila, da je bilo kljub dobrim sklepom za razvoj delegatskega sistema storjenega bolj malo.

Napak je misliti, da izvoljene delegacije že same po sebi zagotavljajo neposredno odločanje delavca o družbenih zadevah. Premalo se zavedamo, da smo nekdanji skupščinski sistem nadomestili z neposrednim odločanjem delavcev, ne pa s papirnati delegacijami. Če novomeški komunisti s te plati ocenjujejo dosedanj razvoj delegatskega sistema, ni mesta za zadovoljstvo. Merilo ocenjevanja skupščinskega sistema je namreč predvsem stopnja uveljavljanja neposrednih interesov delovnih ljudi.

M. B.

TISOČ DINARJEV RAZLIKE

V novembru so zaposleni v gospodarstvu novomeške občine zaslužili povprečno 2.942 dinarjev, poprečje v negospodarstvu pa je bilo kar 4.006 dinarjev, kar je 570 dinarjev več kot mesec poprej.

V gospodarstvu so bili najvišji osebni dohodki v prometu - 3.238 din, najmanjši v kmetijstvu - 2.401 dinarjev.

Vredno je zapisati...

Ocena slovenskega CK hvali in graja. Nas, Dolenjce, je večkrat ošvrknila, kot da la za zglod. Kdor pozna razmere, bo pritrdil, da je prav tako. Temeljne organizacije združenega dela smo na primer ustanovili, nismo pa poskrbeli, da bi zaživele tako, kot hoče ustava. Na otoškem posvetu za dolensko in posavsko regijo je bilo na ta račun veliko dobrih in konkretnih razprav. Ugotovitev, da se novi odnosi prepočasno uveljavljajo v življenju, velja skoraj za vse. Z drugimi besedami: na papirju je vse rešeno in zglajeno, odnosi pa marsikje niso napredovali za dojenčkovo ped.

Kako hitreje?

S papirnatimi rešitvami ne more biti nihče zadovoljen, še najmanj Zveza komunistov. Sklepi, ki so prišli v javnost hkrati z oceno CK ZKS, mobilizirajo, pozivajo in ohrabrujejo v bitki proti sedanjemu stanju. Ta bitka pa ne sme biti kampanja, ali kot nekateri pravijo, občasni horuk, marveč stalna akcija, ki naj seže do korenin. Komunisti, seveda na čelu vseh naprednih dejavnikov, ne bodo odnehali prej, dokler ne bo na dlani, da ustava in z njo novi odnosi v resnici žive.

Podpredsednik republiške gospodarske zbornice inž. Rašo Dvoršak je na Otočcu nekajkrat poudaril, da so TOZD bolj zaživele tam, kjer so imeli prej ekonomske enote ali podobne samoupravne oblike. Dejal je, da bi kazalo zlasti v večjih obratih spodbujati in razvijati obračunske enote (te tudi v kmetijstvu), ker je možno prek njih izpeljati številne temeljne ustavne pravice zaposlenih. Take oblike so lahko tudi priprava za kasnejše ustavno konstituiranje oziroma oblikovanje TOZD. Inž. Dvoršak je še posebej podčrtal, da TOZD niso zaživele predvsem tam, kjer se ni posrečilo rešiti vprašanja delitve dela, sredstev, združevanja in pod.

Samoupravljanja se je treba nenehno učiti.

I. ZORAN

Medak B.

... pa kdo ga je udaril!? Rekel sem mu samo, koliko stane gos!

(Karikatura iz Bjelovarskega lista)

Našteli so primere, da se TOZD ne rojevajo tudi zato, ker so nekateri, zlasti v vodstvenih strukturah, mnenja, da delavci še niso sposobni za prevzem novih pravic in obveznosti. Iz drugih krogov pa prihaja bojazen, da bi bile TOZD nerentabilne, medtem ko so tretji prepričani, da bi ustavno organiziranje (v TOZD) pomenilo razbijanje gospodarjenja, poslovanje, vsega, kar so ustvarili.

V sevniški Jutranci se je zataknilo že pri samoupravnih aktih, ki so nedodelani, vsebinsko pomanjkljivo zastavljeni. Dohodka ne ugotavljajo na ravni TOZD in ne v celotni delovni organizaciji. Sredstva (premoženje) so slabo razdeljena, v glavnem le na papirju, zaposleni nimajo vpogleda in pregleda nad stroški. Šibka stran je tudi informiranje, saj dobivajo člani samoupravnih organov pomembno gradivo šele na seji ali pa so informirani samo ustno. V teh in drugih pomanjkljivostih vidijo glavni razlog, zakaj se samoupravni odnosi ne uveljavljajo hitreje.

Zastoje, ki se pojavljajo zaradi neznanja ali celo nerazumevanja ustavnih sprememb, poznajo v metliški občini. V zadnjem času je koordinacijska komisija za uresničevanje ustave obravnavala tudi primere, ko odnosi ne napredujejo zaradi neodgovornega vedenja pri izvrševanju sklepov. V brežiški občini zlasti izpostavljajo problem tako imenovanih dislociranih obratov, ki so še najmanj napredovali v prizadevanju, da bi postali TOZD. Ugotavljajo tudi, da imajo povsem drugačen, običajno boljši položaj TOZD, ki so nastale iz nekdanjih samostojnih podjetij. Sicer pa ugotavlja koordinacijska komisija, da imajo taki kolektivni pretežno le pravico soglašati s tistim, kar je že bilo sklenjeno.

Izkušnja iz novomeške občine pravi, da klasičnih odporov pri uveljavljanju ustavnih odnosov v organizacijah združenega dela ni, da pa so zastoji, ker ali ljudje premalo razmišljajo o rešitvah ali pa se spričo poplave teoretičnih izhodišč ne znajdejo. Na splošno se čuti pomanjkanje tako imenovane tehnologije samoupravnega odločanja, kar pomeni, da je še vse pre malo pobud od „spodaj“. V IMV, ki jo ocena CK omenja kot TOZD z 2.000 delavci, prav zdaj proučujejo možnosti za ustanovitev novih TOZD, s čimer bi delavcem še bolj približali samoupravljanje in neposredno odločanje.

Če izvajamo delavske kontrole, ki se v nobeni občini niso ustrezno zaživele, je treba reči, da je bil od lanske jeseni, ko so na področjih posvetih ocenjevali samoupravno konstituiranje, dosežen pomemben napredek. To so potrdile koordinacijske komisije v občinah, tako pa je tudi ocena centralnega komiteja ZKS. Kot je ob koncu otoškega posveta poudaril Igor Uršič, je tudi ta razprava potrdila, da je na podlagi partijskih dokumentov zasnovana usmeritev pravilna.

I. ZORAN

Na vprašanja o aktivnih komunistov in vključevanju kmetov v Zvezo komunistov odgovarja Lojze Šterk, sekretar MS ZK za Dolenjsko

Snovi, ki naj bi jo obravnavali aktivni delavci komunistov, ne manjka. Ugotavljamo pa, da zlasti na Dolenjskem ti aktivni ne delajo, se ne sestajajo. Zakaj? Kaj bi bilo potrebno napraviti, da bi se bolje uveljavili in v resnici zasidli tisto politično mesto, ki jim ga je odkazala naša Zveza komunistov?

„V resnici ti aktivni na Dolenjskem niso zaživi, saj smo preveč časa porabili za razprave, kaj bi bila njihova vsebina in kako bi jih sploh organizirali: ali po delegatskem ali tako, da bi bili člani vsi neposredni proizvajalci-komunisti.“

Po občinah so se aktivni do zdaj sestali dvakrat ali trikrat, v glavnem pa na pobudo občinskih komitejev. Ze to kaže, da se niso uveljavili kot instrument neposrednih proizvajalcev za vplivanje na vsa pomembna vprašanja delovanja-Zveze komunistov. Zato bo potrebno, tak je tudi dogovor, da se bodo aktivni organizirali po delegatskem načelu, s tem da bodo sekretarji aktivov vključeni v politična snovanja v občinah in sodelovali na sejah občinskih komitejev. Komiteji bodo morali nuditi več možnosti idejnopolitičnemu usposabljanju, kar bo povečalo samoiniciativnost v delu aktivov, občasno pa bo sekretarjev aktivov skliceval na posvet tudi medobčinski svet ZK.

Podatki kažejo, da se je število komunistov neposrednih proizvajalcev v zadnjem letu precej povečalo: v Novem mestu so jih sprejeli nad 120, v Metliki, Črnomlju in Trebnjem pa po 30 do 40.

KMETOV V ZK SKORAJ NI

Partijske statistike v Jugoslaviji kažejo, da je v Zvezi komunistov zelo malo kmetov. Na Dolenjskem najbrž ni bistveno

drugače. Ali smo kmete do zdaj tudi s te strani preveč zanemarjali ali se kmetje neradi vključujejo v ZK?

„Jugoslovanska ugotovitev velja tudi za nas, saj kmetov v Zvezi komunistov na Dolenjskem res ni, oziroma jih je zelo malo. V Metliki jih je med članstvom komaj 5 odstotkov, v Novem mestu približno 1 odstotek, nič boljše ni v Črnomlju in Trebnjem. Lani so v novomeški občini sprejeli v Zvezo komunistov dva kmeta, drugod pa nobenega.“

Vzrok za majhno število kmetov v Zvezi komunistov je treba iskati v preteklosti, kot partija ni dovolj delala z njimi. Do tretje konference ZKJ se s tem vprašanjem praznopravno niti ne uspešno in načrtno ukvarjal. Ta dejstva in sploh nenaklonjena miselnost, ki se je iz preteklosti nekako podedovala, torej še zdaj slabo vplivajo na vključevanje kmetov. Upoštevati pa je treba tudi, da se

število kmečkega prebivalstva na Dolenjskem krči, ker mladi ali odhajajo ali se zaposlujejo in se kot delavci včlanjujejo v Zvezo komunistov, česar pa partijska evidenca ne vodi posebej. Ob tem bi seveda kljub temu ne smeli prezreti, da je nekaj kmetov - kooperantov vendarle zelo aktivnih tako na kmetijskem področju kot v krajevni samoupravi in družbenopolitičnem življenju, in bi prav gotovo zaslužili, da bi jih Zveza komunistov vključila v članstvo.

Razmišljamo tudi o ustanovitvi aktivov komunistov v kmetijstvu in gozdarstvu - na občinski in regionalni ravni. Ti aktivni naj bi bili nosilci uresničevanja kmetijske politike. Delo bi bilo na splošno boljše in aktivni bi pogosteje, kot se zdaj dogaja v osnovnih organizacijah ZK, predlagali več neposrednih kmetijskih proizvajalcev v Zvezo komunistov.

I. ZORAN

SIS za 79.000 ha gozdom

Regionalna gozdnogospodarska skupnost Novo mesto ustanovljena za pet dolenjskih občin

Po dvomesečnih pripravah se je pred kratkim sestala skupščina SIS za novomeško gozdnogospodarsko območje, ki zajema 79.000 ha gozdom v črnomaljski, metliški in novomeški ter delno v trebanjski in grosupeljski občini.

Za predsednika skupščine je bil izvoljen inž. Andrej Zidaršič, njegov namestnik je inž. Janez Brinc, predsednik izvršnega odbora je postal inž. Tone Sepec, medtem ko so člani: inž. Vinko Vidrih, Jože Šprajcar, inž. Jože Falkner, inž. Boštjan Japelj, Slavko Sluga, Niko Paulič, inž. Niko Požek in Polde Klemenčič.

Ta SIS bo zlasti skrbela za trajnost gozdom, omogočala trajnejše naraščanje prirastka, bdelna nad smotno izrabo na eni ter ohranjanje in krepila splošne koristne funkcije gozdom na drugi strani.

Skupnost bo poleg tega dajala soglasje h gozdnogospodarskim načrtom, potrevala operativne načrte GG, ki se financirajo iz prispevka za biološka vlaganja, dajala pobude in predloge.

Razprave na ustanovni skupščini so nakazovale možnosti za reševanje perečih vprašanj. Pri tem so poudarjali, da morajo za ohranitev in gojitev gozdom skrbeti poleg gozdarjev in kmetov, lastnikov gozdom, tudi vsi porabniki lesa ter drugi, ki jim pomeni gozd vir zdravja in življenja.

FRANC MARKOVIČ

Izdajateljski svet DL: še kritično!

Delegatsko izvoljeni izdajateljski svet Dolenjskega lista se je 23. januarja prvič sestel - Po primopredaji predsednik Franc Bukovinski

Od prejšnjega četrtka je predsednik novega, po delegatskem načelu izvoljenega izdajateljskega sveta Dolenjskega lista Franc Bukovinski iz Brežic. Na seji, na kateri sta prejšnji in sedanji svet opravila primopredajo, so se zahvalili Lojzki Potrc iz Novega mesta, ki je ta družbeni organ upravljanja Dolenjskega lista uspešno vodila pet let.

Prve besede na omenjeni seji so sicer veljale delovanju dosedanjega izdajateljskega sveta. „Ko smo začeli“, je menila Potrc, „Dolenjski list še ni imel ustanovne listine. Vsa ta leta smo veliko časa porabili za reševanje finančne problematike

lista. Sodelovali smo pri njegovih podzračjih. Z uredništvom smo, če se je le dalo, delali z roko v roki, lažje v zadnjem času po objavi vsebinske zasnove. Ideje, pripombe in pobude izdajateljskega sveta je uredništvo pri pisanju upoštevalo.“

V nadaljevanju je izdajateljski svet potrdil pravila o urejanju in izdajanju Dolenjskega lista, ki jih je uredniški odbor sprejel že lani. Pripombe glede vsebine pa so se v glavnem osredotočile na rubriko „To stran ste napisali sami“, ki jo uredništvo namenja bralcem, da v njej povedo, kaj jih pekljo. Po mnenju izdajateljskega sveta naj bi v prihodnje objavljali še več kritičnih prispevkov v tej rubriki, tudi takih, s kakršnimi se je Dolenjski list že zameril političnim krogom in strukturam v delovnih organizacijah in zunaj njih.

Več koristnih in uporabnih pripomb so imeli člani izdajateljskega sveta tudi za druge strani v Dolenjskem listu. Predvsem so menili, naj bi tednik v prihodnje več prostora odmerjal kmetijski problematiki.

Naslednjo sejo bo imel izdajateljski svet kmalu, že 13. februarja bo namreč - ob izidu slavnostne številke Dolenjskega lista, posvečene 25-letnemu izhajanju - razširjena slavnostna seja izdajateljskega sveta.

POROČEVALEC

Da bi bili delegati in delegacije kar najbolje obveščeni, se je predsedstvo skupščine SR Slovenije odločilo, da bo začelo izdajati „Poročevalec“. Prva številka tega tiskanege biltena je izšla v ponedeljek, 27. januarja. Izdajatelj so mnenja, da bo Poročevalec eden izmed načinov, da bodo delegacije dobro in pravi čas obveščene in da se bodo, dobro obveščene, lahko smotno opredeljevale, njihovi delegati pa v skupščinah tudi tako sporazumevali, se dogovarjali in odločali.

IZDAJATELJSKI SVET DOLENJSKEGA LISTA

Občinska konferenca Socialistične zveze Novo mesto je 17. januarja razglasila v soglasju z ostalimi 8 občinskimi konferencami SZDL v pokrajini sestav delegacije širše družbene skupnosti v novem izdajateljskem svetu Dolenjskega lista. V njej so:

za 9 občinskih organizacij SZDL - Franc Bukovinski iz Brežic, Franc Stajdohar iz Črnomlja, Janko Novak za Kočevje, Slavko Smerdelj iz Krškega, Tine Molek iz Metlike, Ana Janko in Uroš Dular iz Novega mesta, Franc Zeleznik iz Ribnice, Pavel Perc iz Sevnice in Vlado Silvester z Mirne (za občino Trebnje).

Razen njih so v tej delegaciji še: Andreja Kovačič iz Krškega (za medobčinski svet SZDL Posavje), inž. Niko Rihar iz Novega mesta (za medobčinski svet

SZDL za Dolenjsko), Janez Gartnar iz Trebnjega (za medobčinski svet ZK za Dolenjsko), Majda Blaževič iz Krškega (za medobčinski svet ZK Posavje), Marta Tomšič iz Kočevja (za občinski sindikalni svet Kočevje - Ribnica) in Maks Kolečnik iz Metlike (za medobčinski sindikalni svet za Dolenjsko).

Poleg 16 članov delegacije širše družbene skupnosti je v 21-članski izdajateljskem svetu tudi 5-članska delegacija delovne skupnosti CZP Dolenjski list, v katero so bili izvoljeni: glavni in odgovorni urednik lista inž. Marjan Legan, urednik Ivan Zoran in direktor podjetja Tone Gošnik. Sodelavci Dolenjskega lista so iz svojih vrst izvolili v delegacijo Franceta Grivca, sekretarja komiteja Obk ZK iz Ribnice, in Živka Šebka, novinarja dopisništva RTV iz Krškega.

nekod ne ustanove več TOZD, čeprav imajo pogoje za to, naslednji: pravkar investiramo; en obrat ima izgubo; nimamo dovolj kadrov in nismo se dogovorili že za delitev premoženja oziroma na žiro račune.

V razpravi so skušali udeleženci razjasniti predvsem nekatera vprašanja okoli povezave delegat-baza, informiranja, minulega dela, družbenega samoupravnega pravobranilstva, združevanja, ustanavljanja sestavnih organizacij itd.

V torek, 28. januarja, pa je bilo prav tako v Grosupljem posvetovanje o uresničevanju sklepov 3. seje

CK ZKS na področju političnega sistema.

J. P.

ZAČNE SE MALA ŠOLA

S prihodnjim tednom, se pravi 3. februarjem, se postopno začne pouk za 5. oddelkov male šole pri osnovni šoli Kočevje. Vsak oddelk bo imel pouk dvakrat na teden po dve uri. V vsaki skupini bo po 20 do 22 šolarjev. Skupno z malo šolo v vrteu bo letos obiskovalo malo šolo 180 otrok, medtem ko računajo, da bo med njimi za šolo zrelih okoli 160 otrok. To šolsko leto obiskuje 1. razred 124 učencev.

Odpori zavirajo uveljavljanje ustave

Vzrok za odpore je včasih tudi neznanje - Boj za uveljavljanje ustave v delovnih organizacijah in TOZD se nadaljuje - Dograjevati delegatski in skupščinski sistem

O uresničevanju sklepov 3. seje CK ZKS na področju združenega dela so razpravljali na območnem posvetu, ki ga je organiziral medobčinski svet ZK Ljubljana 24. januarja v Grosupljem.

Posvetovanja so se udeležili sekretarji občinskih komitejev ZK, predsedniki občinskih koordinacijskih komisij, predsedniki občinskih sindikalnih svetov, predsedniki komisij za družbenoekonomske odnose pri občinskih komitejih, predsedniki komisij za družbenopolitični sistem in samoupravljanje v združenem delu ter sekretarji svetov, osnovnih organizacij oziroma aktivov ZK v tistih delovnih organizacijah in SOZD, ki so bile kritično omenjene v gradivih za 3. sejo CK ZKS. V raz-

pravi je sodeloval še član predsedstva ZKJ Roman Albreht, ki je tudi odgovarjal na vprašanja, ki so bila zastavljena v razpravi.

V razpravi je sodeloval sekretar občinskega komiteja ZK Kočevje Jože Novak, ki je poudaril, da je v občini še nekaj delovnih organizacij, ki imajo pogoje, da bi ustanovile več TOZD, med njimi Oprema, LIK in ITAS. Ne zaključujejo priprav za organizacijo več TOZD. Opozoril je, da so najpogosteje izgovori, da po-

»Dolenjski list«
v vsako družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, sina in brata

ANTONA KOVAČA

iz Nemske Loke 13

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, darovali pokojniku vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala za poslovilne besede tov. inž. Saši Cvetku, Martinu Kolariču in župniku za opravljeni obred ter njegovim sotovarišem in lovcem za nepozabno slovo.

ZALUJOČI: žena Pavla, hčerki Verica in Pavlica z zaročencem, mama, brata Matija in Branko, sestri Milka, Hermina z družinami in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani smrti dragega moža, očeta in brata

JOHANA SOTOŠKA

iz Malega Kamna - Okroga

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Metalne Senovo, IS Sevnica za podarjene vence, pihalni godbi in oktetu rudnika Senovo, gasilskemu društvu Mali Kamen ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala duhovniku iz Koprivnice za opravljeni obred in govorniku tov. Mošku za poslovilne besede.

Zalujoči: žena Mimi, sin Andrej, hči Albina z družino, sestre z družino ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani smrti najine ljube mame

ANTONIJE RUŠT

iz Mestnega loga-Kočevje

se iskreno zahvaljujemo vsem družbenopolitičnim organizacijam in kolektivu ITASA ter vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nama, darovali pokojnici cvetje in vence in nama izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo tov. Francetu Ožboltu za organizacijo pogreba.

Zalujoča: sinova Mirko Rušt in Drago Lenassi z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

DRAGA OBERSTARJA

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, poklonjene vence in cvetje ter za udeležbo na pokojnikovi zadnji poti. Posebna hvala ZKB NOV in drugim družbeno-političnim organizacijam za pomoč, tov. dr. Nebojši Stojakovič za nesebično pomoč pri zdravljenju dolgotrajne bolezni ter tov. Petru Šobarju za lepo izrečene besede. Zahvaljujemo se tudi župniku za opravljeni obred.

ZALUJOČI: neotlačljiva žena Ema, sinovi, hčerke, vnuki, vnukinje, bratje in sestre ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

HENRIKA ZBILA

starejšega

slikarja-naivca, godca, predvojnega podlistkarja in nekdanjega preporodovca

se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi poslednji poti ali nam na kakršenkoli način izrazili svoje sožalje. Zahvaljujemo se dr. Jakliču in sestri Deodati iz Sentruperta za požrtvovalno nego v času pokojnikove dolge in težke bolezni, prijatelju Jožetu Zveru, prepovedovca dr. Ernestu Turku in dr. Ladislavu Lajovcu za tolažbo. Posebno se zahvaljujemo nesebični in neutrudni Mici Bevc s Puščave in drugim sosedom ter Petru Devu in Milanu Uhanu iz Mokronoga.

ZALUJOČI: žena Ljudmila, brat Julij, sinovi Henrik, Tone in Peter, hčere Elvira, Teja, Jelka in Miša, vnuki in vnukinje, pravnučinji Štefanija Bec, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo.

Družine: Zbil, Čop, Pavlinič, Batistič, Prešeren, Božič, Lavrh, Beretič, Mencinger in Sotlar.

Zahvala delavcem IMV

Zaradi vnetja centralnega živčevja (sclerosis multiplex) se zdravim že od leta 1965. Najuspešnejše sem se zdravil na nevrološkem oddelku bolnišnice v Zenici pri primariju dr. Gezi Čehu. Ko sem konec lanskega leta zaključil eno izmed etap zdravljenja in sem se nameraval vrniti domov, pa sem se po svoji krivdi zelo prehladil, tako da sem spet obležal in nisem mogel na pot ne z vlakom ne z avtobusom.

Zaprosil sem s posredovanjem uprave Dolenjskega lista direktorja IMV v Novem mestu, če bi mi lahko pomagali. Direktor IMV tov. Jurij Levčnik je s svojimi sodelavci kmalu našel možnost za kombiniran prevoz z enim izmed sanitetnih kombijev IMV, ki se je vračal preko Bosne v Novo mesto. V istem trenutku, ko mi je bil prevoz s kombijem IMV že zagotovljen, pa se je ponudila druga izredna priložnost, da sem se z večjim zasebnim avtomobilom (limuzino) le pripeljal iz Zenice v Novo mesto.

Neizmerno sem hvaležen delavcem v Industriji motornih vozil v Novem mestu in upravi Dolenjskega lista za njeno posredovanje. Iskreno se vam zahvaljujem, tovariši, saj take usluge človek ne bi pričakoval glede na to, da nisem član njihovega kolektiva. Sem le resno prizadet bolnik in se zato za tako humanost je enkrat od srca zahvaljujem!

Lepo Vas pozdravljam!
BERTO GIMPELJ
Segova 9/10,
Novo mesto

80 let Krašovčevega očeta

V hiši št. 79 v Sentiidu pri Stični je te dni praznoval osemdesetletnico življenja Krašovčev oče, podjeten in delaven kot vselej. Januarja 1895 se je rodil Franc Krašovčev v tem prijetnem kraju na Dolenjskem, v katerem se je uveljavil kot umen gospodar in rodoljuben prosvetar.

sokol in knjižničar prosvetne knjižnice, a poskušal se je celo v krajevni politiki na listi takratnih naprednjakov. Med drugo svetovno vojno, ko so Sentiid zasedli Italijani, je bil kar dvakrat zaprt, saj je bil z zdaj povezan z OF, pa tudi gmotno, zlasti s pletenjami je podpiral okoliške partizane.

Po vojni, ko je bil njegov zasebni obrat nacionaliziran, se je v svoji delavnosti najprej spustil v obrt, pozneje pa je prevzel novo uvedeno tovarniško prodajo tovarne „Rašica“ v kraju. Sicer pa je njegov dom postal predvsem shajališče vseh organizatorjev in gostov na novo porojenega vsakoletnega Kulturnega tedna v Sentiidu.

„Delati, delati,“ je bilo vselej in je še danes vodilo Krašovčevega očeta. bp

Seveda je moral prestati tudi marsikako preizkušnjo. Zlasti obe svetovni vojni. Med prvo so ga še iz šestega razreda gimnazije v Novem mestu poklicali k vojakom.

Po vojni je bil najprej učitelj v Stični in Sentiidu, kjer se je tudi priženil k trdni hiši pri Slivniku, kjer so imeli trgovino, sam pa je začel z manjšo industrijsko pletilnico. Bil je

SREČANJE S PRVOBORCEM

13. januarja je osnovno šolo v Sentrupertu obiskal prvoborec Ludvik Sest, ki je prav tako kot partizanska pisateljica in pesnica Vida Brest doma iz našega kraja.

Člani novinarskega krožka na naši šoli smo tov. Sesta zaprosili za razgovor. Povedal nam je marsikaj zanimivega iz svojega življenja, zlasti o partizanskih letih in o prvem srečanju z Vido Brest v Gubčevi brigadi.

Za konec smo se člani krožka fotografirali z gostom, tako da bomo imeli lep spomin na to prijetno srečanje.

ANICA BRCAR
novinarski krožek
OŠ Sentrupert

»Dolenjski list« v vsako družino

ZAHVALA ZA IZKAZANO POZORNOST

Upokojenci Industrije obutve se zahvaljujemo delovnemu kolektivu Industrije obutve Novo mesto za priazen sprejem v našem nekdanjem delovnem okolju, za novoletno obdaritev in pogostitev. V kratkem obdobju po proizvodnih prostorih smo lahko videli velik napredek tako v izpopolnjenem strojnem parku kot tudi pri samem delovnem procesu. Veseli smo, da se naš nekdanji kolektiv dobro razvija in da na nas, ki smo v razvoj podjetja tudi vložili svoj trud, niste pozabili.

V letu, ki je pred nami, vam želimo veliko delovnih uspehov, želimo pa tudi, da bi se še večkrat videli.

V imenu upokojencev
VINKO VIDRIH

Prva PH na posebnih šolah Slovenije!

Na posebni šoli v Šmihelu pri Novem mestu so 22. januarja odprli pionirsko hranilnico, ki ji v vsem botruje Dolenjska banka in hranilnica — Otroci, ki varčujejo še bolj zavzeto kot njihovi vrstniki na rednih osnovnih šolah

Prisrčna slovesnost, ljubka po nastopu različno prizadetih otrok v posebni šoli v Šmihelu pri Novem mestu in pomembna glede na posebne zahteve njihove vzgoje, je bila 22. januarja dopoldne: s pomočjo Dolenjske banke in hranilnice so na posebni šoli ustanovili pionirsko hranilnico — prvo take vrste na teh šolah v republiki.

Skupina učencev in učenec v belokranjskih narodnih nošah, učenci posameznih razredov, njihov šolski pevski zbor, recitatorji in napovedovalka — vse je po daljšem nastopu stoma del življenja te šole. Vse prizivnovalnih vzgojitelji in pedagogmagaj na pot v življenje, da bi bila kljub raznim telesnim in drugim motnjam le sposobna sama sebi priznati služiti kos kruha! Pokazali so, da saj so otroci njihovi napori lepe sadove, kot njihovi nastopali skoraj tako osnovnih šolah. Vsi pa vemo, koliko, večkrat že kar nečloveško veliko vztrajanje pri tej mladini in ji toliko ur in dni ter mesecev nadomeščati očeta, mater, topel dom in varno okolje, ki so ga prav tako lačni kot vsak drug naš otrok.

Predstavniki Dolenjske banke in hranilnice, Zavoda za solstvo in drugi so se prisrčno zahvalili za topel pozdrav in lep sprejem na slavu, ki je nato poteklo v znamenju delovnega sestanka: ustanovili so lastno pionirsko hranilnico. Poročal je pripravljajni odbor (kako resno, kako prizadevno!), pisali so zapisnik in povedali med drugim: varčujejo že od lanske jeseni, čeprav so PH lahko ustanovili šele januarja. Izmed 118 učencev jih je doslej varčevalo 52, ki so zbrali že 1853 dinarjev. Kako živo tu predvsem mnogi učenci iz socialno ogroženih družin. Tovariši Stefan Galič je nato v imenu izvršnega odbora DBH pohvalil zgod-

no vneto mladih varčevalcev in jih s toplimi besedami napotil v življenje, kjer se vedno znova potrjuje prastara resnica: „Zrno do zrna — pogača!“ Šolsko vodstvo je mladi hranilnici podarilo 2.000 din, DBH začetno vlogo s 500 din, tovariši Ga-

Nova knjižnica v N. mestu

Novomeščani so dobili še eno knjižnico: nedavno je generalpolkovnik Franc Tavčar odprl lepo in vzorno urejeno garnizijsko knjižnico v Domu JNA.

Uslugam, ki jih Dom JNA kot kulturna ustanova dela meščanom in družbenopolitičnim organizacijam, se bo pridružila zdaj še ena. Vsak si bo lahko sposojal knjige iz garnizijske knjižnice, katere knjižni fond znaša več kot 10.000 knjig.

„V teh nekaj dneh, kar je knjižnica odprta, je bilo izdano že več kot tisoč knjig našim najzvestejšim bralcem — učencem. Upam, da ko bodo meščani obveščeni o obstoju knjižnice in možnosti izposojanja knjig,

POMOČ PRIČAKUJEJO

Krška tehniška srednja šola potrebuje še nove prostore za verifikacijo. Predvidevajo, da bodo preurejanje nadaljevali tudi letos in se povezali z republiško izobraževalno skupnostjo, ki financira redno dejavnost šole. Del teh sredstev bi namreč kazalo uporabiti za investicije, manjka-jočo vsoto pa bi prav gotovo prispevale delovne organizacije, ki želijo zaposliti mlade tehnike strojne in elektro stroje.

ŠOLA ZA ENO SAMO IZMENO

Oddajeni učenci osnovne šole v Leskovicah morajo vstajati ob petih zjutraj, da pridejo na avtobus. Večina jih tako zgodaj sploh ne zajtrkuje. Neugoden vozni red je zaradi tega, ker so otroci v šoli le do dvanajstih, ko pride k pouku že druga izmena. Letos bodo začeli graditi novo, prostornejšo šolo, vendar celodnevni pouk še ne bo možen. Napredek bo dosežen že z eno izmeno.

lič pa je 50 varčevalcem podaril še posebej 500 svojih dinarjev: za 50 začetnih vlog po 10 dinarjev.

„Težje razmere imate kot učenci drugih šol, delate pa zgledno!“ jih je pohvalil. Dušico Meglič so nato izvolili za predsednico sveta varčevalcev in sklenili, da bodo „uradovili“ vsak ponedeljek od 12. do 13. ure v 4. razredu, kjer ima „najmlajša banka“ v pokrajini svoj kotiček. Ko bodo zgrajeni prostori nove posebne šole v Novem mestu, pa bo DBH tu-

Generalpolkovnik Franc Tavčar — Rok, komandant ljubljanskega armadnega območja, na obisku v knjižnici.

USPEH MLADIH VARČEVALCEV

Na osnovni šoli na Bizeljskem že četrto leto deluje pionirska hranilnica v okviru Celjske mestne hranilnice. Mladi varčevalci so zelo prizadepni. Lansko jesen so si zaslužili denar tudi pri trgovini grozdja v zadružnih vinogradih. Ta denar bodo porabili za končni izlet, do takrat pa bo shranjen v njihovi hranilnici.

Lani so mladi varčevalci z Bizeljskega na tekmovanju PH na območju Celja zasedli prvo mesto, letos pa so bili drugi. Izkazali so se tudi posamezniki: lani je eden dobil nagrado za likovno delo, letos pa za spis.

MILENA MALUS
OŠ Bizeljsko

Gnojnica za ribe v potoku

Vsi bi morali ukrepati zaradi onesnaževanja

O varstvu narave in človekovega okolja je bilo izrečenih in napisanih že veliko besedi. Kljub temu pa marsikje ljudje še nadalje neodgovorno onesnažujejo in uničujejo naravo. Tudi v Dolenjskem listu smo že pisali o lepotah in brezvestnem onesnaževanju najčistejše slovenske reke Kolpe.

Na območju Vasi-Fare v kočevski občini je breg Kolpe še vedno poln nesnage in različnih naplavljenih predmetov. Še bolj žalostno pa je, da uhajajo iz hlevov v vasi Potok gnojnica in odplake v bližnji potok, ki se izteka v Kolpo. Ljudi, ki tu žive, tako početje jezi in se zgražajo, vendar nihče ničeasar ne ukrene. Prebivalce moti smrad, ki se širi zaradi malomarnosti in neodgovornosti, pa tudi nezdravo je tako početje. Odplake vrh tega uničujejo postrvi in druge ribe, ki so v potoku. Člani krajevnega skupnostje ne bi smeli dopustiti, da se take stvari dogajajo. Morale bi ostro ukrepati, saj bi s tem zaščitili sebe in svoje okolje. Ukrepani pa naj bi tudi ribiči in skupnost za varstvo okolja.

V. ILC
TONE GOŠNIK

PRIZNANJE AMBULANTI

„Raje preprečiti, kot zdraviti!“ je geslo medicinskih delavcev iz garnizonske ambulante v Novem mestu, ki so bili v okviru tekmovanja „Iščemo najboljšo enoto“ proglašeni za najboljše v ljubljanski armijski oblasti. Prehodno zastavico in malo plaketo JNA so pred kratkim svečano izročili upravniku garnizonske ambulante. Temu malemu kolektivu — vodi ga dr. Perović — ki je storil veliko za pripravlenost borbene gotovosti vojaških enot, je izročil visoko priznanje komandant ljubljanske armijske oblasti generalpolkovnik Franc Tavčar.

L. D.

Pojasnjena »uganka«

Članek „Zelena »uganka“ nad progo“, objavljen v Dol. listu 16. januarja, v katerem piše Hinko Wilfan opisuje dve redki drevesi nad železniškim predorom v Novem mestu, ki sta baje maclura aurantiaca, je spodbudil strokovnjaka Cirila Jegliča, da je o tem drevesu napisal nekaj besed. Takole pravi:

Res je maclura v Sloveniji precej redko drevo ali grm, ker dobro prežimi le v toplejših krajih; če pa je jesen lepa, dozore tudi pomarančasti plodovi (neuzitni). Maclura ni hudo občutljiva, saj se spominjam, da sem jo videl tudi na Dunaju in celo v Berlinu. Če v prvih letih pozeebe do tal, spomladaj spet krepko odžene.

Ko sem pred 40 leti vodil mestno vrtnarstvo v Zagrebu, smo gojili v drevesnici veliko maclure za živo mejo. Rodna drevesa so bila v marsikaterem parku na Hrvaškem, imeli so jih tudi v Maksimiru.

Maclura izvrstno uspeva v živici v primorskih krajih; tam jo cenijo zlasti zato, ker naredi trnasto, neprehodno ograjo.

Od kod in kdaj je prišla maclura v Novo mesto? Morda jo je kdo prinesel iz Zagreba. Tudi jaz sem jo sejal in oddajal sadike iz svojega vrta v Brežicah do zadnje vojne. Macluro je takrat gojil še marsikateri drugi drevesničar, npr. Slovenec Vrečar v okolici Zagreba.

CIRIL JEGLIČ

ALBINCA LAVRIČ

Albinca Lavrič iz Kočevja se je rodila 1908. Njen oče je bil iz Slovenjgradca, mati pa iz Slavonije. V Kočevje sta prišla 1905, ko se je oče tu zaposlil kot rudar. Imela sta devet otrok.

Albinčin oče je bil naprednjak in že 1935 izvoljen za predsednika Zveze rudarjev v Kočevju. Trdo je moral delati, da je spravil družino h kruhu. Tudi Albinca se je zaposlila že leta 1925 na Rudniku. Pozneje je delala na žagi in v Tekstilni tovarni. Poročila se je 1929 z Jožetom Lavričem in mu rodila troje otrok.

Vsa Karničnikova družina je bila vedno neomajno narodno in razredno zavedna, kar velja tudi za Albinco. Karničnikova družina je od začetka osvobodilnega boja sodelovala v njem in tudi Albinca z možem. Zato so jo Italijani 1942 zaprli. Pozneje je bila internirana, po vrnitvi pa je odšla v partizane. Mož Jože je umrl v nemškem taborišču februarja 1945, brat Polde pa je padel avgusta 1942 v partizanih.

Tudi po vojni ni bilo njeno življenje rožnato, saj je ostala sama s tremi otroki brez vsega. Mučila se je, skrbela za otroke in jih končno spravila h kruhu. Potem so si ustvarili družine in zaživel po svoje.

Zadnja leta je Albinca preživela sama. Na srečo ji je pomagala organizacija Zveze borcev, da je dobila stanovanje v novem bloku. Kruta smrt pa jo je iztrgala iz naših vrst prav zdaj, ko bi po vseh dosedanjih naporih lahko mirneje uživala življenje.

JOŽE LIKAR
KOČEVJE
Ljubljanska 41

Na posebni šoli v Šmihelu pri Novem mestu so prejšnjo sredo odprli pionirsko hranilnico. Ob tem dnevu so se otroci predstavili s prisrčno proslavo. Na sliki: pevski zbor med nastopom. (Foto: Janez Pezelj)

Nismo versko nestrpn!

Ob prispevku „Duhovnik-morilec“ se spominjam, da sem nekaj podobnega doživel tudi sam. Med vojno sem bil leta 1944 kot partizan v Lozah pri Rimskih Toplicah. Nekega dne sem šel v civilni obleki domov mimo cerkve in videl, kako je prišel iz nje neki oficir z brozostrelko na rami in pištolo za pasom. Pozneje sem zvedel, da je bil to belogardistični duhovnik, ki je maševal tako oborožen.

Pred letom dni sem pisal o svojih občutkih ob gledanju operacije srca, ki jo je vodil dr.

Košak in je bila predvajana po televiziji. Spraševal sem se, zakaj ljudje raje ne častijo take ljudi, ki rešujejo življenja, ne pa da se klanjajo pred kamnitimi kipi in njihovimi slikami. Ta članek je pozneje v Kočevju prebral s priznice svojim vernikom. Verjetno zato, da bi pokazal, kako smo nestrpn do vere. Svetujem, da s priznice prebere tudi članek A. D. „Duhovnik-morilec“ ali pa kar celo knjigo „Belogardizem“.

Opiti so šli vlamljat

Z bogato bero iz tujih kokošnjakov ni bilo veliko gostije, Janez in Marjan Brajdič pa bosta zaradi vlomnih tatvin dve leti v zaporu

Pred kratkim so pred novomeškim okrožnim sodiščem sodili 65-letnemu Janezu Brajdiču in 35-letnemu Marjanu Brajdiču — oba sta iz zloglasnega naselja Žabjek — ker sta v družbi še dveh sorodnikov vlomila v štiri žaboške kokošnjake.

Bilo je dan pred lanskim 22. julijem, ko je vladalo povsod praznično vzdušje, ki je zamikalo tudi Rome. Janez in Marjan Brajdič sta popivala z Antonom Hudorovcem in Vinkom Brajdičem v gostišču na Ruperč vrhu, in ko so bili že vsi štirje na moč korajžni, sta Anton in Vinko predlagala obisk v Zalogu. Tam so namreč v eni baraki kokošnjaki kar na kupu.

Odšli so na pot in se lotili akcije. Vlomili so v 4 kokošnjake in odnesli Miji Tobanoviču 8 zajcev in 3 goši, Stanetu Vidmarju 3 zajke in 10 mladih zajčkov Hermanu Horvatu 10 piščancev in Mariji Horvat 3 stare kokoši. Po tako dobrem plenu so si zaželeli še pijače, zato so obiskali nezaklenjeno klet Viktorja Staniše v isti vasi. Odnesli so 13 litrov žganja, 6

steklenic piva in 2 kosi, obenem pa so z verige sneli psa in ga tudi odpeljali s seboj. Ker je sošedov pes močno lajal, so ga ubili.

Vse skupaj so odnesli na konec vasi do bližnjega kozolca, kjer so si plen razdelili. Janez in Marjan sta šla skupaj po cesti z nahrbtnikom in pletenko, dohitel pa ju je z avtom Stane Skubic. Ker je videl dva dobro oto-

vorjena Roma, si je takoj mislil, da sta kje kradla, zato je nanju vpil. Janez je tedaj odvrgel nahrbtnik in zbežal, Marjana pa so vaščani prijeli in v avtu pripeljali na postajo milice.

Pred senatom, ki mu je predsedoval Janez Kramarič, sta se obtoženca izgovarjala, ker pa sta bila oba že prej kaznovana in je iz kazenskega spisa razvidno, da nista nedolžni ovčici, jima niso verjeli. Sodišče je izreklo kazen: vsakemu po dve leti zaporu, s tem da bosta na pravnomočnost sodbe počakala za rešetkami.

Podivjan tat avtomobilov

Ludvik Lesar iz Brež se bo kmalu pridružil v zaporu soimenjaku iz Ribnice, s katerim imata še to skupno lastnost, da rada kradeta avtomobile

Pred kratkim smo poročali, da je okrožno sodišče v Ljubljani obsodilo 23-letnega Ludvika Lesarja iz Ribnice (Opekarniška cesta) na 5 let

in 6 mesecev strogega zaporu in sicer zaradi kraje v vikendih in kraje motornih vozil.

Ribniškimi miličniki mu je pije zdej kri še drugi, tudi 23-letni, Ludvik Lesar iz Brež pri Ribnici, ki je skušal 29. decembra ukrasti kombi Janeza Kersniča iz Ribnice, sumijo pa, da je imel istega dne prste vmes tudi pri kraji oziroma „sposojanju“ avta Staneta Goršiča iz Ribnice in motornega kolesa Bogomila Juvanca iz Ribnice.

Za posebno zanimiv lov v stilu napetih kriminalk pa je breški Lesar poskrbel 26. januarja okoli 0,30. Takrat je patrola milice opazila v Solski ulici v Ribnici fička, ki je vozil cik-cak, kot da je pijan. Seveda so jo miličniki ubrali s svojim avtom za njim in ga zasledovali okoli 2 km daleč do Brega. Tam pa je fička obstal, temna postava je skočila ven in lov se je nadaljeval peš. Ludvika Lesarja so miličniki nato ujeli na nekem seniku.

Vendar se Lesar, ki ga je imel precej „pod kapo“, miličnikom ni predal kar tako. Prešel je celo v ofenzivo. Miličnikov se je lotil kar z rokami. Vendar miličniki niso prešpricali ur rokaborbe, zato so Lesarja kmalu ukrotili in ga odpeljali v sobo za pridrževanje. Zdej pa se je šele začel cirkuš Lesar je popolnoma podivjan, besnel in se celo zaletaval za glavo v zid. Vsi znaki so bili, da je močno prepit z alkoholom, zato so ga odpeljali na čiščenje želodca.

Zdej se bo Lesar zagovarjal za krajšo avto — za katerega so miličniki ugotovili, da je bil last Franca Žuka iz Struške ulice v Ribnici — nato pa se zaradi napada na uradne osebe pa tudi zaradi drugih ovad, ki so proti njemu že vložene pri občinskem in okrožnem sodišču. Vse kaže, da se bo kmalu in na srečo vseh lastnikov avtomobilov, pridružil v zaporih svojemu „slavnemu“ soimenjaku iz Ribnice.

J. P.

Roparja so že prijeli

Ko se je 24. januarja popoldne Malka Ogulin s Hriba pri Cerovcu vračala proti domu, je pri „štirih rokah“ za njo pritekel Rom, jo prijel za vrat in vrgel po tleh. Nekajkrat jo je še brcnil, nakar ji je iz rok iztrgal torbico in izginil v bližnji gozd. Ogulinova je imela v torbici 3.700 din in 21 kanadskih dolarjev. Vsa prestrašena je zenska rop prijavela, semiški miličniki pa so roparja že dobili. Pri Matiji Hudorovcu, 21-letnemu Romu iz ciganskega naselja Coklovca, so dobili torbico in denar, vendar je manjkalo že 150 din in 5 dolarjev. Hudorovca so priprieli zaradi utemeljenega suma ropa.

V OVINEK PO SREDI

26. januarja okrog 14. ure se je na Cesti krških žrtev v Krškem zgodila nesreča, v kateri sta trčila z avtomobili 45-letni Oto Račečič iz Celja in Alojz Paukovič iz Jeleneke. Slednji je v ovinek pripeljal po sredi, zato sta trčila z naproti vozečim Račečičem. Skode je za 10.000 din.

VLOM V RAZBORJU

25. januarja čez dan je bilo med odsotnostjo lastnika vplomjeno v stanovanjsko hišo Franca Merviča v Razborju. Vlomilec je vse premetel in prebrskal ter očitno iskal denar, ki pa ga ni bilo. Potem se je zadovoljil s srebrno urko, vredno 500 din. Za neznanim zmikavtom poizvedujejo.

Potem je vsak zbežgan

Pelješ se na izlet, morda na službeno pot ali k sorodnikom na obisk, pa v trenutku nepazljivosti naenkrat močno zaropota. Z razbitim avtom se znajdeš v jarku, in če se lahko sam skobacaš iz vozila, skušaš poklicati pomoč. Na najbližji bencinski črpalci imajo telefon. Kaj vse ob takih priložnostih doživijo uporabniki na črpalkah, so povedali:

JOZE SEPIC, poslovodja črpalke I. v Trebnju: „V 18-letni praksi sem v tej službi že marsikaj doživel. Poudaril bi rad, da je zadnje mesece manj takih primerov, ker ljudje z zdomci vred previdneje vozijo. Pa vendar se dostikrat zgodi, da pride človek ves zbežgan k nrm. Rad bi telefoniral, pa navadno sam tega ne zmore. Kakšen preklinja in pripoveduje, kako je oni „drugi“ zakrivil nesrečo. Imeli smo že primer, ko sta si dve ženski zaradi majhne praske pri črpalci malo manj kot skočili v jase.“

ALOJZ HUDELJA, poslovodja črpalke v Semiču: „Pri nas je bilo že veliko karambolov tik pred črpalco, ker je bil izhod na glavno cesto daj časa nepregleden. Velikokrat so prišli ponesrečenci k nam, da bi poklicali pomoč. Navadno to naredim sam, ker je oškodovanec preveč prizadet in zmeden. Trikrat se je zgodilo celo, da je ponesrečenec obležal v nezavesti in sem moral najprej poklicati zdravstveno službo. V splošnem so ljudje, ki doživijo prometno nesrečo, šokirani, prestrašeni, toda po toči zvoniti je pozno.“

VINKO RUKSE, pomočnik poslovodje na črpalci v Ločnici: „Ze večkrat sem doživel, da so prišli udeleženci karambola k nam po pomoč. Kakšen je bil tako zbežgan, da še dobro govori ni mogel, samo nerazločno je jecljal. Bolj mirni in prirešni so v takih primerih očitvidci. Moram pa reči, da tudi nas vsak tak primer prizadene. Enkrat se je ravno nasproti naše črpalke zgodila tako huda prometna nesreča, da je bil eden mrtev. Takrat sem pomoč poklical jaz sam. Da mi le ne bi bilo več treba“.

R. B.

POTA IN STRAN POTAVNA

Dežurni poročajo

NI NI NI DAL MIRU — 22. januarja zvečer so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve 21-letnega Jožeta Adlešiča iz Novega mesta. Najprej je v hotelu Kandija razbil solnice in se nedostojno obnašal, ko pa so ga od tam pregnali, je razgrajal še v Kosovih ulici in motil nočni počitek stanovalec. Moral bo tudi pred sodnika za prekrške.

TAT V GARDEROBI — 23. januarja je Mariji Zupančič iz Srebrnič neznan zmikav odnesel 300 din iz torbice, shranjene v garderobi podjetja KROJAC.

OBLEŽALA NA CESTI — 25. januarja zvečer so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve Zijada Jusiča in Derviša Pršiča, delavca podjetja Gradiš na gradbišču IMV. Pri samopostrežni trgovini v Bršlino sta se sprla in strela, nakar je Pršič obležal na cesti in je malo manjkalo, da ni prišlo do nesreče. Jusič je svojega tovariša sprva nameraval pustiti kar nov cesti, potem mu je vendarle hotel pomagati na noge, pri tem pa je sam padel. Ko sta oba ležala na tleh, so občani poklicali na pomoč rešilca in zdravnika, ki pa je ugotovil, da ne gre za bolezen. Dobil sta rezervacijo v novomeških zaporih, morala pa bosta še pred sodnika za prekrške.

VEČ VLOMOV V REGERČI VASI — Janezu Piškuriču iz Regrče vasi je v noči na 26. januar nekdo iz hleva odnesel 5 kur in 5 zajcev, isto noč pa je nekdo vlamljal še v barake na gradbiščih stanovanjskih hiš. Vlomilec je odnesel, kar mu je prišlo pod roke: kleščice, kladiva, pijačo v steklenicah, sekire. Na vseh barakah so našli potrgane obešanke. Lastnike je oškodoval za 550 din.

RAZBIJANJE V GOSTILNI

V gostilni „Pezin“ v Goriči vasi pri Ribnici so 7. januarja okoli 20. ure Sašo Rujevič, Dančo Stojanov, Petko Palooro in Fakim Ramović, ki so začasno v Ribnici, razbili za okoli 400 din steklenine in drugega. Bili so pijani in so razbili vse, kar jim je prišlo pod roke.

KOTALIL PO STRMINI

V nedeljo, 26. januarja okrog polnoči, je voznik Leopold Petan iz Polan vozil z avtom od Tončkovega doma na Lisci v dolino. Zaradi prehitre vožnje ga je v nepreglednem ovinku zaneslo čez cestni rob, nakar se je vozilo kotalilo okrog 80 metrov v dolino. Avto je obstal med drevjem, zanimivo pa je, da potniki v avtu niso bili poškodovani, pač pa na vozilu za 10.000 din skode.

Rudi in Marija Gašperšič iz Podgore 23 pri Straži pred pogorelim kozolcem, ki ga je 21. januarja zvečer zažgal gospodarjev brat Anton. Prišel je že vinjen na obisk in zahteval pijače. Ker ga je svakinja tako rekoč odgnala, je bil jezen in je zažgal. Tako vsaj trdita oškodovanca. Za 44-letnega požigalca Antona Gašperšiča iz Dol. Straže je preiskovalni sodnik odredil pripor. Skodo cenijo na 10.000 din.

Na srečo so pri gašenju požrtvovalno pomagali sovaščani ter gasilci iz Straže in Vavte vasi, sicer bi se ogenj razširil še na bližnjo novo hišo, v kateri še ne stanujejo, in na gospodarsko poslopje.

„Nesreča nikoli ne pride sama,“ je potarnala Marija Gašperšič. Jaz imam močno sladkorno in vsak dan dobivam injekcije, mož pa je že leto dni v bolnišnici. Ko je doma gorelo, je bil v bolnišnici. Vse gre narobe. Zaradi gradnje nove hiše nas drži tudi inšpekcija...“

Nesreča ne pride sama

Ustavnost in zakonitost je temelj vsake pravne urejene družbe, torej tudi naše socialistične samoupravne skupnosti. Zato ustava obvezuje vse državne in druge organe, samoupravne organizacije, skupnosti in posameznike, da se ravnajo po ustavi in zakonu ter da vestno opravljajo poverjene jim naloge. Daje pa tudi vsakomur pravico do pravnega varstva v postopku pred sodišči in drugimi organi.

V sodni praksi pa se neredko srečujemo s primeri, ko si skušajo občani enostransko krojiti pravico in samovoljno spreminjati obstoječe dejansko stanje ali pa ne priznavajo pravnega stanja, ki je bilo ugotovljeno v zakonitih postopkih. Take negativne pojave ugotovimo v kazenskih postopkih (samovoljnost) in v civilnih postopkih (motenje posesti).

Spoštujemo zakonitost

Samovoljnost je kaznivo dejanje v smislu čl. 289/1 kazenskega zakonika. Stori ga, kdor si samovoljno vzame svojo pravico ali pravico, za katero misli, da mu gre; kaznuje se z denarno kaznijo ali z zaporom. Družba namreč ne more dopuščati, da bi občani nezakonitno samovoljno ravнали, nekazno da bi poiskali pravno varstvo pri pristojnih držav-

nih organih, če mislijo, da so prizadeti v svojih pravicah. Zato stori kaznivo dejanje samovoljnosti npr. lastnik zemljišča, če še naprej vozi po sosedovem zemljišču, a je bilo s pravnomočno sodno odločbo razsodeno, da nima služnostne pravice vožnje, ali upnik, ki samovoljno vzame dolžniku premično stvar in si z njo poplača denarno terjatev.

S tožbo zaradi motenja posesti iščejo občani pri sodišču pravno varstvo, kadar je bila njihova posest samovoljno motena ali pa odvzeta. V tožbi mora tožnik trditi, da je bil do sedaj v posesti stvari (nepremičnine ali premičnine) ali pravice (služnosti), pa tudi povedati, kdaj in kako mu je toženec samovoljno motil ali vzletel do posesti; npr.: toženec je začel voziti po tožnikovem zemljišču, ne da bi imel dovoljenje, ali: toženec je zagrabil pot tožniku, ki ima dovoljenje.

Sodišče zavrže. Tožena sta lahko naročnik in izvršilec motilvenega dejanja, če mu je znan motilni namen. Na glavni obravnavi se sodišče ne spušča v obravnavanje o pravici do posesti, npr. služnostno pravico vožnje, pa tudi ne o odškodnini. Bistveno vprašanje v tej vrsti postopka je samo zadnje posestno stanje in nastalo motenje. Tega mnoge stranke ne morejo razumeti in so zato marsikdaj nezadovoljne s sodno odločbo. Namen postopka zaradi motenja posesti je, da se čimprej vzpostavi prejšnje dejansko stanje in prepreči oziroma odstrani nastile in samovolja. Za dokazovanje lastniške ali služnostne pravice, kakor tudi o višini odškodnine je potrebna nova tožba. Smisel tega določila je v tem, ker so postopki zaradi motenja posesti nujni in ne bi dosegli učinka, če bi se se razpravljalo o obstoju pravice in odškodnine. Tako se tudi zgodi, da tožnik v pravdi zaradi motenja posesti začasno uspe, ker je imel nekaj časa v posesti stvar, končno pa pravdo izgubi, ker se dokaže, da nima pravice do posesti, t. j., da je toženec ravnal napačno samo zato, ker se ni poslužil pravnega varstva pri sodišču, ampak je samovoljno ukrepal.

Sodišče mora te postopke prednostno reševati, pritožbeni rok je skrajšan na 8 dni, dovoljena pa tudi ni revizija. Tudi v teh pravnih nari velja načelo, da so stranke v prvi vrsti same poklicane, da sporazumno urede take spore, da so strpine in da se ne gre pravdati zaradi prestizja. STEFAN SIMONČIČ

KRONIKA NESREČ

DOBRAVA: PREKRATKA RAZDALJA — 23. januarja zjutraj je Pavel Jurglič iz Trebnjega vozil osebni avto skozi Dobravo, kjer je hotel ustaviti. Zmanjšal je hitrost in vključil desni smerni kazalec, takrat pa je trčil vanj avtomobilist Franc Baznik iz Kostanjevica. Vozil je za Jurgličem v prekratki varnostni razdalji, zato kljub zaviranju v zadnjem trenutku trčenja ni mogel preprečiti. Na avtomobilih je za 9.000 din skode.

VRTAČA: VZVRATNO V LJUBLJANČANA — 24. januarja dopoldne je Vili Novina iz Dol. Toplice pripeljal tovornjak skozi Strekljevec do Iskre na Vrtača ter ustavlil, ker je hotel zaviti v desno. Za njim je vozil in tudi ustavlil osebni avto Ljubljance Albert Erman. Ker je voznik tovornjaka zapjel vzvratno, je trčil v Ljubljancevan avto. Skode je za 1.500 din.

METLIKA: TRK V KRZIŠČU — Metličan Pavel Cigler je 25. januarja dopoldne vozil osebni avto po CBE, po Cankarjevi pa je pripeljal z avtom Jože Slanc iz Čuril. V križišču sta vozila trčili. Skode je za okrog 10.000 din. Voznikoma ni bilo nič.

STEFAN: BOČNO OPLAZENJE — 26. januarja dopoldne je Ljubljance Franc Kopač vozil avto od Ljubljane proti Novem mestu, pri Stefanu pa je avto zaneslo v levo, zato sta se oplazila z avtom Franca Preskarja iz Krškega, ki je pripeljal naproti. Skode je za 5.000 din.

TREBELNO: ANICA JE PRITEKLA — 21. januarja popoldne je Jože Grivec iz Poljan vozil osebni avto skozi Trebelno, ko je nenadoma pritekla na cesto 7-letna Anica Miklavčič s Trebelnega 15. Avtomobilist je dekleko zadel in zbil na tla, pri tem pa se je tako poškodovala, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

KARTELJEVO: TOVORNJAK V AVTO — 22. januarja zvečer se je Marjan Cemič iz Dolge Rake peljal z avtom proti Ljubljani. V karteljevskem klancu je med vožnjo navzdol opazil, da vozi naproti avtomobil v

OZKO, PA SE OVINEK

23. januarja sta pri vasi Jelovec pri Sevnici trčila kamion, ki ga je proti Trebnjemu vozil Ivan Staroveški iz Sevnice in osebni avto, s katerim je v obratni smeri pripeljal Jože Lončar z Mirne. Na ozki cesti sta med srečanjem trčila, pri tem pa se je voznik Lončar poškodoval na avtomobilu pa je za 15.000 din skode.

R. B.

Nobeden ni brezhiben

23. januarja dopoldne so miličniki v Črnomlju izvedli akcijo, v kateri so ugotovili tehnične pomanjkljivosti avtobusov na lokalnih potih, s katerimi se vozijo največ šolarji v solo in obdvojni delo.

Tehnične preglede strokovno opravili v mestni nični delavnici AVTOŠEDNICE VIS s sodobnimi tehničnimi sredstvi za ugotavljanje napak. Rezultat: poročila. Pregledali so 8 avtobusov, od teh so 2 avtobusa popravila GORJANCI in 1 avtomobil VIATORJA izločili iz prometa, 3 vozniki so bili opozorjeni sodniku za prekrške prav tako njihove delovne organizacije, 2 voznika morala plačati materialno kazni, 3 pa so bili opozorjeni zaradi manjših pomanjkljivosti. Akcija je pokazala, da niti en avtobus (od pregledanih) ni bil tehnično brezhiben. Kaj to pomeni, potnike, vsi vemo: vsak dan se podajajo v življenjsko varnost. Dokaz za to sta tudi dve nedavni avtobusni nesreči, ki sta se ob zgodili zaradi slabih zavor. Če avtobusna podjetja ne bodo bolj skrbela za svojo varnost, bodo slej ko prej izgubili vseeno, kako se njihovi otroci vozijo v solo. In če pri detim podjetjem zaradi teh kih malomarnosti odmetajo krepke kazni, se najbrž mur ne bodo smilili.

Poslej večje štipendije

Poprečna visokošolska štipendija približno 900, srednješolska 700 din

Na prostoru, namenjenemu mladim, ogledalu mladih, smo o delu študentov malo pisali. Deloma smo za to krivi mi, še bolj študenti sami. Kljub vabilu preko občinskih konferenc, da so njihovi prispevki dobrodošli, se ni skoraj nihče oglasil. Upamo, da se bodo poslej na tej strani pogosteje pojavljali zapisi o delu in življenju doletenjskih študentov.

Na seji republiškega odbora za izvajanje dogovora o štipendijah, ki so jo imeli v Ljubljani 23. januarja, je odbor razpravljal o štipendijah in

življenjskih stroških študentov. Tako naj bi se poprečna štipendija iz sredstev, ki jih delovne organizacije združujejo v občinah, z letošnjim januarjem precej popravila. Poprečna visokošolska štipendija naj bi se dvignila od dosedanjih približno 650 na približno 900 din, poprečna srednješolska štipendija iz teh združenih sredstev od 450 na 700 din. Odbor je podprl predlog, s katerim naj bi se odločili za sporazumni dogovor, po katerem bi življenjski stroški v 1975. letu znašali za študente 1650 (doslej 1200) in za srednješolce 1550 (doslej 900) din, za tiste, ki se šolajo izven kraja stalnega bivališča (oziroma 300 din manj za tiste, ki se v šolo vozijo do 20 km, in 450 din manj za tiste, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča).

Odbor je na seji opozoril, da bo družbeni dogovor o štipendiranju v Sloveniji težko uresničiti, ker nekateri soprodpisniki svojega dela ne opravljajo dobro. V republikli je še kar šest občin, med njimi tudi

Kočevje, ki še nimajo podpisanih samoupravnih sporazumov. Ker bodo že prihodnji mesec domovi uvedli večje stanarine, bi morali vse štipendije že sedaj valorizirati.

VOJAKI MLADINCI

Na sestanku komiteja ZK v enoti Rada Petroviča v Novem mestu so pred kratkim razpravljali o oblikovanju osnovnih organizacij Zveze socialistične mladine Jugoslavije v JLA.

Tovariš Petrovič je zbranim komunistom govoril o pomenu in vlogi mladinske organizacije in poudaril, da temelji vse delo mladih v JLA na statutarnih odlokih o organizaciji mladine v JLA in izhodiščih in programskih načelih Zveze komunistov Jugoslavije.

Nato so člani komiteja razpravljali o rokih, v katerih se mora mladinska organizacija oblikovati. Tovariš Čalasan je poudaril, da je zadnji čas za ustanavljanje organizacij 1. marea. V enotah Rade Petroviča bodo pričeli ustanovljati osnovne organizacije takoj te dni. Vsi se namreč zavedajo, da morajo biti tudi vojaki dobro organizirani. Tako bodo lažje izrazili vse želje, čas pri vojaki pa jim bo minil hitreje in še bolj koristno.

M. STJEPANOVIČ

SESTANEK KOMISIJE ZA SLO

Včeraj popoldan se je sestala komisija za SLO in samosaščito pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine Metlika. Člani komisije so se pogovarjali o nalogah, ki jih čakajo v februarju, in postavili datume, do katerih bodo zastavljene naloge uresničili. Spregovorili so še o mladincih in mladinkah, kandidatih za 15. mladinsko partizansko SNOUB in partizanske enote. Kot kaže, bodo 15. mladinsko partizansko SNOUB dokončno sestavili še te dni. V njej so v glavnem tisti člani mladinske organizacije, ki so se doslej izkazali z delom med mladimi ali pa so posebno pridni v šoli ali delovnih organizacijah.

A. C.

KAKO ŽIVIMO?

Papirni uspeh

„Da, poštarska je težka,“ pravi 17-letni Božidar Jerač. „Zlasti vsak četrtek in petek. Takrat raznašamo veliko število časopisov, tudi pisemle je nekaj več. Drugače sem v svojem poklicu zadovoljen. Kako je z našo mladinsko organizacijo? Je delavna. Tako smo bili mladinci na pošti pravočasno seznanjeni z mladinskim kongresom in tudi z akcijami, ki čakajo nas mlade po njem. Čuti pa se, da je delo le važnejše. Zato pri nas še nismo imeli kakšnih večjih akcij. Prav radi pa se bomo vključili v akcijo, ki jih bo zastavila občinska konferenca novomeške mladine.“

Ker sem doma iz Gornjih Kamenc pri Novem mestu, vem, da tudi tam mladina ne dela tako, kot bi lahko. Zdi se mi, da je vse preveč na papirju. Vsi uspehi so bolj papirni uspehi, nekateri mladi pa se trkajo po prsih, kako da so delavni. Ali ne bi bilo prav, ko bi se zbrali v kakšni vasi in poravnali ali naredili cesto, pomagali onemoglemu človeku pri pospravljanju na polju itd. Tako pa vsak dan dobivamo v roke papirje, na njih učeno napisane delovne programe, ki jih bomo uresničili do tedaj in tedaj...

Rok poteče, narejenega ni nič, mi pa zopet dobimo papirje s programi. Zdi se mi, da nekateri vse preveč radi pišejo. Predlagam: tisti, ki vodite delo mladih v novomeški občini, ne pišite preveč! Organizirajte akcijo! Udeležili se je bomo. Naše delo ne sme biti samo v ustanavljanju organizacij, volitvah, sestankih itd. Dajmo, začnimo tudi delati!

»Kaj veš o prometu?«

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je pripravil vrsto tekmovanj

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bo tudi v letošnjem letu organiziral z občinskimi organi za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in s pomočjo občinskih Zvez prijateljev mladine, Avtomoto društev itd. prireditve s področja prometne varnosti mladine.

Tako bo v Koprno pripravil 7. republiško zaključno šolsko tekmovanje, ki je organizirano preko razrednih, šolskih, občinskih in medobčinskih tekmovanj. Združeno s tem tekmovanjem bo tudi 7. republiško srečanje pionirjev prometnikov. Obe prireditvi bosta 19. in 20. aprila. 3. in 4. maja se bodo najboljši „prometniki“ pomerili na šestem zveznem šolskem prometnem tekmovanju. 14. do 16. maja bo v Kopenhagnu na Danskem mednarodno šolsko prometno tekmovanje.

24. maja bo v Velenju tretje republiško prometno tekmovanje za srednje šole.

Programi prometnega tekmovanja vsebujejo pismene dele (testiranja), ocenjevalno vožnjo s kolesom, oziroma s kolesom z motorjem na posebnem poligonu in po mestnih ulicah ter spretnostno vožnjo s kolesom oziroma kolesom z motorjem na posebnem poligonu. Razen tega se bodo pionirji prometniki pomerili tudi v orientacijskem pohodu. Ta vsebuje: poznavanje cestnega prometa, orientacijo s pomočjo kompasa, vprašanja iz prve pomoči, streljanje z zračno puško in tarčo in spoznavanje zgodovinskih in kulturnih zanimivosti v kraju, kjer bodo tekmovali.

»Mi in šport«

Pred kratkim so učenci v „Šolskem centru za kovinarsko stroko“ v Novem mestu izdali prvo šolsko ciklostirano glasilo v letošnjem letu.

V uredniškem odboru glasila „Mi in šport“ so Jaka Jakovec, mentor SSD Jože Pečnik, ravnatelj šole Maksimiljan Starc, Vlasto Kodre, Hermina Vene, Jože Počrvina, Boris Nanger in Barica Smole. Glasilo bo izhajalo dvakrat na leto v 100 izvodi.

V prvi številki je nekaj zanimivih sestavkov o športu. Škoda, ker je nato večina strani posvečenih le športnim rezultatom. Zadnja dva literarna sestavka sta dokazala, da je na šoli precej dijakov, ki se posvečajo pisanju črtic, pesmi itd., zato bi bilo prav, ko bi v naslednji številki več prostora posvetili tudi literaturi.

Z. J.

METLIKA - 200 NOVIH ČLANOV ZSMS

Od nedelje, 26. januarja, je metliška občinska konferenca ZSMS bogatejša še za štiri osnovne organizacije. Marjana Bebe, Jože Nemanič, Jože Matekovič in Toni Štefanič so pristopili v ustanovnim konferencam v Gradcu, Lokvici in na Suhorju ter Božakovem. V vseh štirih osnovnih organizacijah so v mladinsko organizacijo sprejeli kar 200 mladih ljudi, ki so bili doslej neorganizirani.

Nedeljo je imela osnovna organizacija ZSMS Praproče pri Straži 10-minutno predavanje o narkomaniji. V organizaciji je dvajset mladincev, k predavanju, ki sta ga pripravila informacijska komisija komisija za socialno delo pri OK ZSMS Novo mesto, pa jih je prišlo kar 17. (Foto: S. Mesojedec)

LICITACIJA

pri Carinarnici Ljubljana, dne 9. II. 1975

Carinarnica Ljubljana bo 9. 2. 1975 prodajala na javni dražbi nekatere avtomobile in drugo blago. Javna dražba bo v prostorih TVD PARTIZAN v Ljubljani, Popovalska ul. 35 od 8. ure dalje. Ogled vozil in ostalega blaga z vplačilom kavcij bo možen samo v soboto, 8. 2. 1975 od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana, hala E, vhod z Letališke ceste.

SEZNAM BLAGA IN AVTOMOBILOV

Št. BLAGO	Začetna cena
1. Blago široke potrošnje po seznamu št. 1347/1 odvzeto po car. prekrških in roku ležanja	133.917
2. VW Kombi BUS, zaleten, 1970	40.000
3. Mercedes 190 D, nevozen, 1965	20.000
4. Opel Admiral 2800, nevozen, 1966	20.000
5. Opel Kadett Coupe, zaleten, 1973	16.000
6. Ford 1300 XL, nevozen, 1971	15.000
7. Ford Taunus 17 M, zaleten, 1967	15.000
8. BMW 200 Tiltux, zaleten, 1968	15.000
9. Ford Taunus 17 M, zaleten, 1970	15.000
10. Opel Kadett LS, zaleten, 1966	12.000
11. Fiat 124, zaleten, 1969	10.000
12. VW 1600 TL, zaleten, 1968	10.000
13. Ford 1600 XL, avtomatik, 1972	10.000
14. Opel Rekord 1900, nevozen, 1967	10.000
15. Opel Rekord, zaleten, 1970	10.000
16. Ford 20 M Caravan reg. karos., 1968	10.000
17. Mercedes 250 S, zgorel, reg. motorja, 1971	10.000
18. Opel Admiral 2600, nevozen, 1965	10.000
19. Opel Comodore, avtomatik, zaleten, 1968	10.000
20. Razno blago/sejalniki za sol, sedež, koptita in deli aparata	10.000
21. Renault 4, nevozen, 1969	8.000
22. Vauxhall Viva, zaleten, 1969	8.000
23. VW 1600 Variant, nevozen, 1966	8.000
24. VW Kombi Bus, nevozen, 1965	8.000
25. Ford Cortina GT, nevozen, 1967	8.000
26. Opel Rekord 1700, nevozen, 1966	7.000
27. VW 1300, zaleten, 1968	7.000
28. Opel Rekord, nevozen, 1966	7.000
29. Ford Taunus 20 M, zaleten, 1966	6.000
30. Simca 1501, nekompletna, 1967	6.000
31. Ford Cortina Consul, zaleten, 1963	5.000
32. Fiat 124, nevozen, 1964	5.000
33. Fiat 124, nevozen, 1964	5.000

34. Simca 1500, nevozen, 1967	5.000
35. Opel Rekord, zaleten, 1965	4.000
36. VW 1200, nevozen, 1966	4.000
37. VW 1300, zaleten, 1966	4.000
38. Ford Taunus 17 M, zaleten, 1966	4.000
39. Renault 8 S, zaleten, 1967	4.000
40. Opel Rekord 1700, zaleten, 1964	4.000
41. Renault 10, nevozen, 1967	4.000
42. BMW 1800, zaleten, 1963	3.000
43. VW 1500 Variant, zaleten, 1966	3.000
44. VW Kombi Bus, nekompleten, 1962	3.000
45. Ford Taunus 17 M, zaleten, 1965	3.000
46. Mercedes 220 S, zaleten, 1963	3.000
47. Peugeot 404, nevozen, 1963	2.000
48. Opel Kadett, nevozen, 1965	2.000
49. Ford Taunus 12 M reg. mot..., 1967	2.000
50. Peugeot 304, reg. motorja, 1970	2.000
51. VW 1200, zaleten, 1964	2.000
52. VW 1500, zaleten, 1966	2.000
53. Mercedes 220 S avtomatik, nevozen, 1963	2.000
54. Ford Taunus 17 M, reg. mot., 1966	2.000
55. VW 1200, zaleten, 1963	2.000
56. Opel Rekord 1700, zaleten, 1964	2.000
57. Datsun 1200, zaleten, 1973	2.000
58. VW 1200, nevozen, 1956	1.000
59. DKW F 12, nevozen, 1965	1.000
60. Ford Corsair, zaleten, 1965	1.000
61. VW 1200, reg. motorja, 1958	1.000
62. Toyota Crown Deluxe, reg. motorja, 1970	1.000
63. VW 1200, nevozen, reg. motorja, 1962	1.000
64. Alfa Romeo 1300 II, reg. motorja, 1968	1.000
65. Ford T. 12 M, nevozen, 1958	500
66. Fiat 850 coupe, reg. motorja, 1965	500
67. Opel Rekord, zaleten, 1960	500
68. Ford Cortina GT reg. motorja, 1963	500
69. Simca Aronde, nevozen, 1960	500
70. VW 1200, nevozen, 1960	500
71. Opel Rekord 1500, nevozen, 1959	500
72. Ford Taunus 1600 brez registracije, 1974	200
73. VW 1200, brez registracije, 1962	100

PONOVNO NA JAVNI DRAŽBI:

74. Mercedes 220 S, nevozen, 1963	63.000
75. cca 6.000 kg, različnih avto delov	20.000
76. BMW 2800, zaleten, 1970	18.000
77. Opel Kadett, nevozen, 1967	10.000
78. Ford T. 12 M, zaleten, 1967	9.000
79. Ford T. 12 M Caravan, nevozen, 1965	7.000

80. Opel Kadett, zaleten, 1966	6.000
81. motor za tvor. avto Mercedes 312, 1968	5.000
82. cca 4.355 kg laka Lesonal	5.000
83. VW Combi bus, nevozen, 1955	5.000
84. Peugeot 404, nevozen, 1965	5.000
85. Peugeot 404, nevozen, 1965	5.000
86. Ford T. 20 M coupe, zaleten, 1966	4.000
87. VW 1200, zaleten, 1962	4.000
88. VW 1500, nevozen, 1965	3.000
89. VW combi bus, zaleten, 1958	3.000
90. Ford Taunus 17 M Turnier, zaleten, 1962	3.000
91. Ford Cortina 1200, zaleten, 1963	2.000
92. VW 1300, nevozen, 1965	10.000
93. Peugeot 404, zaleten, 1964	8.000
94. Opel Rekord, nevozen, 1964	4.000

in ostalo blago.

Seznam ostalega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu, bo objavljen na oglasni deski Carinarnice Ljubljana. Ostalo blago in blago objavljeno v tem oglasu bomo prodajali v nedeljo 9. 2. 1975.

Pravico udeležbe imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci javne dražbe morajo v soboto, dne 8. 2. 1975, ki je določen za ogled blaga, vplačati še 10% kavcijo od začetne cene pri blagajni carinarnice Ljubljana v hali D, predstavniki OZD pa morajo poleg tega predložiti še pooblastilo svoje delovne organizacije. Blago pod zap. številko 1 lahko kupijo le OZD, ki so registrirane za prodajo in nabavo takega blaga. Kupcev navedenega blaga plača pri nadaljnji prodaji prometni davek.

Najmanjša kavcija za ostalo blago in avtomobile je din 500,00, najmanjši dvig je 50,00 din.

Oznaka reg. motorja in reg. karoserije pomeni, da bomo za kupljeno vozilo izdali potrdilo samo za registracijo motorja, oziroma karoserije. Vsak kupec avtomobila, oziroma motorja mora ob prevzemu - isti dan na svoje stroške izvršiti eventualno vtisnjenje šifenskih števil motorja ali karoserije pri podjetju VIATOR, odsek za tehnične preglede v Ljubljani.

Prodano blago bomo izdajali iz carinskega skladišča po naslednjem zaporedju:

V ponedeljek, 10. 2. 1975 ne bo izdaje blaga, v torek, 11. 2. 1975, izdaja od zap. št. 1 do 45, v sredo, 12. 2. 1975 od zap. št. 40-93 ter v četrtek in petek za zamudnike.

Zadnji rok za plačilo in dvig kupljenega blaga je petek, 14. 2. 1975. Po dvigu blaga iz carinskega skladišča carinarnica Ljubljana ne bo priznavala reklamacij v pogledu kvalitete in kvantitete blaga.

Plačilo kavcij je možno samo v soboto, 8. 2. 1975 na dan dražbe, dne 9. 2. 1975 ne bomo sprejemali nobenih vplačil.

Vse informacije o javni dražbi lahko dobite po telefonu 44-578 interna 52 od 5. 2. 1975 naprej.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

PROSTO DELOVNO MESTO!

Veletrgovina „SPECERIJA“, BLEJ

razglašča prosto delovno mesto

NATAKARICE za gostišče

Pogoj: dovršena gostinska šola.
Delo je za nedoločen čas s poskusnim rokom tri mesece.
Samsko stanovanje je zagotovljeno.
Prijave pošljite do 31. januarja na naslov: Veletrgovina SPECERIJA, Bled, Kajuhova 3.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Svet za medsebojno razmerja v združenem delu delavcev „MERCATOR“ Ljubljana n. sub. o
TOZD „STANDARD“ Novo mesto o. sub. o.

razglašča prosta delovna mesta za:

- 2 PRODAJALCA V PRODAJALNI ŠKOCJAN,
- 2 PRODAJALCA V BLAGOVNICI NOVO MESTO,
- 2 PRODAJALCA V ŽIVILSKI PRODAJALNI V NOVEM MESTU

Pogoj za sprejem: kvalificirani trgovski delavec mešane, živilske ali tekstilne stroke.

Nastop dela: takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave pošljite do vključno 6. 2. 1975 splošni službi TOZD „Standard“, Novo mesto, Glavni trg 3.

SPLOŠNI POZIV ZA VPIS V VOJAŠKO EVIDENCO

V smislu četrtega odstavka 9. člena in 15. člena zakona o vojaški obveznosti (Uradni list SFRJ št. 22/74) pozivamo vse moške osebe, rojene v letu 1958, stalno ali začasno stanujoče na območju občine Novo mesto, ki iz kakršnihkoli razlogov niso bile klicane z osebnim pozivom k vpisu v vojaško evidenco, da se zglasijo čimprej pri oddelku za ljudsko obrambo skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta št. 2, zaradi vpisa v to evidenco.

Ta poziv velja tudi za tiste moške osebe, stalno ali začasno stanujoče na območju občine Novo mesto, rojene v letu 1957 in starejše, ki iz kakršnihkoli razlogov še niso vpisane v vojaško evidenco.

Vse osebe, ki zapadejo temu pozivu, se morajo po njem ravnati, v nasprotnem primeru storijo kaznivo dejanje po 339. členu kazenskega zakonika (Ur. list FLRJ št. 30/59).

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO
ODDELEK ZA Ljudsko obrambo

PROSTA DELOVNA MESTA

TAM maribor, TOZD belokranjska
železovarna in strojna tovarna

BELT ČRNOMELJ

razpisuje
prosta vodilna delovna mesta:

- VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA**
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske oz. komercialne smeri z najmanj 8-letnimi delovnimi izkušnjami, od tega 5 let na podobnem delovnem mestu. Obvezno znanje enega od svetovnih jezikov.
- VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri z najmanj 8-letnimi delovnimi izkušnjami, od tega 5 let na podobnem delovnem mestu.
- VODJA SPLOŠNO-KADROVSKEGA SEKTORJA**
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba pravne oz. upravne smeri z najmanj 8-letnimi delovnimi izkušnjami, od tega 5 let na podobnem delovnem mestu.

in OGLAŠA prosta delovna mesta:

- VODJA PRODAJNEGA ODDELKA**
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali tehnične smeri z najmanj 5-letnimi delovnimi izkušnjami; prednost imajo kandidati z znanjem enega od svetovnih jezikov.
- VODJA UVOZNO-IZVOZNEGA ODDELKA**
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske oz. komercialne smeri z najmanj 5-letnimi delovnimi izkušnjami. Obvezno znanje nemškega jezika.

Kandidati, ki morajo biti moralno-politično neoporečni, naj prijave pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Belt Črnomelj. Prijavam naj priložijo pričevalec o končani šoli in drugo dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 10 dni po zaključku razpisnega roka.

K sodelovanju vabimo še metalurške inženirje in tehnike. Razpisna komisija

šah

V derbiju prepričljivo Novo mesto

Ekipa Kočevja s tretjega na sedmo mesto - Novomeščani vodijo

Sedmo kolo prve slovenske šahovske lige zahodne skupine je prineslo precej presenečenj. V dolenjskem derbiju so Novomeščani v gosteh v Kočevju katastrofalno premagali igralce Kočevja in si tako pridobili kar tri točke naskoka pred Iskro.

Ljubljanci, šahisti Iskre, so pred domačimi gledalci presenetljivo tesno premagali vrsto Svobode

Za konec poraza

Kadar začne voz drčati po klancu navzdol, ga je težko ustaviti. Tako nekako je tudi z moštvom metliške Beti, ki v zadnjih tekmah nikakor ne zna več zmagati.

V začetku prvega dela 3. republiške lige v namiznem tenisu so Metličani zelo dobro zaigrali in so bili nevarni prav vsaki ekipi. Na domačem igrišču so namučili celo najboljšo ekipo v ligi ljubljanski P klub. Fantom se pozna, da nimajo primerne prostora. Dogajalo se je namreč, da so igrali doma, toda tik pred tekmo niso vedeli, kje bodo igrali: ali v nekdanjih prostorih Kometa ali v menzi „Beti“ ali pa v dvorani TVD Partizan.

BETI - LITIJA
2:5

Bergerju, Uhlju in Pezljju tokrat ni in ni šlo. Z odlično igro proti Staretu, ki je trenutno med desetimi najboljšimi igralci v republiki, je presenetil Pezelj. V setih je vodil, v drugem, ko je Stare izenačil, pa je zamudil lepo priložnost, da premaga precej bolj znanega igralca. Tako so gostje vodili kar s 3:0, Uhlj in D. Pezelj pa sta rezultat zmanjšala.

KOČEVJE - P. KLUB
0:5

Ljubljanci so v prejšnjem kolu nepričakovano izgubili, zato so prišli v Kočevje z najmočnejšo postavbo. Nastopila sta oba brata Kerna, ob njima pa je igral še eden najboljših v ligi, Kvas. Kljub temu so se domači dobro upirali. Orazem, Osterman in Adleščič lahko s tako igro, kot so jo pokazali proti P klubu, v nadaljevanju lige pričakujejo več uspeha.

Z. F.

roket

Za enkrat brez presenečenj

Na rokometnem prvenstvu SRS dobre igre

V nadaljevanju zimskega rokometnega prvenstva SRS so v nedeljo moški odigrali kar 16 tekem, pomelele pa so se tudi ženske vrste. Do sedaj so se vse ekipe izkazale z zanimivimi boji in dobrim tehničnim znanjem.

Na prvenstvu nastopajo tudi ekipe iz Krškega, Sevnice, Ribnice in ženska vrsta sevnške Lisce. Do sedaj so vse dobro igrale. Tekme, v katerih so bile favoriti, so zmagale, v drugih srečanjih, kjer so se pomerile z močnejšimi nasprotniki, pa so izgubile. In še zanimivost z letošnjega zimskega prvenstva: v tivolski dvorani, kjer prvenstvo poteka, se ob vsaki tekmi zbere precej trenerjev, in to iz zelo dobrih klubov. Vsi opazujejo tekme in si najzanimivejše podrobnosti vestno zapisujejo. To sokaže, da so slovenski ligisti letos na nova prvenstva dobro pripravljani in da so od lani precej napredovali. Rezultati naših ekip:

Moški: skupina A-2: Jadran - Krško 20:13 (10:6), Celje - Sevnica 17:13 (8:8), Minerva - Inles 12:19 (5:9), Inles - Sevnica 13:14 (6:7) in Krško - Celje 9:29 (2:15).

košarka

Zmaga Loke 74

Mirenski košarkarji, ki bodo letos nastopili v dolenjski košarkarski ligi, so v nedeljo pripravili turnir, ki so se ga udeležile ekipe Mirne, Žužemberka in Loke 74.

Organizacija je bila prav dobra; zmagovalci so dobili lično diplomno, vse tri ekipe pa praktična darila mirenske Kolinske.
Rezultati: Loka 74 : Mirna 57:43, Loka 74 : Žužemberk 61:44 in Žužemberk : Mirna 66:56. Vrstni red: 1. Loka 74, 2. Žužemberk in 3. Mirna.

Kakovost turnirja je bila prav dobra. Loka 74, lanski dolenjski prvak, je sicer zanesljivo zmagala, vendar pa so tudi žužemberčani napredovali, medtem ko bo Mirna, čeprav novinec, nevaren tekme nasprotnikov v dolenjski ligi.

nekaj lažjih nasprotnikov, se ni bati, da bi izpadli.

KOČEVJE - NOVO MESTO
2,5:7,5

Ivič - Osterman 0:1, Cimer - Praznik remi, Mestek - Škerlj 1:0, Podkoritnik - Sitar remi, Zupančič - Petkovič 0:1, Janež - Istenič remi, Segar - Ana Praznik 0:1 (b. b.), Kirasič - Peterle 0:1, Kovač - Poredoš 0:1, Mohar - Pucelj 0:1.

ČRNOMELJ
ZA SEDAJ DRUGI

V prvenstveni tekmi druge slovenske šahovske lige so šahisti Črnomlja tokrat gostovali in zanesljivo zmagali s 6:4. Za Črnomelj so zmagali Zlogar, Kobe, Plut, Dupoljeva, Jagodivčeva, remizirala pa sta Balkovec in Bedič. Vrsta Črnomlja je trenutno na odličnem drugem mestu s 35 točkami. Vodijo šahisti Kamnika, ki imajo samo dve točki več. Šah: (spada pod naslov „V derbiju prepričljivo Novo mesto“).

Vrstni red: Novo mesto 52, Iskra 48, Jesenice 37, Svoboda Stožice 33, Borovnica 32,5, Lesce 32, Kočevje 31, Koper 30,5, Nanos 29 in Borec 25.

odbojka

Pokal Novoteksu

Občinski sindikalni svet iz Novega mesta je v soboto in v nedeljo pripravil zimske sindikalne igre v odbojki. Za prehodni pokal sindikalnega sveta se je pomerilo osem ekip.

Na turnirju - žal si ga je ogledalo zelo malo gledalcev - so se sindikalne ekipe predstavile z dobro odbojko, zlasti v finalu, ko sta se pomerili vrsti novomeškega Novoteksa in žužemberške Iskre. Ekipe so bile razdeljene v dve skupini, najboljši dve ekipi iz vsake pa sta se uvrstili v finale.

Rezultati:
Skupina A: Novoteks - Iskra 0:2, Društvene službe - „Mladinci“ (Novo mesto) 2:0, Društvene službe - Iskra 0:2, Novoteks - „Mladinci“ 2:0, Novoteks - Društvene službe 2:1, „Mladinci“ - Iskra 0:2.

Skupina B: Novoles - Krka 0:2, JLA - Pionir 0:2, JLA - Krka 0:2, Novoles - Pionir 2:1, Novoles - JLA 2:0, Pionir - Krka 2:0;

Finale: Novoteks - Pionir 2:0, Iskra - Pionir 2:0 in Novoteks - Iskra 2:1. Vrstni red: 1. Novoteks, 2. Iskra (Žužemberk), 3. Pionir, 4. Krka, 5. Novoles, 6. Dežurne službe, 7. JLA, 8. „Mladinci“.

Turnir je bil dobro organiziran, vse tekme pa sta vodila Robert Romih in prof. Janez Mohorčič. Z. J.

plavanje

12 vaditeljev plavanja

Novomeški TTKS in ObZTK pripravili tečaj za vaditelje plavanja - Vodil ga je tov. Karlin

V okviru vseslovenske akcije „Naučimo se plavati“ je bil v novomeški občini že v letu 1974 ustanovljen v okviru TTKS in Ob-ZTK občinski štab, ki naj bi vodil to akcijo.

Organizacijo sta prevzela komisija za SSD pri TTKS in klub za podvodne aktivnosti. Ze v začetku je bilo jasno, da organizatorjem primanjkuje plavalnih vaditeljev. Zato so skupaj s štabom akcije iz Ljubljane pripravili v Novem mestu tečaj za vaditelje. Prijavilo se je 16 kandidatov, do konca pa jih je delalo dvanajst. Vsi so v decembru opravili

izpit in pridobili naziv strokovni vaditelj plavanja. Tečaj je vodil tov. Karlin, strokovni sodelavec Plavalne zveze Slovenije, izpite pa so opravili naslednji Novomeščani: Branko Gliha, Peter Krivograd, Rudi Kušer, Tone Keše, Drago Les, Miran Novkovič, Avgust Pogačnik, Gasper Pelko, Jože Perko, Boris Redling, Zdravko Tekstor in Pavle Uhl.

Janez Mohorčič, predstavnik novomeške TTKS, izročila Karlin (levi) priznanje za uspešno opravljen tečaj in pridobljen naziv vaditelj plavanja. (Foto: Janez Pezelj)

šport

STARI TRG OB KOLPI okviru SSD Poljane je najbližji glavna šahovska sekcija. Razpisningov pripravila tudi mesečna niri. Tako je na zadnjem ekipnem šolskem prvenstvu zmagal 6. c. pa 7. a, 4. a itd. (K. K.)

RIBNICA - Trener dolo pionirske reprezentance Andoljšek je pred dnevi repnškem prvenstvu. V poštev so igralci Višnje gore, Sodražice, ce in Grosupljeva. (M. G.)

STARI TRG OB KOLPI prvenstvu Poljanske doline srečalo dvanajst najboljših pškij šahistov. Zmagal je K. K. njim so se uvrstili Sterk, Kom Gregorčič idr. (K. K.)

ČRNOMELJ - V mladinski gometni ligi B so igralci Bele zasedi odlično tretje mesto, metiški Kočevja so bili sedmi, novomeškega Elana pa so prva desetem mestu. (D. P.)

Te dni se rokometišče meške Krke vneto pripravna spomladanski del prvenstva Vadijo na novem rokometnem igrišču za osnovno šolo v Občani radi ogledajo. Na trening obih vratark meške Krke. (Foto: Orel)

KAJ, KJE, KDO?

V 8. kolu 1. slovenske šahovske lige zahodne skupine bodo Novomeščani igrali doma. V gosteh so prišli igralci ljubljanske Iskre, ki do sedaj, tako kot Novomeščani, še niso izigrali prvenstvenega srečanja. Nedvomno je, da bo srečanje do sedaj najzanimiveje, prav gotovo pa da bo odločalo tudi o prvenstvu lige. Če bodo Novomeščani v tem srečanju zmagali, si bodo teoretično že zagotovili prvo mesto v ligi. Šahisti Kočevja so sicer odpotovali v Postojno. Prvoglavec Nanosa si lahko z dobro igro uvrsti na lestvico bistveno zboljša.

kultura in izobraževanje

KONCERT PRELOŽILI

Koncert Dolenjskega okteta, napovedan za 23. januar v novomeškem Domu kulture, je zaradi bolezni v ansamblu odpadel. Z napovedanim dnevnim redom bo celovečerni koncert Dolenjskega okteta v ponedeljek, 3. februarja ob 19.30, v Domu kulture. Veljale bodo tudi vstopnice, ki so si jih obiskovalci nabavili za 23. januar.

APRILA PRIDEJO MLADI LUTKARJI

Peto srečanje mladih slovenskih lutkarjev bo od 18. do 20. aprila v Sevnici. To bo v tem posavskem kraju največja kulturna prireditev. Sevničani se nanjo skrbno pripravljajo. Za udeležence in goste bodo pripravili med drugim tudi seminarje in zanimive izlete. Slovenske lutkovne skupine bodo tako že tretjič na srečanju na našem območju. Predlanskim so mladi slovenski lutkarji nastopali v Novem mestu, lani pa v Kočevju.

GLEDALIŠKA SEVNICA

Prejšnji teden se je zvrstilo v sevnici občini več kulturnih prireditev. V Krmelju je gostoval Sentiakobsko gledališče iz Ljubljane, lutkovno gledališče iz Maribora je priredilo več predstav za šolarje, ob koncu tedna pa so igralci sevniskega amaterskega gledališča štirikrat uprizorili Golovega „Jurčka“.

KNEZ PREDAVA V REGENSBURGU

Na povabilo katedre za prazgodovino univerze v Regensburgu bo v ponedeljek, 3. februarja, predaval na tamkajšnji univerzi Tone Knez, arheolog Dolenjskega muzeja, o arheoloških najdbah v Novem mestu in o situjski umetnosti prazgodovinskih Ilirov na Dolenjskem. Vabilo regensburške univerze je dokaz ugleda in visoke cene, ki so je deležne bogate novomeške izkopanine v mednarodnih strokovnih krogih.

Mali kulturni barometer

LJUBLJANA: PLEČNIKOVA NAGRAJENKA – Plečnikovo nagrado za leto 1974 je prejel prof. Edo Ravnikar za ambientalno ureitev Trga revolucije v Ljubljani, Plečnikovo plaketo pa dr. Marko Pozzetto za raziskave pionirskega časa slovenske arhitekture, ki so ponesle ime naših arhitektov daleč čez slovenske meje.

Miha Maleš: ULICA, lesorez, 1933. Iz umetnikove retrospektive v ljubljanski Moderni galeriji.

V tišini poetičnih arkad nekdanje cisterijanske opatije v Kostanjevici so v Galeriji Božidarja Jakca naši stalno streho za svoje umetniške stvaritve trije naši dolenjski rojaki: Božidar Jakac, Tone Kralj in Jože Gorjup. (Foto: Marijan Pfeifer)

Tako se oddoljuje Kostanjevica

V Galeriji Božidarja Jakca stalna zbirka umetnostnih darov treh ustvarjalcev: pokojnega domačina Jožeta Gorjupa, Toneta Kralja in Božidarja Jakca - Obiskovalcem Forme vive ponudena domača likovna žrtev

Potem ko je predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar v decembru lanskega leta slovesno odprl Galerijo Božidar Jakca v Kostanjevici, določene povedano, v opuščeni kostanjeviški opatiji, je nastalo vprašanje, kako bo ta ustanova služila slovenskemu občestvu. Odgovor dobivamo prav v teh dneh, v zimskih dneh, ko pravzaprav ni pričakovati kakšnega turizma in ko se ljudje raje držijo doma. Odgovor je prepričljiv, je jasen in povsem potrjuje predvidevanja organizatorjev, ki so prišli na srečno misel, da so „obljudili“ del obsežnega poslojpa s stvaritvami enega najzaslužnejših in največjih stvariteljev na področju likovne umetnosti, velikana, ki sta mu smotno pridružena Tone Kralj in Jože Gorjup.

19. januarja je galerijo obiskalo kar 137 ljudi. Toliko jih je na ta dan vplačalo vstopnino, ki znaša tri dinarje za osebo. Sprva je namreč kazalo, da bo pozimi nastalo zatišje in da bo moči v času tega zatišja nekatere reči še dodatno opremiti in izboljšati, nekatere stvaritve restavrirati, saj so stare že več kot petdeset let, nekatere pa, zlasti Gorjupove, odliči v bron in jih tako rešiti pred morebitnimi poškodbami. Komaj mesec dni po slovesnosti ob odprtju pa z veseljem lahko ugotovimo, da je galerijo obiskalo že več sto ljudi, da je povpraševanje po tem, kdaj je razstavišče odprto, čedalje večje in da je treba javnost o urniku dela obvestiti.

NEKAJ PODATKOV

Galerija Božidar Jakca v kostanjeviškem gradu obsega okrog petsto del treh slovenskih ekspersionistov: domačina JOŽETA GORJUPA (1907 - 1932), našega častnega meščana TONETA KRALJA (roj. v Zagorici pri Dobropoljah 1900) in BOŽIDARJA JAKCA, katerega ime je pomenilo nosilca akcije. Obseg prostorov znaša prav tako skoraj 500 kvadratnih metrov površine in drugem nadstropju vzhodnega krila poslojpa (na sliki): Obnovo prasto-

rov po načrtih ing. arh. MILKE CANAKOVE iz zveznega Inštituta za varstvo spomenikov v Beogradu in pod vodstvom konservatorja dr. IVANA KOMELJA iz Zavoda za spomeniško varstvo SRS iz Ljubljane je opravila delovna skupina Sklada za ureditev in obnovo gradu v Kostanjevici, ki jo vodi delovodja FRANCE DRMAŽ s številnimi sodelavci, med katerimi so se poleg kostanjeviških podjetij (Splošno mizarstvo in SOP) posebej izkazali Tovarna celuloze in papirja, Kovinarska, steklarski in kovinarski oddelek SOP Krško, SGP Pionir, PE Krško, Splošno mizarstvo Krško, pleskarski mojster Milan Benje iz

Jože Gorjup: LASTNA PODOBA, žgana glina, 1932

Krškega in številni drugi. Akcijo je vodil poseben koordinacijski odbor za postavitev galerije Božidarja Jakca, ki ga je vodil sam predsednik skupščine občine Krško inž. NIKO KURENT. Ta se je v akcijo še posebej poglubil in se zavzel zanjo tudi z osebnim delovnim zgledom, saj je hodil soboto za soboto v kostanjeviški kloster in tam kopal v starodavne zidove, po katerih so dijaki tehniške srednje šole s svojimi mojstri in inženirji-profesorji napeljevali elektriko, ki je bila ena od najzahtevnejših nalog. Prav zato so tiste dni krškemu županu nekateri hudo mušno rekli „kloštrski žolnir“! Načrti za opremo galerije so delo inž. arh. OTA JUGOVCA iz Ljubljanskega regionalnega zavoda, postavitev in razpored umetnin pa je Božidar Jakac opravil sam s stalnimi sodelavci Lamutovega likovnega salona: inž. Francetom Baznikom, prof. Martino Koritnikovo, Jožetom Javorškom, Ladkom Kukcem, Francetom Luštkom in Jožetom Vranešičem. Ti so postavljali tudi Gorjupovo zbirko in zbirko Toneta Kralja, ki je umetnik dovoljo težke bolezni ni mogel več sam postaviti, je pa do zadnje podrobnosti izrisal in napisal načrt za postavitev svojih umetnin. Povsod so poleg naštetih sodelovali še France Drmaž, Milan in Roman Jordan, Jani Kuhar, Franci Črnelič, Mici Jalovec, Majda Colarič, Slavka Tomšič, Andreja in Gorazd Šofter in številni drugi, saj vseh skoraj ni mogoče imenovati, ker je bila akcija tako široka, da je praktično premaknila večino ustvarjalnega prebivalstva v Kostanjevici.

NOVO MESTO: „REVIZOR 74“ – Torkarjevega „Revizorja 74“ je Mestno gledališče ljubljansko v ponedeljek zvečer predstavilo tudi Novomeščanom, ki jim je bila to nova abonmajska predstava v sezoni 1974/75. Delo, ki je razvelo kritiko in občinstvo zaradi aktualnosti in pikre satiričnosti, je bilo tudi v Novem mestu lepo sprejeto.

LJUBLJANA: NOVA RAZSTAVA V MALI GALERII – Od 28. januarja do 2. marca razstavlja v ljubljanski Moderni galeriji svoja dela Ismar Mujezinović.

NOVO MESTO: „ARHEOLOŠKO NOVO MESTO“ – Kot 48. zvezek zbirke vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije je Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije izdal pri mariborskih Obzorjih „Arheološko Novo mesto“ izpod peresa Toneta Kneza, kustosa Dolenjskega muzeja. Okoli 30 strani obsegajoča knjižica s pregledno vsebino in bogatim slikovnim gradivom je že naprodaj (v Novem mestu v knjigarni Mladinske knjige).

Gorjupovo zbirko je ponovno pregledal dr. EMILIJAN ČEVČ, Kraljevo dr. STANE MIKUŽ, zbirko Božidarja Jakca pa prof. MELITA STELE, ki je poleg dr. Mikuža in pokojnega dr. Steleta tudi avtorica študije o Jakcu v katalogu. Vsa dela, ki so bila doslej restavrirana (tu gre predvsem za Gorjupa), je restavriral prof. VIKTOR POVŠE. Le-ta je opravil tudi vse posmrtno odtise lesorezov, saj do danes ni znan niti en sam avtorjev originalni odtis. Povše, ki sodi danes v sam vrh restavrtorjev v Jugoslaviji, opravlja tudi vse nadaljnje restavratske posege, ki so še potrebni pri Gorjupu in pri Tonetu Kralju.

Vilvanje Gorjupovih del je opravila livarna Vladimirja Seba iz Zagreba in jih je Gorjupova galerija sistematično naročala v zadnjih petnajstih letih s pomočjo Sklada in kasneje Kulturne skupnosti Slovenije. Pri zbirki Toneta Kralja velja omeniti še to, da jo je postavljala tudi umetnikova soproga MARA KRALJEVA, ki je sama umetnica. Akcijo je podprlo okoli petdeset podjetij iz občine, Slovenije in vse Jugoslavije, pri čemer so se posebno izkazala razna časopisna podjetja, od Nove Makedonije do Dolenjskega lista. Pohvale vredna pa je predvsem prizadevnost številnih posameznikov, ki so s stotimi prostovoljnimi delovnih ur pripomogli, da je ta veliki načrt srečno stekel. Tu velja posebej omeniti tajnika občinske skupščine Krško RUDIJA DRUŠKOVICA, ki je povezoval obrtnike in razna podjetja, ki so izvajala dela na projektu, kakor tudi direktorja Tovarne celuloze JANEZA ROŠKERJA, ki je prevzel breme skrbi za materialno podporo. Tako je bila akcija vsekozi koordinirana z družbenopolitičnimi organizacijami, občino in krajem. Z združenimi močmi pa se da inarsikaj doseči! Tako smo javnosti izročili dragoceno zbirko, ki bo do nadaljnjega odprta vsako soboto, nedeljo in praznik od 11. do 17. ure, prijavljene skupine nad 15 oseb pa ob vsakem času. Seveda bi vsega tega ne bilo brez ustvarjalcev – umetnikov in njihovih sodelavcev. Ti so nam bili naklonjeni od vsega začetka. Gorjupovo ostalino sta dali galeriji že mati in sestra pokojnega umetnika, kasneje pa še hčerka, ki živi pri svoji materi in Gorjupovi ženi akad. slikarki MARJETICI DUFOUR v Parizu. Tej so se z vso plemenitostjo in poslušum za akcijo pridružili še nekateri posamezniki, le v dveh primerih smo naleteli na nerazumno reakcijo posestnikov Gorjupovih del, vendar le-ta ne prizadeva bistvene škode zbirki in je bilo z doslej pridobljenim fondom mogoče povsem zadovoljivo postaviti Gorjupa v slovensko kulturno zavest. In za to je šlo! Gorjupova posamična dela ne pomenijo dosti, zbrana skupaj predstavljajo genija, ki se je kot meteor pognal in ugasnil.

Z izjemno razumevanje pa je galerija hvaležna predvsem JELICI GORJUP-KORBARJEVI in JELICI LEBAN-VEHOVCEVI.

IN KAJ ZDAJ?

Poslojpe starodavne kostanjeviške opatije bodo predvsem utrjevali, obnavljali in reševali pred propadanjem, saj je velik del samostana še zmeraj resno ogrožen. V obnovljenem delu pa bodo organizatorji poslej služili lepoti in kulturi s tem, da bodo goreče in prizadevno razkazovali zaklade treh velikanov v likovni umetnosti našega naroda, med katerimi sta tudi taka nesmrtnika, kot Tone Kralj in Božidar Jakac.

LADO SMREKAR

Kaj za jubilej Svobod?

Februarja v Sloveniji: 41 odličij Svobod

Pred stiridesetimi leti je bil v Celju zlet Svobod. Po sklepu ZKPO Slovenije bomo ta jubilej proslavljali v naši republiki vse leto. Prireditve bodo v društvih, občinah in v republiškem merilu. Osrednja, 15. junija v Celju, bo združena s proslavo 30-letnice sindikatov in 25-letnice samoupravljanja. Poročajo, da se bo na celjski proslavi zbralo med drugim 40 pevskih zborov in več godb na pihala.

21. februarja, ob obletnici smrti pisatelja Prežihovega Voranca, bo ZKPO podelila tradicionalna odličja Svobode. Odbor je dobil iz občin 94 predlogov, predsedstvo pa je odločilo, da bo letos podeljenih 12 odličij Svobode z zlatim listom in 29 odličij Svobode s srebrnim listom.

Jubilejno leto Svobod bo sicer zelo delavno. Pozornost bo veljala zlasti strokovnemu izobraževanju, ki naj bi bilo poslej v ZKPO poenoteno, in rednemu usposabljanju organizatorjev in animatorjev kulturne življenja. Nosilka te akcije bo ZKPO Slovenije. Pričakovati je, da se bo zvrstilo tudi letos več takih seminarjev za organizatorje in animatorje, kakršni so bili ob koncu minulega leta po vsej Sloveniji in na Otočcu za Dolenjsko.

Na predlog predsedstva ZKPO Slovenije, ki se je sestalo prejšnji teden, bodo letos analizirali nekatere glasbene prireditve republiškega pomena, tako: srečanje okteta v Sentjerneju, pevski tabor v Sentvidu pri Stični, mariborsko Našo pesem in še nekatere druge. Kot je slišati, gre ZKPO za vsebinsko in organizacijsko oceno teh pevskih manifestacij.

Posebna skrb naj bi bila letos namenjena knjižnicam, ki delujejo v okviru kulturno-prosvetnih društev. Te knjižnice, take poznamo tudi na Dolenjskem, naj bi bile poslej še bolj povezane z občinskimi matičnimi knjižnicami. Matične knjižnice naj bi se med drugim še bolj zavzemale za nabavo novih knjižnih del v društvenih knjižnicah. Temu hotenju bi morali še posebej priskluhiti na Dolenjskem, kjer knjižni fondi občut-

no zaostajajo za republiškim povprečjem.

I. Z.

podčrtano

Delegatsko oblikovane skupščine občinskih izobraževalnih skupnosti na Dolenjskem te dni že jemljejo vajeti v svoje roke. Nastopajo novi odnosi, uveljavlja se dvodomni sistem. Skrb za vzgojo in izobraževanje si nalagajo zbori izvajalcev na eni in zbori uporabnikov na drugi strani. Nadaljujejo tam, do koder je to področje, ki mu je ustava dala poseben družbeni pomen, že napredovalo. Ali pa gre res samo za nadaljevanje?

Ko se bodo čez nekaj dni – po zimskih počitnicah – spet odprla šolska vrata, bodo ponekod v Sloveniji prešli poskusno na celodnevno šolo. Ta novi sistem izobraževanja in dela bo uvedlo nekaj osnovnih šol v Ljubljani ter še nekatere šole v drugih krajih, ki so prišle v ožji izbor za celodnevno šolo v drugem polletju šolskega leta 1974/75.

Celodnevna šola kot nov način vzgojnoizobraževalnega dela na osnovnih šolah je medtem dobila javno podporo na vseh političnih forumih in organih v republiki, to usmeritev pa so podprli tudi v regijah in občinah. Ker se je izkazalo, da prehoda ne bo možno opraviti v kratkem času, je postala zahteva po celodnevni šoli dolgoročna usmeritev.

Kasneje

O uvedbi celodnevne šole razmišljajo tudi na Dolenjskem. Sprva so predvidevali, da bi bilo možno hkrati kot drugod v Sloveniji ta sistem vzgojno-izobraževalnega dela uvesti v treh krajih, po temeljitejšem pretresu pa sta ostala le še dva predloga: za Dolenjske Toplice in Cerklje ob Krki. Kot smo izvedeli, bosta šoli v teh krajih poskusili s celodnevno šolo šele v novem šolskem letu; Dolenjske Toplice imajo večjo možnost kot Cerklje.

Celodnevna šola ni preprosta stvar: potrebno je zagotoviti prostor, kader in denar. Pred dnevi smo že zapisali, da prostori nikjer ne ustrezajo in da ne zadovoljujejo niti šole, zgrajene v zadnjih letih. Tudi kadra in denarja ni na pretek. Vendar pa je treba vedeti: gre zlasti za poskus, ki naj pokaže, kaj bo treba urediti in kakšne ovire premagati.

J. JUST

JEZIKOVNI MASVETI

SEZNANITI KOGA S KOM, Z USPEHI (NE: O KOM, O USPEHIH)

Včasih smo pisali: Učiteljica je govorila staršem o uspehu otrok. Tovariš bo govoril o političnem položaju. Danes pa namesto glagola govoriti v takih primerih vse bolj uporabljamo glagol seznaniti. Nič hudega, saj sta si oba pomensko zelo blizu: če nekomu govorim o neki stvari, o kateri prej ni nič vedel, ga v resnici z njo seznanim. Vendar pa pri tem pogosto delamo napako, ker pozabljamo, da se glagola, čeprav sta si pomensko blizu, vežeta z različnimi skloni: govorim o kom ali o čem, seznanim pa lahko koga z nekom ali z nečim. Zato je povsem napačno: Učiteljica je seznanila starše o uspehu otrok. Pravilno pa je: Učiteljica je seznanila starše z uspehom otrok. – Napačno: Tovariš bo seznanil poslušalce o političnem položaju. Pravilno: ... bo seznanil s političnim položajem.

Ali na kratko povzeto: govorim o kom ali o čem (5. sklon) seznanim koga s kom ali s čim (6. sklon)

V ZAGREB – IZ ZAGREBA; NA BLEDA – Z BLEDA

Šolska slovnica uči preprosto: kadar rabimo predlog v za eno smer, rabimo za nasprotno smer iz, kadar pa pišemo za eno smer na, rabimo za nasprotno smer s ali z na primer: grem v Ljubljano, v Pariz, v Nemčijo; vračam se iz Ljubljane, iz Pariza, iz Nemčije. – Grem na trg, na Bled, na Dolenjsko; prihajam s trga, z Bleda, z Dolenjskega.

Da je stvar v resnici preprosta, nam kažejo še tile primeri: imam denar v roki – vzel mi je denar iz roke; imel sem obvezo na roki – sestra mi je vzela obvezo z roke; grem na potovanje – vrnil se bom s potovanja. Itd.

Pomote, ki jih pogosto delamo v zvezi s predlogoma iz in s/z kadar označujeta smer, so torej povsem nepotrebne: in se jim je mogoče zlahka ogniti.

K. B-r

OBVESTILO!

VETERINARSKA INŠPEKCIJA PRI ODDELKU ZA MEDOBČINSKE INŠPEKCIJSKE SLUŽBE OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO na podlagi odloka o obvezni tuberkulizaciji goved na območju občinske skupščine Novo mesto (Uradni vestnik Dolenjske št. 10/66) ter odredbe o preventivnih ukrepih proti določenim živalskim kužnim boleznim v letu 1975 (Uradni list SRS št. 1/75)

ODREJA

OBVEZNO TUBERKULIZACIJO VSEH GOVEDI OD 6 TEDNOV STAROSTI NAPREJ NA CELOTNEM OBMOČJU OBČINE NOVO MESTO.

Tuberkulizacija mora biti opravljena v času od 15. 2. 1975 do 30. 10. 1976, izvrši pa jo veterinarska postaja Novo mesto. Razpored tuberkulizacije objavi veterinarska postaja Novo mesto. Tuberkulizacija se izvrši na stroške lastnika.

Vse živali, ki pokažejo pozitivno reakcijo, bodo z odločbo izločene, lastniku pa pripada odškodnina po veljavnih predpisih.

Proti lastniku živali, ki ne bi dovolil ali bi oviral opravljanje tuberkulizacije, bo zaradi prekrška postopano po spredaj citiranemu odloku.

ZAVOD ZA KULTURNO PROSVETNO DEJAVNOST ČRNOMELJ

ORGANIZIRA JEZIKOVNA TEČAJA

„ANGLEŠČINA 2000 S“ in „NEMŠČINA 2000 S“ v mesecu februarju.

Interesenti naj se prijavijo do 31. januarja 1975 na naslov: ZKPD ČRNOMELJ Kolodvorska 8 tel. 76130

Dolenjski list pred 20 leti

Več resnosti

RAZPRAVA O KOMUNAH se naglo stopnjuje. Iz ozkih političnih in oblastvenih organov se je prenesla na teren med množice, v slehern vas. Razprava je živa, polna raznovrstnih predlogov, kombinacij, resnih pomislekov, pa tudi neresnosti in škodljivega drobnjakarstva. Slednje ponekod že resno ovira stvarno razpravo o tem vsekakor zgodovinskem obdobju v razvoju ljudske oblasti in njenih organov v naši državi. Iz razprave o komunah je treba odstraniti take ali drugačne pomisleke, neresne in škodljive predloge, razna ugibanja in sumičenja ter vnesti v razpravo več resnosti.

KRONIKA POŽAROV v minulem letu zaznamuje v vsem novomeškem okraju 28 večjih in manjših požarov, od teh deset, pri katerih je sodelovalo novomeško gasilsko društvo. To število je dobro znamenje razraščanja gasilske organizacije na Dolenjskem in njene taktike preprečevati požare že vnaprej z rednimi pregledi podstrešij in kurilnih naprav.

V VASEH PRI METLIKI se je pred kratkim pojavila kokaška kuga. Najprej v vasi Želebej, kjer je pobrala pri nekaj gospodarjih precej perutnine, potem pa tudi v drugih vaseh. Veterinar, ki je prišel takoj v okužene vasi in ugotovil vzrok pogina številne perutnine, je cepil proti kugi kokoši v teh in sosednih vaseh ter tako zavrl širjenje te nevarne bolezni.

V VELIKEM GABRU je lepo uspelo izobraževalno delo. Priredili smo kmetijski tečaj, ki je obsegal sadjarstvo, poljedelstvo, vinogradništvo, gozdarstvo. Tečaj je trajal strnjeno tri dni. Podprla ga je kmetijska zadruga, ki je preskrbela udeležencem dva dnevna obroka hrane, da se ljudje niso razhajali na domove in s tem razbijali tečaja.

LETOŠNJA ZIMA res ni naklonjena našim smučarjem. Pripravili so obširen program in jih že skrbi, če ga bodo lahko uresničili. Smučke čakajo pripravljene, upajmo, da ne zaman in da nam bo zima le natrosila „bele opojnosti“.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 28. januarja 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Cvetlice cvetele januarja

(Vreme) je zadnje dni jako neugodno, zato ljudje zelo bolehalo. Prvi sneg je sicer skoro do tal pobral topli južni veter. 22. januarja so na kapiteljskem hribu v Novem mestu že cvetlice cvetele. Sedaj pa zopet skoro vsak dan mete s snegom in brije ostra sapa.

(Prvo zrebe) na Dolenjskem je imela kobila g. Ivana Ferliča v Novem mestu 28. januarja t. l.

(Izvestja muzejskega društva) za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar, so dovršili šesto leto z decembarskim šestim sešitkom. Za zgodovino našo, in sploh za spoznanje naše mile domovine jako važni in spretno urejani časopis toplo priporočamo. Stane na leto 2 gl.

(Iz Črnolija.) Zadnjič smo poročali o nesrečnem tukajšnjem posestniku iz Petrove vasi, ki se je obesil. A zopet nova nesreča! 18. januarja je skočila v vodo 21 letna deklica iz Mihele vasi, ki je že tretje leto služila v Ručetni

vasi. Sram je je bilo, ker so ljudje začeli o njej marsikaj govoriti, kar ni mogla utajiti.

(Vodnikova slavnost) vrši se v novomeški čitalnici dne 2. februarja s zanimivim programom; dvorana bo posebno lepo okrašena, in pričakuje se živahnega obiska.

(Večer prevare.) pravo čarodejstvo, napravi gospod Fran Brueckner v hiši rokodelske družbe dne 31. februarja ob polu osmi uri zvečer z zanimivim programom. Vstopnina ima dobrodelen namen. Vabila s programi se bodo razpošiljala.

(Prvi ameriškoslvenski koledar) katerega smo že naznanili, je tudi že v naših rokah. Obsega 160 strani. Obsega praktiko in razno za Slovence zanimivo poučno berilo o Ameriki. Celo tri slike krasi knjigo. Koledar izide posebej vsako leto.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. februarja 1895)

PO SVETU OKOLI

NIČ NOVEGA – Ameriški predsednik Gerald Ford si je zaželel „bele opojnosti“ in najel istega smučarskega vaditelja, Dennisa Hoegerja, kot pred petimi leti, ko se je učila smučati njegova hči. Novinarju agencije Associated Press je dal vaditelj intervju o Fordovih smučarskih sposobnostih in med drugim dejal: „On je prav tak kot vsi ljudje. Ko pade, pade na rit kot vi ali jaz.“ Torej nič novega pod nebeskim svodom!

SLADKI „STOLP“ – Nekatero zaročenke pa prav zares pretiravajo! Ena takih je tudi Angležinja Kathleen Hanley, ki je zaročenca postavila pred gotovo dejstvo: poroka bo takrat, ko bo zbral dovolj denarja za „super“ torto. Revez je varčeval in varčeval ter končno le zadržal v zakonski stan, v središču pozornosti poročnega slavlja pa je bila torta, ki je imela nič manj kot 30 nadstropij in je tehtala 1431 kilogramov. Kljub temu se nam zdi, da se možak ne bo dolgo sladkal – ob tako zahtevni ženički!

„ZGLEJNI“ PISMOŃOŠA – Pogosto se zgodi, da se kakemu pismoŃoši ne ljubi nositi polne torbe, pa si zato izmisli najbolj preprost način „raznašanja“: pisma seže, pomeče v vodo ali kaj podobnega. Tak kavej je bil tudi Frank Sosensky iz Louisvillu v Kentuckyju (ZDA), ki je tri leta odlagal pisma kar v svojem stanovanju, kjer se jih je nabralo za 14 ton. Ob vsem tem je nenavadno samo to, da je bil Frank pred štirimi leti proglašen za „najboljšega pismoŃoša leta v Kentuckyju“. Morebiti ga je pokvarila slava!

VIDEL SE JE! – Neki Avstrelce je dal v kletko svojega papagaja veliko ogledalo, in ko se je ptic prvič zagledal, je padel nezavesten z gugalnice. Ko se je zavedel in se spet zagledal, je dobil „živčni zlom“. Po dnevi je spal in v snu kričal, ponoči pa nenehno zganjal strahovit vrišč. Lastnik je poklical na pomoč psihiatra in temu je uspelo z zdravili za ljudi ozdraviti papagaja do take mere, da nima več „histeričnih“ napadov, ampak je samo še rahlo nevtičen!

TUDI ZA PLEŠE? – V inštitutu za organsko kemijo v nekem sibirskem mestu so iznašli serum, ki pospešuje rast dlak. Serum so dajali najprej morskim prašičem in le-ti so kmalu dobili nenavadno košato krzno. Stvar gotovo ne zanima toliko zoologe kot – plešce, čeprav zaenkrat še niso delali poskusov na ljudeh. Iskrica upanja pa vseeno ostaja.

CENEJE S TRAKTORJI – Ekipa ameriških strokovnjakov za letalstvo je izdelala študijo, iz katere je razvidno, da bi potniško letalstvo prihranilo ogromno pogonskega goriva, ko bi letala, namesto da sama hrumijo, na vzletno mesto vlačili s traktorji! Hkrati bi se na letališčih zmanjšala kar za 85 odstotkov tudi onesnaženost zraka. Zrak bi bil še bolj čist, če bi letala vlačili z – volii!

Kakšen si mož in oče

Že od nekdaj se proučevanje družine omejuje predvsem na položaj žene, mož kot sotovorec družinskega okolja in pogost vzrok za prepire pa je dokaj zapostavljen, nekako ni zanimiv za „resno“ proučevanje.

Zato pa se „tema moža“ uveljavlja v publicistiki in literaturi. Značilen primer za razumevanje pomena moža v sodobni družini je naslednji odstavek iz češavske pripovedke, ki je bila objavljena pred leti neke na vzhodu. Takole gre: „Ob tej sobi je še ena, kamor pa ne spustijo nikogar. V njej vlada oče, nenavadno skrivnostna osebnost. Mama in tetka sta jasni, razumljivi: oni dve Grišo oblačita, hranita, pripravljata za spanje; toda zakaj obstoji oče, to je Griši neznano!“

In kakšno skrivnostno bitje torej je mož ali oče? O tem so se končno začeli nekoliko resneje spraševati tudi sociologi, in to v precej presenetljivi smeri: zakaj se mož izogiba gospodinskih del? Natanko to, kajti mnogi imajo moža za izrazito parazitsko lenobo v hiši.

Točnih odgovorov na omenjeno vprašanje zaenkrat še ni, statistični podatki sociologov L. Gordona in E. Klopova o tem, koliko možje pomagajo ženam, pa kažejo naslednje: Žene porabijo za gospodinjstvo na dan dve uri in na teden kar petnajst ur in 40 minut več kot možje. Ženam tako ostaja v primeri z možmi na teden celih osem ur manj časa za razvedrilo oz. ob službi in gospodinjstvu (v primeru, da imajo dva otroka) jim je na voljo vsak dan v tednu samo šest ur, ki jih lahko porabijo za spanje, osebne potrebe, pasivni odmor in družabne stike. Sploh pa so ženske menda zadovoljne že, če jim možje samo nekoliko pomagajo.

Nežne in lepe kot lotosov cvet so Japonke že od nekdaj!

Šarm Japonk

Smisel za lepoto

Japonke so bile že od nekdaj pojem lepote in krhkosti, ki spominja na krhkost ptic, naslikanih na njihovih kimonih.

V starih časih so Japonke uporabljale veliko lepotnih pripomočkov, morda celo preveč. Muzeji v Kyotu, Tokiu in drugod so polni predmetov, ki so bili del t. i. kulta ženske; polni so cvetja, dišav, kozmetike, umetnosti. Iz tistih starih časov se je ohranilo nešteto prelepih skatlic (popisane so z ljubezenskimi verzji), v katerih je bil puder, paličice s kitajskim tušem za podaljševanje linij oči, majhnih čopičev za mazanje ustnic z rdečilom in veliko kovinskih predmetov najrazličnejših oblik za navijanje las. Precej je ohranjenih tudi čudovitih skatel iz morskih školjk, v katerih so Japonke hranile prah za čiščenje zob.

Veliko pozornost so ženske iz dežele „vzhajajočega sonca“ posvečale pričeski, ki je po pravilu morala biti izrazito visoka in značilne oblike. Lasje, okrašeni z bisernimi iglami in cvetjem, so morali biti počesani v skladu s pravili, ki so veljala za ureditev cvetja v vazah (ikebana) in serviranje čaja. Pričeska je bila pogosto narejena v „nadstropjih“, ki so imela obliko vrhov, polnih cvetja, in pagod. Medtem ko so Japonci v klasični in srednjeveški dobi hodili obratih glav, da bi tako dosegli mejo estetske dovršenosti, so Japonke hotele to doseči z nenavadno, zapleteno „nagradno“ las.

Veliko tistega, kar jim je že pred dolgimi stoletji dajalo poseben šarm, so Japonke ohranile vse do danes, zato lahko še enkrat ponovimo, da so Japonke lepe ženske.

KRPAŃOV
KOTIČEK
KRPAŃOV
KOTIČEK

Komu tako plačilo?

Vreme je tako, da kaže bolj na pomlad kot na zimo, vendar je bilo zadnje dni videti manj otročaje zunaj kot druge dni. Najbrž so se starši zbal zanje, ko so zvedeli o srečnih nesrečah na Rinži v Kočevju.

Zdaj so tudi ceste tako razmehčane, da se kobilici udira pod kopiti. Včasih mi je kar žal zanj, pa raje koracim po blatu ob njej, da si oddahne od napore ježe.

Tako sva prikrevsala v Mišji dol ravno tisti dan, ko so delili spričevala. Eden od teh solarjev je Jernejčkov Jožko. Komaj je stopil pred očeta, se je začel peklenški ples: „A tako? To si prinesel iz šole? Ti bom že pokazal!“

Neusmiljeno je padalo po fantu. Očetove roke je bilo škoda, je pa zato jermen bolj pel. Nisem mogel mirno gledati tega početja, zato sem očeta prijel za roke: „Pusti no, otroka, saj ga boš pohabil ali celo ubil!“

„Kaj, ti mi boš ukazoval?“ je zamahnil z roko,

vendar jo je brž povsobil, ko je zagledal moje obličje.

„Najprej se vprašaj, če mi daš dovolj časa za naloge in učenje!“

„Za to mora sam skrbeti. Najprej naj postori, kar je treba, zvečer pa lahko dela naloge, vendar jih noče.“

„A tako? Anti veš, da je tvoj sin bolj zaprežen kot katerikoli delavec? Zjutraj v šoli, popoldne pri delu, zvečer pa, ko obnemore, pa še naloge in učenje. Bodi zadovoljen, da sploh vzdrži.“

Ko sem odhajal, so me ljudje trepljali: „Lepo si mu jih napel. Sam se klati po krčmah, potlej se pa nad ženo in otroki znaša, da ponese beže iz hiše k sosedom, da jim dajo zavetje.“

„Kaj pa vi, ki vsak dan gledate to početje?“ sem vprašal.

„Ako bi tepel žival, bi ga lahko prijavi in kaznovali. Za pretepanje žene in otrok se pa malokdo zmeni ali pa misli, da mora biti tako,“ so zavzdihnil.

MARTIN KRPAŃ

»Mesto senca« obnavljajo

Zdaj po drugič do zaželjenega

„Zlate mrzlice“ v desetih letih prejšnjega ni imela samo Avstralija, tudi Avstralija. Po njej je bilo prvo zlato na celini najdeno čisto ključju: neki deček, ga je oče oštel, je blizu hiše besno zasajel zemljo in nehote izkopel zlata, ki je bilo vredno 40.000 funtov.

Tale podrtija in še nekaj je ostalo od „zlatega“

Od tod naprej je vsepovsod so iskali zlato v južnem Walesu v Hill End je „zlata mrzlica“ zahodu. Naseleje rudarjev in spekulantov hitro kot goba po dežju z osem tisoč prebivalci li so hotele, banke, obrtniške delavnice, tudi lokalni časopis. Ta sta so nastajali „zlata“ veliko zlata željnih pa je sejal pesek iz ke. Mnogo jih je zapustilo praznih rok!

Danes je dokazano, tisti čas v Avstraliji tejših najdišč zlata, Hill End, zato pa mesto največjem številu spekulantov. To so bili ljudje, ki so spretno okoristili v pohlepu po bogastvu novili so nič manj kot darskih družb, ki so parcele za iskanje zlata v kratkem času zaslužili ne štiri milijone funtov predstavlja največjo zgodovini Avstralije.

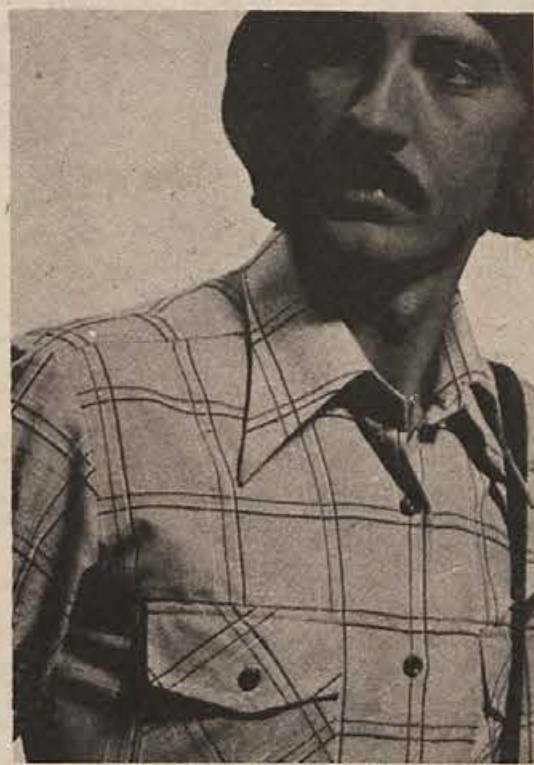
Od „cvetočega“ mrzlice, „zlate mrzlice“ je mo nekaj podrtij, v okolici osemdeset ljudi so razmetani zarjaveli nezaseti rudarske jame spomin na davno prav zategadelj so Hill End glasili za zgodovinsko in nacionalni park, ob do „mesto senca“ in zlato od – turistov!

30. Ni imela časa čudežnih kapljic – čez zadostovalo. „Car in pri prič hoteli vedeti Klara shajala s hudičem“

„Nak! Tega pa ne je imela rada enega noben denar ga ne bi

moda '75

labod

MODNE SRAJCE ZA VSAKOGAR

Ves minuli teden je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal jubilejni 20. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, izdelkov usnjarske in tekstilne industrije, modna in raznih modnih artiklov MODA 75.

Sodelovalo je rekordno število razstavljalcev. Na 12.000 kv. metrih površine je prikazovalo svoje izdelke 270 podjetij iz vse Jugoslavije. Sejem je spet pokazal napredek oblačilne in obutvene industrije, katere kvaliteto priznavajo tudi tujci, kar je pomembno za vključevanje v mednarodno delitev dela.

Večina podjetij oblačilne stroke z našega širšega območja je letos že desetič razstavljala

na sejmu mode. Pri otvoritvi so izrekli priznanje za 10-letno sodelovanje kolektivom Beti in Kometu iz Metlike, Lisci in Jutranjki iz Sevnice, Tekstilani iz Kočevja ter Labodu in Novoteksu iz Novega mesta. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim posameznikom za sodelovanje pri organizaciji sejmov mode podelili zlate značke. Med drugimi je dobil to priznanje tudi Novomeščan Stane Dolenc, direktor poslovnega združenja slovenske tekstilne industrije UNITEKS in nekdanji direktor Novoteksa.

Dolenjci so spet pripravili kopico novosti. JUTRANJKA je pokazala ljubka oblačila za najmlajše, LISCA, ki praznuje letos 20-letnico podjetja, je pripravila spet nove modele iz

novih materialov, BETI in KOMET iz Metlike tradicionalno modne izdelke svojega proizvodnega programa, TRIKON iz Kočevja nove pletenine, ki jih izdelujejo na sodobnih pletilnih strojih, TEKSTILANA odeje in pregrinjala za vsak okus, LABOD srajce modnih vzorcev in NOVOTEKS tkanine iz čiste volne in diolen ter hlače.

Posebna strokovna komisija, ki si je ogledala razstavljene izdelke, je za najuspešnejše dosežke podelila priznanje kipec LJUBLJANSKI ZMAJ in diplome.

Od razstavljalcev z našega območja je najvišje priznanje dobila LISCA, JUTRANJKA, BETI in NOVOTEKS pa so dobili diplome.

Tovarne srajc LABOD iz Novega mesta verjetno ni potrebno nadrobno predstavljati. S svojimi izdelki si je ustvarila sloves po vsej domovini in tudi izven naših meja. Lani je kolektiv, ki ga sestavljajo tri temeljne organizacije združenega dela, LOČNA v Novem mestu, LIBNA v Krškem in DELTA v Ptuj, praznoval 50-letnico obstoja, 50-letnico industrijskega načina izdelovanja srajc.

Obširno praznovanje zlatega jubileja je bilo v znamenju novih naporov za utrditev socialističnih samoupravnih odnosov na vseh področjih družbenega in ekonomskega delovanja. Zlasti s teamskim delom je kolektiv dosegel vrsto uspehov pri uvajanju sodobne tehnologije v proizvodnji, pri uvajanju novih programov in modnih novosti, odpiranjem novih tržišč (dežele v razvoju in vzhodnoevropske dežele), skupaj z Lisco, Jutranjko in Jugotekstilom pa pripravila LABOD gradnjo konfekcijske tovarne v Keniji.

Za prizadevanje in uspehe na področju samoupravnih odnosov in gospodarskih dosežkov je kolektiv dobil številna priznanja.

Na letošnjem sejmu mode v Ljubljani je LABOD spet razstavil bogato izbiro srajc za sezono pomlad-poletje 1975. Kljub velikoserijski proizvodnji, ki je

znajčilna za LABOD, so poskrbeli tudi za male serije posameznih artiklov. Večina srajc je izdelanih iz lahkih tkanin, ki vsebujejo 50 odst. naravnih vlaken in prav toliko umetnih. Kreatorji so se spet ravnali po svetovni modi in pripravili kolekcijo lepo oblikovanih srajc.

Še vedno so oprijete, ovratniki so visoki in konice na njih daljše. Posebnost so srajce z okrasnimi šivi na prednjem delu. Veliko srajc je s karo vzorci, vse več pa je svobodno potiskanih tkanin. Tudi pri enobarvnih srajcah so pripravili izbiro v široki barvni paleti, od svetlih do temnih tonov.

Še vedno so oprijete, ovratniki so visoki in konice na njih daljše. Posebnost so srajce z okrasnimi šivi na prednjem delu. Veliko srajc je s karo vzorci, vse več pa je svobodno potiskanih tkanin. Tudi pri enobarvnih srajcah so pripravili izbiro v široki barvni paleti, od svetlih do temnih tonov.

Še vedno so oprijete, ovratniki so visoki in konice na njih daljše. Posebnost so srajce z okrasnimi šivi na prednjem delu. Veliko srajc je s karo vzorci, vse več pa je svobodno potiskanih tkanin. Tudi pri enobarvnih srajcah so pripravili izbiro v široki barvni paleti, od svetlih do temnih tonov.

NI NAM TREBA ZARDEVATI

Sejem MODA 75, odprt na Ljubljanskem Gospodarskem razstavišču 20. januarja, poteka letos v znamenju 20-letnega jubileja. Na 12.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora je več kot 270 razstavljalcev predloži najnovije izdelke tekstilne, konfekcijske, trikotaže, čevljarne, usnjarske in krznenih izdelkov ter modnih dodatkov. Med pomembnejšimi jugoslovanstvom so se kot navadno znašala tudi podjetja širše Dolenjske, Posavja in Kočevja. Z veseljem lahko ugotovljamo, da sejem iz leta v leto pridobiva ne samo glede števila razstavljalcev, ampak tudi na kvaliteto. Prav v tem pa gre naša vsa so začela brez tradicije, skromno. V težkih razmerah so rasti in si pridobivala ugled. Zdaž so zlasti BETI, LABOD, LISCA, JUTRANJKA, KOMET, NOVOTEKS znana imego doma in v tujini. Prvi dan sejma je jugoslovanstvska žirija pregledala in ocenila vsa razstavljena izdelke, 22. januarja pa so na magistratu slo-

vesno podelili Ljubljanskega zmaja in priznanja najboljšim proizvajalcem in oblikovalcem nagradnih izdelkov.

V času sejma se v festivalni dvorani vrstijo modne revije. Popoldanska prikazuje 220 modelov tridesetih proizvajalcev konfekcije, na večerni pa kažejo 226 modelov 22 proizvajalcev metražnega blaga in 10 proizvajalcev modnih dodatkov. Tudi na obeh revijah so lepo zastopana podjetja z našega konca in lahko nam je v ponos, kadar občinstvo ploska njihovim izdelkom.

Vsakoletni januarski modni sejem v Ljubljani ni le običajno komercialno srečanje med proizvajalci in trgovci, saj obisk kaže, kako radi prireditev obiskujejo občani. Ženske, ki so za modo in njene muhe še posebej dovzetne, pa zadnji dve leti ugotavljajo: „Sploh ne zaostajamo več za svetovno modo. Ne čudimo se, da našo konfekcijo kupujejo tudi v razvitih evropskih državah, kjer ima moda tradicijo.“

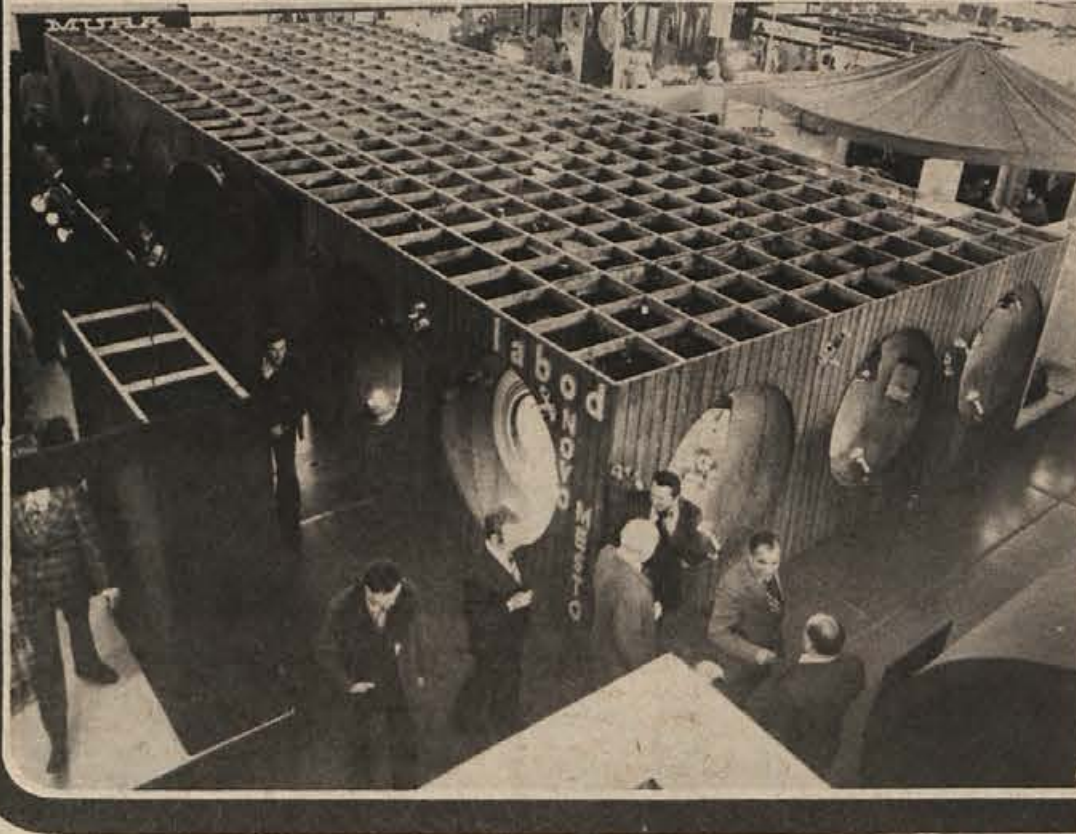
Spomladanski modeli plaščev škofjeloškega KROJA, pletenine gorenjskih sosedov ALMI-

RE, RASICE, čevlji PEKO, torbice TOKO in IUV z Vrhnike pa krzneni izdelki KONUSA zares navdušujejo. Zanje lahko trdimo, da so se pri oblikovanju modelov držali gesla: Moderno, toda praktično in za naše razmere uporabno! Prav to si potrošniki želimo. Želimo pa tudi, da bi trgovci pravočasno poskrbeli, da bo sveža pomladanska kolekcija prišla do kupcev. Predstavniki tovarn so namreč na sejmu zatrjevali, da bo razstavljenega blaga dovolj.

Ljubljanska ANGORA je letos prva uvedla novost: vse, kar imajo na sejmu, potrošnik lahko na kraju samem kupi. Trgovci lahko naročajo, potrošnik takoj kupi. To so vpeljali prav zavoljo očitkov, da je modni sejem le paša za oči, medtem ko kupec do lepih stvari ne pride.

Kelektiv Gospodarskega razstavišča je ob otvoritvi podelil priznanja podjetjem, ki že več kot 10 let nepretrgoma sodelujejo na tej prireditvi. Tudi med temi so skoro vsi „naši“ kolektivi.

R. B.

MODERNE PLETENINE

TRIKON, znana tovarna pletenin in konfekcije iz Kočevja, je na letošnjem sejmu mode presenetila obiskovalce z novimi modeli, ki jih bodo po vsej izdelovali na novih pletilnih strojih. V nekdanji kino dvorani v Šalki vasi je namreč že stekla poskusna proizvodnja povsem novih vzorčastih pletenin. Žakartni vzorci na puloverjih, brezrokavnikih, jopicah, pletih in drugih pleteninah dajejo izdelkom pestrost in so namenjeni predvsem mladim. Ker bodo z novimi modernimi

napravami povečali tudi proizvodnjo, bodo lahko domačemu trgu namenili več izdelkov kot doslej, ko je šla večina v izvoz.

Tudi pri hlačah imajo veliko novosti. Moške, ženske in otroške hlače so krojene po zadnji modi in izdelane iz modnih materialov. Posebno veliko izbiro bodo kupci imeli pri žametnih hlačah, ki so jih pripravili v široki barvni paleti. Blu džins je še vedno moderen in zato so v Trikonu za mlade pripravili tudi take hlače.

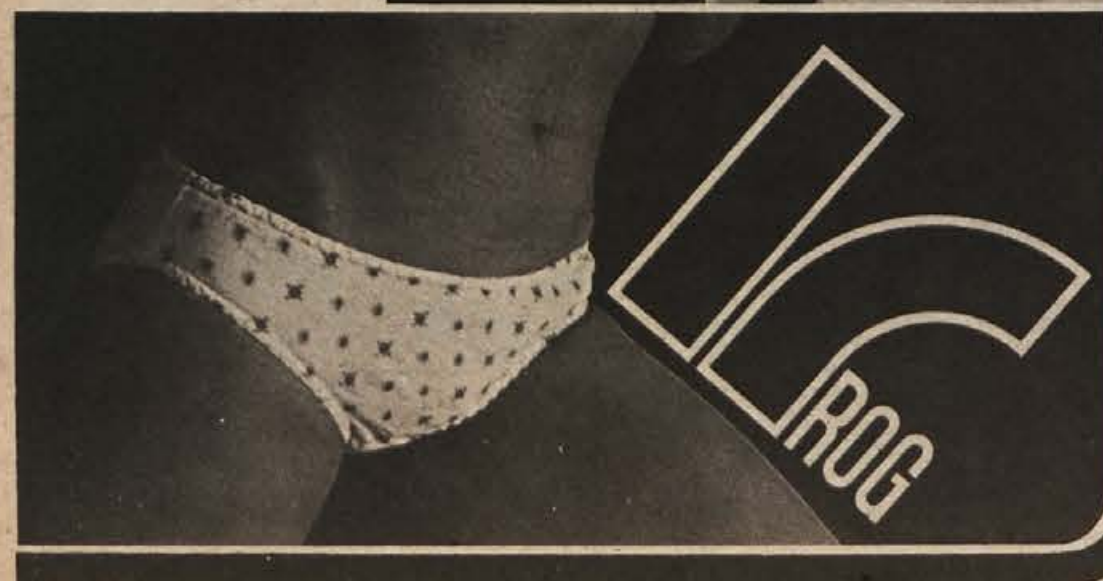
Konfekcija ROG iz Novega mesta nenehno preseneča potrošnike z novimi modnimi izdelki. Značilnost kolekcije, ki so jo pripravili sedaj, je maloserijska proizvodnja posameznih izdelkov. To so predvsem ženske bluze in krila v modnih barvah in krojih. Poleg teh dveh izrazito modnih artiklov izdelujejo v Rogu še žensko in otroško perilo (spalne srajce, pidžame, damske hlačke in otroško perilo).

V sodelovanju z inozemskimi partnerji razvija konfekcija ROG tudi lastno kreatorstvo dejavnost, ki bo v bodoče dajala značilnosti izdelkom z oznako ROG.

Za svoje izdelke uporabljajo v konfekciji ROG pretežno tkanine iz naravnih vlaken. Taki izdelki, zlasti spodnje perilo, so na tržišču vse bolj iskani.

Kljub veliki konkurenci, ki vlada na jugoslovanskem tržišču, si je mlado konfekcijsko podjetje ROG iz Novega mesta s svojimi izdelki utrla pot v vse pomembnejše potrošniške centre.

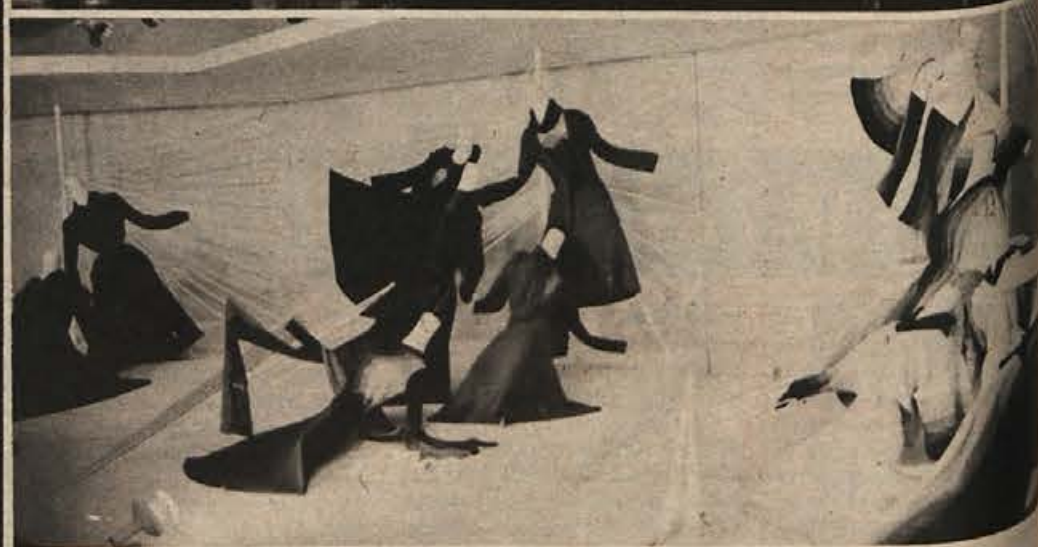
V novih proizvodnih prostorih, ki jih dokončujejo v Šmarjeti, bo kolektiv „Roga“ imel možnosti za večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, hkrati pa bo lahko popestril izbiro izdelkov in se še bolj prilagodil modnim zahtevam.

NOVOSTI ZA OTROKE

Kolekcija pomlad — poletje, ki jo je pripravila sevniška tovarna JUTRANJKA za najmlajše, je pestra in zanimiva. Izdelki iz blu džinsa so za vse štiri starostne skupine. Novost so tudi izdelki iz naravnih vlaken, kar je posebno dobrodošlo za otročja oblačila. Kreatorji v JUTRANJKI so spet pripravili ljubke oblečke, pomladanske plašče, balonarje, poloblečke, krilca, bluzice, hlače in razne komplete z dolgimi rokavi za spomlad in s kratkimi za poletje. Oblačila, kakršna otroci radi nosijo, so v pestrih modnih barvah in desenh.

Novost na letošnjem sejmu so spalne vreče za dojenčke. Pripravili so tudi vreče za v voziček. Izdelki so že na trgu. Za poslovne stranke so v Jutranjki pripravili tudi kolekcijo izdelkov za sezono jesen—zima 75/76. To so zimski plašči, pelerine, bundice, pajaci, oblečke, hlače in drugo. Modeli so lepo krojeni in izdelani iz volnenih tkanin ali umetnega krzna. Značilnost kolekcije so izdelki iz žameta v raznih barvah in za vse velikosti. Poleg modnega žameta pa je potrebno omeniti tudi loden, ki je zadnji krik mode.

Rašica: prve pletene vreče

Zamolklo sivo-modri, temnejši lila in pešeni modeli v kombinaciji z drugimi barvami vzbujajo pozornost na razstavnem prostoru RAŠICE, tovarne pletenin iz Zg. Gamelnj pod Šmarno goro. To so modeli iz nove jesensko-zimske kolekcije, v katerih se pojavljajo prve vrečaste obleke, vendar krojene tako, da jih nosimo tudi s pasom. Od barv do kroja so ti modeli modni, imajo pa hkrati to dobro lastnost, da so praktični. Lahko jih kombiniramo z drugimi oblačili. Novi so zelo široki kimono rokavi. Rašica se je odločila prikazane modele prodajati kot komplete, kupci pa jih bodo dobili tudi posamič: jopo, puli, krilo. Ali: jopo, brezrokavnik, krilo.

Bolj vpadljive modele delajo v manjših serijah in jih prodajajo v znani trgovini SASA na Starem trgu, trgovci pa lahko izbirajo v komercialnem oddelku pomladno in poletno kolekcijo, v kateri je dovolj izbire za vsak okus in vsak žep.

Rašica je pokazala tudi nekaj zelo uspešnih modelov iz otroške kolekcije jesen—zima in na uho lahko povemo, da so velike količine le-teh že naročili v Nemčiji.

Da so modele RAŠICE potrošniki toplo sprejeli, smo lahko videli tudi na modnih revijah, ko so gledalci ploskali. Tako priznanje gotovo ni izraz vpljudnosti, temveč iskrena čestitka proizvajalcu.

Ljubljanski
zmaj
na sejmu
MODA 75

BETI: POGUMNO V NOVO SEZONO

Razstveni prostor metliške BETI na ljubljanskem modnem sejmu ima letos tri glavne značilnosti: bogate, vendar uporabne spalne komplete v lepi modni roza barvi, kopalke iz uvožene lycra in debelejšo volno NEVEDA, ki pa jo uvažajo.

Nova kolekcija metliške BETI, ki sodi tudi med proizvajalce, katerim je bilo podeljeno priznanje za dolgoletno udejstvovanje na sejmu mode, je še veliko bogatejša. Raznolikost, modeli v več barvah, v vseh številkah, z izrazitim nadihom svetovne mode, so zanje značilni.

Novost nove kolekcije so bombažni puloverji, okrašeni s čipko pri vratnem izrezu ali pa globoko izrezani, posebno na hrbtu. Novost je domače tako imenovano teksas pletivo, ki je mešanica bombaža in sintetike, iz katerih delajo ljubke otroške komplete.

Bogato so v letošnji kolekciji zastopane kopalke za ženske, moške in otroke. Imajo enodelne in dvodelne kopalke, enobarvne in vzorčaste. Modeli so zelo raznoliki, posebnost le-teh pa je, da ima veliko novih kopalok mehke košarice pri nadržku. Kreatorke so upoštevale tudi različne postavbe pri ženskih potrošnicah in skušale kopalcam večjih številok dati tak kroj, ki skrrije odvečne kilograme.

Modele za novo kolekcijo so ustvarile Anamarija Vernik - vodja kreatorke službe, in Andreja Vodnik, Bojana Petrič ter Majda Jakovčič. Da so se zares potrudile, priča tudi Zlata košuta, ki jo je BETI dobila na jesenskem modnem sejmu v Beogradu za sparno srajco po kreaciji Andreje Vodnikove.

Kot so povedale kreatorke, je v letošnji kolekciji rahlo poudarjena posebno zelena barva, sicer pa so v vzorcih za modele zastopane vse naravne barve. Na modni reviji konfektionarjev so Betine kopalke deležne priznanja, na večerni reviji pa vzbujajo pozornost spomladanske popoldanske obleke iz potiskane diolena.

NATAŠA
spalna srajca
polaaten

KONFEKCIJA PIERRE CARDIN

NOVOTEKS je na sejmu mode v Ljubljani predstavil metrsko blago in konfekcijske izdelke. Kolekcija tkanin je pripravljena za sezono jesen - zima 75/76, hlače in krila pa so namenjeni prihajajoči pomladi in poletju. Tako kot metraž, ki že vsa leta vodi s svojo kvaliteto med jugoslovanskimi proizvajalci, si je tudi nova panoga - konfekcija utrdila vodilno mesto med izdelovalci hlač in kril.

Pri metrskem blagu, to so tkanine iz čiste volne in diolen, bodo povečali proizvodnjo in izbiro tkanin iz čiste volne, ker se je Novoteksu pridružil kolektiv VOLNA iz Laškega, znani proizvajalec volnenih tkanin.

Pogodba o sodelovanju z znano pariško kreatorsko hišo PIERRE CARDIN bo odslej bogatila izbiro hlač in kril Novoteks. Dogovor o uporabi skic, vzorcev blaga in o oblikovanju modelov se bo kazal predvsem v ekskluzivni kolekciji ženskih modelov hlač in kril.

Novost je tudi večja izbira velikosti izdelkov. Kar 108 različnih velikosti moških hlač bo poslej, kar je precej več kot doslej, in to novost je pri nas prvi uvedel NOVOTEKS. Hlače za vsako postavbo so le hlače NOVOTEKS. Letos jih bodo izdelali 1,5 milijona parov.

Novoteks
tekstilna tovarna
NOVO MESTO

ODEJE IN PREGRINJALA

Že vrsto let zavzemajo največji delež v proizvodnji kočevske tekstilne tovarne TEKSTILANA odeje in pregrinjala, ki so zaradi svoje kakovosti znana po vsej naši ožji in širši domovini, v zadnjem času pa že prodirajo tudi na inozemska tržišča. Zato je tudi na letošnjem sejmu „Moda 75“ TEKSTILANA razstavljal predvsem odeje, ki imajo vse skupno lastnost, da so praktične, lepe na pogled, mehke in cenene in da jih lahko kupite kjerkoli, saj so izdelane za potrošnike, in ne za razstavo.

Odeje so dvoposteljne, za

eno posteljo, za kavč itd. Izdelane so v različnih vzorcih v jaquar tehniki, črtastih in kariastih vzorcih, v najrazličnejših barvah, pa tudi gladke enobarvne ali dvobarvne.

Materiali, iz katerih so izdelane, so različni: od čiste runske volne in sintetične do mešanice volne, sintetične in umetnih vlaken.

Na tržišču so posebno cenjene otroške odeje v lepih pastelnih barvah in v vzorcih, ki so lani prejele visoko priznanje za kakovost — diplomu in zlato plaketo „ZLATI ZMAGOVALEC BEOGRADA 1974“.

TEKSTILANA razstavlja tudi estetsko izdelana posteljna pregrinjala z modnimi vzorci, prav tako vsestransko uporabna, za dve postelji, za eno, za kavč ali divan.

Že letos pa bodo prišli na tržišče nekateri novi izdelki TEKSTILANE: izdelani bodo po novi tehnologiji, iz novih materialov in so rezultat daljšega proučevanja najnovejših dosežkov v svetu na tem področju, sodelovanja s strokovnjaki v svetovno znanih tovarnah. Prepričani smo, da bodo zadovoljili slehernega potrošnika.

angota

NAŠLA POT K POTROŠNIKU

Tovarna pletenin ANGORA iz Ljubljane je med stalnimi razstavljalci pletenin in jo potrošniki dobro poznajo. Letos se je ANGORA še bolj prikupila kupcem s tem, da je uvedla na sejmu odprt razstavni prostor. Prva je prebila led, ko se je odločila na sejmu pokazati vse, kar potrošnik želi kupiti.

ANGORA ima na sejmu vpadljive safari komplete, krojene po zadnjih modnih zapovedih. Sestavljeni so iz treh delov: bluže s kratkimi in dolgimi rokavi in našitimi žepi ter hlače in krila, ki sega seveda do pod kolena. Safari komplete pa imajo tudi za moške.

V Angorinih pleteninah so novost modeli iz pliša, iz mešanice ali pa stoođstotne volne. V kolekciji so zastopane vse modne barve, poudarek pa dajejo peščenim ter rjastim in zelenim odtenkom. Novi iz te tovarne so tudi puliji, šali in puloverčki s kratkimi rokavi iz lureksa. Svetleče se nitke dajejo tem modelom značilnost večernih oblačil. Prav gotovo bodo kupcem všeč tudi kompleti, ki so kombinacija pletiva in blaga.

Za izdelke ljubljanske ANGORE je moč reči, da res niso tako ekskluzivni, pač pa namenjeni kupcem, ki se navdušujejo za moderno in uporabno hkrati. In da s cenami nikakor ne pretiravajo, so se kupci lahko prepričali na sejmu.

Na sliki: dekleti v SAFARI kompletih

nedrčki stezniki kopalne obleke kravate

Lisca

Nedrčki in stezniki so osnovni izdelki LISCE in na videz nič kaj komplicirani. Vendar mora ozko specializirana tovarna vselej krepko držati korak z muhasto žensko modo in nenehno prilagajati materiale in oblike gornjim oblačilom. Materiali morajo biti prijetni za nošenje, izdelki pa oblikovani tako, da postavijo še polepšajo.

Na sejmu mode v Ljubljani je LISCA spet razveselila z živahnimi barvami kompletov ITA. Nedrčki in hlače iz te kolekcije so izdelani iz odličnega elastičnega materiala. Nedrčki se zapenjajo spredaj s posebno sponko. Iz enakega materiala so tudi nedrčki LIA, ki se zapenjajo okrog vratu, in hlačke IRA, s katerimi dopolnjujejo komplet. Vse več je tudi „nevidnih“ nedrčkov z oblikovanimi košaricami brez šivov. Iz debelejšega materiala so za močnejše, iz nežnih čipkastih materialov pa za vitkejše postave.

Simpatična in nadvse uporabna je garnitura iz potiskane bombaža in elastana. Nedrček se imenuje NELI, hlačke pa NIKA. V tovarni oblikujejo, da bodo izdelki v

prodaji že pred začetkom poletja.

V Lisca so kolekcijo dopolnili še s praktičnim steznikom in elastičnimi hlačkami za močnejše postave. Nekateri modeli iz dosedanjega proizvodnega programa so estetsko in oblikovno izpopolnili ter pri njih uporabili sodobnejše pomožne materiale.

KOPALNE OBLEKE LISCA so letos precej drznejše kot v prejšnjih kolekcijah. Modeli so izdelani iz primernih materialov s tankimi naramnicami in trakovi za zapenjanje. V teh modelih je telo resnično izpostavljeno toplemu soncu. Standardni modeli dvodelnih in enodelnih kopalnih oblek ter modeli za močnejše postave iz raznih elastičnih materialov so do velikosti 54.

Za moške je LISCA pripravila živahne in umirjene kopalke

v vseh velikostih in materialih, popestrili pa so tudi izbiro kravate.

**Ljubljanski
zmaj
na
sejmu
MODA 75**

KOMET: SKRIB ZA POTROŠNIKE

Konfekcija KOMET iz Metlike je med podjetji, ki so letos že desetič sodelovala na sejmu mode v Ljubljani. Najbolj številni izdelki so še vedno nedrčki in stezniki. Izdelujejo jih iz modernih materialov in vselej so modno oblikovani. Značilnost nove konfekcije so nedrčki z oblikovanimi košaricami. Med množico modelov naj omenimo le modele Ksenija, Sandra, Tereza in Tina, za katere je že sedaj veliko povpraševanje. Poleg standardne bele barve je priljubljena kožna barva, barva kave-brazil in še nekatere. V

program bodo vključili še izdelke iz novih modnih barv. Popestrili bodo tudi kolekcijo pasov in steznikov in novost kmalu poslali na tržišče.

V Kometu bodo v proizvodni program spet vključili damske halje, svoj čas tako priljubljene predvsem zaradi lepega kroja in dostopne cene, kar bo tudi poslej značilno za ta izdelek.

Kolektiv konfekcije KOMET iz Metlike nenehno skrbi za okus in zahteve potrošnikov. Tudi 15-letnica podjetja, ki jo ima KOMET letos, bo v znamenju novosti in kvalitete.

moda '75

Zbral in uredil MIRKO VESEL

Rešitev prejšnje križanke

S	K	A	L	A	R	E	S
L	A	A	R	R	O	P	
A	Z	O	T	T	O	N	A
V	A	R	I	Z	I	S	
S	T	O	E	I	T	N	I
K	R	N	O	A	S	M	A
O	P	I	L	E	K	A	S
S	A	M	E	C	A	N	I
O	M	S	K	B	R	E	N
J	E	K	M	Z	K	E	Z
E	T	E	T	A	T	A	T

	D L	OBSTANEK	GORA V BENECIJI	ISTRSKO LETOVIŠČE	TOP	PREHOD ČEZ VELEBIT	NAHREBNIK	OVOJ	SODNI ZBOR	PROGA
	IZOBRAZENOST									
	AKADEM NASLOV									
	NAJEMNINA ZA STANOVAHJE									
	TANTAL			STGR KIPAR						
	UMAZANJA			PESNIŠKA STOPICA						
						Z.IME				
						TEMELJNA REŠENICA				
	D L	KISLO MLEKO	PTIČJE ČELUSTI POT V MESTU		RIMSKAJ OSTIJA			MADZ. SAH. VELEMOJSTER	Z.IME	
	VELIKA PTICA			PRESEDI JAZU	SAJE			BRAN. ZORKO		
	IZBRANCI			SINJSKA IGRA				SANITETNI BOMBAR		
	STROČNICA			SRMOTILEN SPIS				ODDELEK RIMLEGLJE		
	KRAVICA		PTICA PEVKA	M.IME				KRAKAR LUŽE		
	PARADIZ		Z.GLAS	PIVO		ZBOR 8 PEVCEV				LUŽA

(Ne)resnice z napako

Človek dobi v praski (praksi) izkušnje.
 Pri potratnikih (povratnikih) je sodišče strože.
 Utrujen in naveličan hoje je prosil za preročišče (prenocišče).
 Med prvimi je zapustil sobo in se umaknil na taščo (kaščo).
 Slišati je, da bodo šolo gradili od fraze (faze) do fraze (faze).
 Pritoževal se je, da dela samo za bančne otroke (obroke).
 Nabral: J. JUST

Mrtvi morajo biti sežgani

Namesto živih bikov žrtvovani biki iz kartona - Pot na drugi svet je zelo draga - Revni morajo čakati po več let na zažig

Marsikje po svetu je smrt še zmeraj povezana z obrednimi slovesnostmi, ki jih že stoletja ohranjajo ljudski običaji. Tako je tudi na otoku Baliu blizu Jave v Indoneziji, kjer morajo biti po zahtevah hindujske vere vsi pokojniki prej ali slej sežgani. Sežiganje mrtvih je pri Balijskih izredno draga pogrebna svečanost, ki si jo v najrazkošnejši obliki lahko privoščijo samo najbogatejše družine, revnejše pa morajo za dostojen sežig svojcev pogosto prodati tudi polja z vso letino.

Nekdaj je bila na Baliu navada, da so za blagor duše umrlega sežgali živo tudi pokojnikovo ženo, hkrati pa nekaj krav in bikov. Tega dandanes ne počnejo več, še posebej zato ne, ker že dolgo primanjkuje živine. Da pogrebni obred ne bi izgubil živopisnosti ali se celo izneveril zahtevam vere, sežigajo zdaj ob pokojniku bele krave in črne biki iz kartona.

bambusovih vej za mrtvaški „stolp“, zatem pa se k mestu sežiga pomika žalni sprevod. V ospredju so ženske, največkrat praznično oblečena mlada dekleta, ki nosijo žrtvene darove. Za njimi napol nagi moški tvorijo pet metrov visok mrtvaški „stolp“ iz bambusa, v katerem je med raznobarnimi trakovi iz blaga in papirja skrita krsta s pokojnikom. Na kraju obrednega sežiga položijo „stolp“ s krsto za kartonske bele krave in črne biki na lesenih nogah in vse skupaj zažgejo, ob izgorevanju pa pojejo obredne pesmi in divje plešajo.

Na otoku Baliu ob „krematoriju“ pogrebci pojejo in plešajo po strogih določilih hindujske vere.

Kot že zapisano, je pri Balijskih sežig neznansko drag, zato revnejši sežgejo umrle šele po nekaj letih. Pokojnika, zavitega v posebno odejo, pokopljejo in čakajo, da umre še več revežev. Zatem vse revne pokojnike odkopljejo ter hindujski veri primerno hkrati obredno sežgejo tudi po nekaj deset umrlih, od katerih do pravega „vnebohoda“ pogosto ostanejo samo še kosti. Kljub temu je veri zadoščeno, pogrebni stroški, razdeljeni na vse družine, pa so za revne dokaj znosni.

Higiena za štirinožce

Zobna pasta z okusom po jagodah - za pse

Ne mine dan, da se ne bi na preljubi materi Zemlji zgodile stvari, ki nas tako ali drugače presenetijo; zdaj nas prisilijo, da se nad njimi zamislimo, drugi spet se jim moramo nasmejati. Tokrat gre za primer domisljice, ki nima prav nobene zveze s hotenjem ljudi, da bi si izboljšali vsakdanjik v širšem pomenu, ampak omogoča zaslužkarstvo, ki temelji na tistih, ki ne vedo, kam bi z dolgim časom in polnimi mošnjami. Torej:

Nemška zobozdravnica Ursula Dietrich, ki je emigrirala v Združene države Amerike, je pred kakšnim letom dni prišla na idejo, ki jo je dokaj hitro uveljavila tudi v praksi: „Izumila“ in tovarniško je začela izdelovati „Doggydent“ (Pasjident!) to je dišečo deodorantno pasto za pasje zobe, in posebne ščetke, ki so namenjene edino psom. „Izumov“ še ni konec: bistra Ursula je namreč poslala na tržišče tudi neke vrste „večno kost“, ki v pasjih gobcih izloča snov, ki nekako tako kot „Odol“ parfumira pasji zadah.

Ob hotelih, kopalščih, prehrani in konfekciji se je torej začela uveljavljati tudi pasja higiena. Dietrichova je ob pravem času spregledala, kam pes tace moli, kajti povpraševanje po „Doggydentu“ in drugih omenjenih higienskih stvarih za pse je izredno veliko. Novopečena „industrialka“ je z reklamnim namenom v nekem intervjuju izjavila: „Vsi vemo, da imajo Rex, Smokey, Pluton ali Otto enake probleme kot ljudje, kar se tiče zob. Zobje jim gnijejo, bolijo jih dlesni in smrdi jim iz gobcev, zato nujno potrebujejo nego.“ Torej „večno kost“, ščetko in „Doggydent“, ki pa nima okus po mentolu ali jagodah, ampak po surovem govejem mesu!

Se opozorilo: Uporaba ščetke se ne priporoča pri hudih psih, če niso dobro dresirani!

PARADIŽNIK V SREDNJEM VEKU

vedela je zgodbo o neki inkviziciji čez in A!“ so dejali sodniki kaj, kje in kako se je

In so radovedni zasliševalci posegli po primernih sredstvih... Naj nastejemo nekaj priprav, s katerimi si pomagaja v primerih, ko lepa beseda nič več ne zaleže? Biči, dolgi in kratki, zebliji, kleščice in kleščice, hladne in razbeljene, smola in svinec... in navsezadnje sama slavna natezalnica! Vse je poizkusila Klara. „Nak, nak, nak! Hudiča pa ne!“ je tulila venomer. „Kakor češ!“ so slednjič odnehali gospodje inkvi-

zitorji. „Jutri pojdeš na grmado in v peklu se boš cvrla še za en greh več: za laž!“
 Zasliševanje je bilo končano in Klara, zdelana kot „turška fana“, je obležala na kamnitih tleh ječe. Mesto onkraj rešetk pa je bilo drugačne volje! Lepo zabavo so ljudstvu pripravili mestni možje za jutrišnji dan: na Glavnem trgu bodo pekli čarovnice na žaru! Priznajmo, znali so se pobrigati možakarji za dobro voljo turistov in domačinov!

TOBAK LJUBLJANA
 o. e. Novo mesto
 Cesta herojev 13

objavlja delovno mesto

PRODAJALCA(-KE)

Pogoj KV trg. delavec

PROSTA DELOVNA MESTA

Iščemo delavce za zaposlitev na naslednjih delovnih mestih:

- SERVISNEGA TEHNIKA ZVEZ S SREDNJO IZOBRAZBO ELEKTROTEHNIŠNE STROKE
- DVEH VODIJ PISARN S SREDNJO IZOBRAZBO IN ZNANJEM STROJEPISJA
- DVEH SNAŽILK ZA DELO V POPOLDANSKEM ČASU.

Uprava javne varnosti, Novo mesto, Jerebova 1, tel. 21-080

LICITACIJA!

Proizvodno in trgovsko podjetje
 AGRARIA BREŽICE
 TOZD PROIZVODNJA IN TRGOVINA

razpisuje javno licitacijo
 za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

- 1 goseničar TG-90 SHA št. 83/8, l. p. 1967
- 1 traktor Ferguson 35, vinogradniški, l. p. 1959
- 1 žitni kombanj 780 special, l. p. 1961
- 1 žitni kombanj 780 special, l. p. 1964
- 1 avto TAM-4500 v voznem stanju
- 2 avtomobila Zastava-kombi v voznem stanju, l. p. 1972
- 1 kosilnica BCS-bencinska
- 1 krožna brana-traktorska
- 1 klinasta brana-njivska
- 1 dvobrazdni plug Fe
- 12 lesenih kadi razne velikosti
- 1 vinski sod
- 1 sadni mlin
- 1 preša za seno Fortischridt, l. p. 1963

Licitacija bo v soboto, 8. 2. 1975, ob 9. uri na dvorišču poslovne enote Strojna postaja Brežice, Šentlenart 72 (pri žel. postaji), za družbeni in zasebni sektor. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 % gotovinski polog v vrednosti od izklicne cene osnovnega sredstva.

Morebitne informacije lahko dobite na komercialni podjetja, tel. št. 72-036.

PROSTA DELOVNA MESTA!

ZAČASNA SKUPNOST
 ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN ZAVAROVANJA
 NOVO MESTO
 Strokovna služba

OBJAVLJA
 prosta delovna mesta:

I. V NOvem MESTU

1. REFERENTA ZA PRAVNE IN PREMOŽENJSKO-PRAVNE ZADEVE I
2. REFERENTA ZA PRAVNE IN PREMOŽENJSKO-PRAVNE ZADEVE II
3. FINANČNEGA REVIZORJA
4. REFERENTA ZA KONTROLO IN PORAVNAVO RAČUNOV
5. OPERATIVNEGA EVIDENTIČARJA
6. ADMINISTRATORKE-STROJEPISKE
7. ADMINISTRATORKE-STROJEPISKE za določen čas

II. V KRŠKEM

8. REFERENTA ZA KONTROLO IN PORAVNAVO RAČUNOV

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: pravna fakulteta ali tej sorodna visoka šola, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca;
- pod 2.: višja šola pravne ali upravne smeri ali tej sorodne šole, 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 3.: višja ekonomsko-komercialna ali tej sorodna šola, 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca;
- pod 4., 5. in 8.: ekonomska srednja šola ali gimnazija ali njima sorodna šola, 2 leti delovnih izkušenj;
- pod 6. in 7.: administrativna ali tej sorodna šola ali najmanj 1-letni strojepisni tečaj, preizkus znanja slovenščine in strojepisja, 1 leto delovnih izkušenj.

Kandidati morajo obvladati slovenski jezik. Pri vseh objavljenih prostih delovnih mestih (razen pod 7 - nadomestiranje delavke na porodniškem dopustu) gre za delo za nedoločen čas. Prijave iz dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev ter podatke o dosedanjih zaposlitvah pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: SKUPNOST ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN ZAVAROVANJA, NOVO MESTO, Strokovna služba, Kidričev trg št. 3.

Kočevski zborček DOREMI poje še vedno v glavnem v isti zasedbi, čeprav je nekaj njegovih članic „presedlalo“ že iz osnovne šole v gimnazijo. (Foto: J. Primc)

Le kdor dela, je lahko član ZSMS

Novi predsednik občinske konference ZSM je Rudi Orel

V decembru in januarju je bilo v kočevski občini zelo živahno delo občinske organizacije ZSMS, ki si prizadeva, da bi organizirala delo mladine na novih osnovah, ki jih je sprejel kongres ZSMS.

Zelo pomembno je, da bo poslej član mladinske organizacije lahko le tisti, kdor je pripravljen delati in tudi dela v ZSMS. Mladinska organizacija ne potrebuje članov le za število. Evidentiranje članov in oblikovanje osnovnih organizacij ZSMS (namesto prejšnjih aktivov) bo zaključeno v (TOZD, krajevnih skupnostih in šolah) predvidoma februarja.

V teh dneh sprejemajo delovne programe komisije občinskih organov ZSM, medtem ko ga je predsedstvo že sprejelo. Programi bodo dali poudarek delu osnovnih organizacij

Ob zaključku naj omenimo, da je bila pred kratkim volilna konferenca mladih delavcev, na kateri so za predsednika izvolili Lojzeta Bajta, za sekretarja pa Toneta Resmana. Razen tega so mladinci ustanovili še dve novi področni konferenci, in sicer konferenco mladih v izobraževanju (predsednica Vesna Metelko, sekretarka Sonja Henigman) in konferenco mladih iz krajevnih skupnosti (predsednik Matija Jerbič, sekretar Stane Lužar). Na volilni občinski konferenci ZSM pa so izvolili za novega predsednika Rudija Orela, za sekretarja pa Petra Medveda. Ta konferenca je sprejela tudi delovni program do maja letos, izvolili pa so tudi predsedstvo in komisije občinske konference ZSMS.

Rudi Orel je novi predsednik občinske konference ZSM Kočevje. Pred kratkim je končal srednjo politično šolo pri CK ZKS. Doslej je bil zaposlen pri ITAS. (Foto: Primc)

PTIČI NA RAZSTAVI

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Kočevje prireja pod pokroviteljstvom krajevnih skupnosti razstavo ptic pevk in golobov. Razstava bo še do 1. februarja v avli nove osnovne šole Kočevje. V. I.

Volitve presenetile funkcionarje

Več volilcev prišlo glasovat za samoprispevek in tudi glasovalo zanj, kot na volitve v skupščine SIS, ko naj bi volilci preko delegatov odločali o porabi dela ustvarjenega dohodka - Slabo obveščanje

Zadnje volitve v skupščine SIS so bile glede na udeležbo manj uspešne kot spomladanske skupščinske, ugotavljajo analize občinske konference SZDL Kočevje. V krajevnih skupnostih je prišlo na volitve 3 odstotke manj volilcev, v TOZD pa celo 5 odstotkov manj.

Analiza zadnjih volitev in razprave raznih organov o teh volitvah so pokazale, da je treba v bodoče vsakega občana

pismeno obvestiti, kdaj in kje so volitve. Zdaj so nekatere krajevnih skupnosti obvestile volilce o volitvah le z izobešenimi pla-

kati, druge pa z osebnimi vabilami, kar se je bolj obneslo. Delno so k slabi udeležbi prispevali tudi nepopolni volilni imeniki, ki pa niso bili na tekočem predvsem zato, ker vsi volilci ne prijavljajo redno svojih preselitev.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da so občani sami menili, da so volitve v SIS manj pomembne od volitev delegacij oziroma delegatov skupščinskih zborov. To pa hkrati pomeni, da občani še ne razumejo nove ustave oziroma z njo niso dovolj seznanjeni.

Nekatere funkcionarje je zelo presenetilo dejstvo, da so bili rezultati spomladanskih volitev boljši tudi zato, ker so bile združene z glasovanjem (oziroma referendumom) za samoprispevek. Takrat so se namreč vsi občani-volilci odločali, da bodo iz svojih žepov prispevali za urejanje raznih komunalnih zadev, kar ni prijetna stvar. Vendar sta prav udeležba na volitvah spomladi in referendum za samoprispevek pokazala, da ljudje razumejo dejstvo, da sami odločajo o porabi ustvarjenega dohodka in osebnih dohodkov. Zato bi bila gotovo tudi razlaga o volitvah v SIS uspešna. Žal je bilo teh razlag premalo, bile so kasne, prihajalo je do sprememb v zadnjem trenutku.

JOŽE PRIMC

PREŠERNOV DAN

Za občinsko proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika je v Kočevju letos zadolžena gimnazija. Razen dijakov bodo pri izvajanju programa sodelovali tudi člani vokalne skupine DOREMI, ki se že sedaj skrbno pripravljajo za ta kulturni dogodek. Proslava bo 7. februarja v Šeškovem domu v Kočevju. V. I.

Na predlog glavnega štaba Slovenije za SLO je dedek Mraz skupaj s Smučarsko zvezo Slovenije podaril učencem kočevske osemletke 12 parov tekaških smuč in čevljev. Ta obdaritev je del „Akcije 160 parov smuč za šolarje“. (Foto: J. Primc)

TOZD Varnost in čuvanje premoženja Kočevje je imelo trimesečni tečaj za kvalificirane vratarje-čuvanje. Na fotografiji: na tečaju je predaval kriminalistiko tudi tovariš Knaus iz Ljubljane. (Foto: Ivan Grgurič)

»Učim se za šiviljo«

25-letna Marija Arko iz Koblarjev bi se rada po vrnitvi iz tujine zaposlila v Tekstilani ali Trikonu

„Ko sem končala osnovno šolo, sem bila 3 leta prijavljena na Zavodu za zaposlovanje. Ponujali so mi le delo gospodinjke pomočnice ali pa delo v hlevu, pa nisem marala. Pošiljali so me tudi k psihologu v Ljubljano, pa nisem šla, saj nisem neumna,“ mi je povedala 25-letna Marija Arko iz Koblarjev pri Kočevju.

„Potem sem odšla v Nemčijo in se zaposlila pri Siemensu v Berlinu. Delam že 7 let na stroju, ki se mu pravi „štanca“. Na mesec za-

služim od 1.000 do 1.100 DM. Vsak dan pa delam pri neki družini še dve uri honorarno.

Doslej sem prihranila 3.000 DM in jih vezala na 7 let pri banki. Za ta denar sem dobila posojilo za urejanje hiše. Hišo urejamo skupaj vsi člani družine in bo last vseh. Tudi jaz bom imela v njej svojo sobo.

V Nemčiji sem se vpisala v šiviljsko šolo. Če bo šlo po sreči, jo bom čez dve leti dokončala. Upam, da bom napravila izpite, dobila di-

Marija Arko: „V tujino sem šla, ker se tri leta po končani osnovni šoli nisem dobila dela.“

plo mo in se potem vrnila domov ter se zaposlila v Tekstilani ali Trikonu.“

J. PRIMC

Med bacili gripe

Čakalnice zdravstvenega doma natrpane - Zdravnik delal skoraj nepretrgoma 80 ur - Najprej se je gripa lotila mladih, zdaj pridejo na vrsto upoko-jenci

Ko sem oni dan le prebolel gripo, sem jo mahnil k zdravniku. Prej nisem šel, saj so se širili glasovi, da pri zdravniku ne prideš na vrsto po dva ali celo tri dni. Če si bolan, pa res ne moreš postajati nekaj dni po čakalnicah!

Vendar tudi zdaj ni bilo dosti bolje, saj so mi že tisti v čakalnici povedali:

„Kar domov pojdite, saj ne boste prišli na vrsto. Najprej morajo pregledati nas, včerajšnje.“

Knjižico sem pustil in prišel spet naslednji dan. Prisluhnil sem malo čakajočim, ki so povedali marsikakšno kritično, pa tudi smešno. Nekatere sem si zapisal:

„Živila naj bi pocenili, ne podraževali, pa bi bili ljudje bolj zdravi,“ je razlagala ženska, ki se ji je videlo, da ji ne manjka kalorij in vitaminov.

pol devetih, pa še nobenega niso poklicali. Ob šestih naj bi začeli vsak dan, kot moramo mi, v tovarni. To ni noben red!“

„Najbrž me je kap po desni strani. Sem se tako hitro odpravil k zdravniku, da sem zobe doma pozabil.“

„Meni ste pa vi tukaj knjižico zgubili,“ je trdila neka ženska bolniški sestri.

Nekega znanca, ki ga v zdravstvenem domu zagotovo bolj zanesljivo dobim kot zdravnika, sem vprašal, kako da je tako redno v zdravstvenem domu:

„Veš, za dohtarja treniram,“ mi je pojasnil.

Ko sem se skupaj z „včerajšnjimi“ le nekako približal zdravnikovi sobi, sem slišal še tale pogovor med „bivšim“ bolnikom in medicinsko sestro:

„Ste mi zapisali en dan bolniške premalo. Še v ponedeljek nisem šel na delo, vi pa ste mi napisali, da imam bolniško le do sobote.“

„Vidite, zdravnik je napisal „spet sposoben za delo 19. januarja.“ Ker je bila 19. nedelja,

sem vam napisala bolniško do sobote, 18. januarja.“

„To je dan premalo. Jaz nisem delal tudi dvajsetega.“

„Če niste šli v ponedeljek na delo, ste ga sami pobiksali.“

Bolnik se je zdaj vdal, češ:

„Saj mi je tudi prosti pone-

deljek prav prišel. Kar bo, pa bo. Na svidenje!“

Seveda sem to priložnost izkoristil tudi za razgovor z nekaterimi zdravniki o gripi in njihovem delu.

Dr. Božidar Tomič:

„Res je, da sem od 3. januarja naprej kar 80 ur skoraj

nepretrgoma delal. Naval je velik v redni ordinaciji, pa dežurstvo in obiski na domovih. Kar 90 obiskov na domovih sem imel, od tega je bilo 85 stotkov grip in kakšna pljučna vmes.“

Gripa se je začela pri okoli 30. decembra. 7. in 8. januarja je bilo največ bolnih sem imel po 30 obiskov na domovih. Zdaj že pojejo v ambulanto prihajajo vsem taki, ki imajo zaradi posledice, na primer pljučne ali bronhitisa.“

Dr. Franc Rupnik: „Obiskov zaradi gripe je vedno veliko. Pri meni je sicer velik obisk, zdaj pa je ba k rednemu delu pristala bolnike z gripo.“

Zanimivo je, da so dokaj mlajši, ki so po službah, se šli, ki so že upokojeni, se bolj doma, pa tudi cepivo, bili z mrtvim cepivom. Prijatelj, da bodo starejši sele obolevati.“

Čakalnice pri vseh zdravnikih v kočevskem zdravstvenem domu so bile v januarju polne. Zdravniki so imeli podnevi, ponoči in ob dela prostih dneh (praznikih, nedeljah) veliko dela v ambulanti in obiskov na domu, da sami niti niso imeli časa zboleti. (Foto: Primc)

Delavca rodi ženska

Mednarodno leto žensk ne bi smelo biti edina priložnost za pogovor o položaju žensk

Pravzaprav je nevzdržno, po drugi strani pa tudi zelo značilno, da se spomnimo na vprašanja tako imenovane ženske emancipacije, čeprav ta izraz že dolgo ni več pri meren, samo ob osmem marcu, rojstnih dnevih ter podobnih slovesnostih, ko moški nekako protokolarno „odplačujemo“ svoj dolg do šibkejšega spola. Odkrito moram priznati, da me je tudi k temu pisanju spodbudil podoben dogodek, letos je namreč mednarodno leto žensk. Gostja naše rubrike je bila tokrat Majda Štrumbelj, 29 let, mati dveh otrok, mož Metod je inženir strojništva.

druga republika, dekle je namreč s Hrvaškega.

To je samo en, čeprav dokaj značilen primer. Vem, da naša socialistična in samoupravna družba po črki zakonov deli enak kruh in možnosti moškim in ženskam. Ne vem pa, zakaj so potem ti zakoni včasih tako „elastični“, da so vedno na slabšem predvsem ženske. Ne razumite me napak, ne govorim iz osebne zagrenjenosti, primerov, ki jih slišim ali berem, še nisem doživela na svoji koži, vendar me kljub temu boli.

Ste že slišali, da je Jugoslavija podpisala mednarodno konvencijo o prepovedi nočnega dela žensk? Kljub temu je nočno delo žensk pri nas nekaj povsem običajnega. Zakaj? Seveda tudi zaradi tega, ker ženske zaradi najrazličnejših razlogov: na primer slabe življenjske ravni morajo pristati na nočno delo. Vesele so, da imajo kruh.

Pravijo tudi, da smo ženske manj sposobne in da smo veliko v tako imenovani bolniški. O manjši sposobnosti od moških ne bi razpravljala, menim namreč, da je taka miselnost pri nas vsaj uradno ad acta, zanimivo pa je vprašanje o „bolniški“. Tu gre namreč največkrat za porodniški dopust.

Kdaj bodo nekateri kratkovidneži spoznali, da se je moral tisti sposobni mladi inženir, delavec ali uradnik tudi nekoč roditi, da ga je nekdo rodil, spravljal iz plenice, vzgajal in negoval. Neka ženska je tu tudi imela nekaj zraven, kajne? Morda prav tista, ki je v skrbi in strahu za preživljanje niso hoteli zaposliti.

Morda sem preostra, vendar nisem zlonamerna. Tudi enostranska sem bila, govorila sem samo o težavah zaposlovanja žensk – in še to le z ene strani. Mednarodno leto žensk najbrž ne bo nikomur škodovalo, vendar že njegovo oznanjenje pove, da svet za ženske ni tako rožnat, kot nekateri mislijo. Nisem namreč še slišala za mednarodno leto moških.

Zapisal: MARJAN BAUER

Majda Štrumbelj: „Ste že kdaj slišali za mednarodno leto moških?“

„Nočem biti sufražetka, zdi se mi namreč, da ženskam v današnjih časih ni treba več s transparenti, nenavadnim oblačenjem in javnimi govori dokazovati enakopravnosti z moškimi. Veste, nikoli se nisem čutila podrejeno, gre za nekaj drugega. Naj povem s primerom. Ni tako dolgo tega, ko mi je znanka povedala, pozna se s fakultete, da se bo morda zaposlila v Krki. To podjetje je njeno zadnje upanje, sorodna podjetja drugod je niso zaposlila samo zato (kljub končani fakulteti), ker je ženska.

Seveda je bil odgovor na njeno prošnjo vedno zaviralni papir, neuradno pa je slišala pripombe: dekle, kaj sploh poskušas, ko vendar veš, da ne boš uspela. Res je, da ima moja znanka čisto „moški“ poklic, vendar je žalostno, da se je morala zateči po vsakdanji kruh v

NI OBETOV ZA SNEG – Vremenarji trdijo, da naslednjih nekaj dni še ne bo snega, vendar so se letos že tolikokrat usteli, da so ljudje spet začeli verjeti revmatičnim vremenskim napovedim ali pa samo tistemu, kar vidijo na svoje oči. Na sliki je minuli novomeški deževni tork. Celotno dež je redek gost. (Foto: MARJAN BAUER)

Ustave nismo sprejeli za »mahanje«

Konferenca ZK Novo mesto razpravljala o uresničevanju ustavnih določil - Še vedno srečujemo poskuse, da bi drugi odločali v imenu delavcev

Praktično uresničevanje novih ustav je poglavito prizorišče boja za nadaljnji razvoj in poglobljanje samoupravnih odnosov. Žal pa še vedno srečujemo ljudi, ki imajo v vsaki roki po eno ustavo, kongresni dokument ali vsaj zakon, njihovo lastno delo pa jim ni pomembno. Tako je bilo rečeno na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov novomeške občine, ki je razpravljala o izpolnjevanju nalog komunistov pri uresničevanju ustave.

Delavci z novo ustavo zasnovane organiziranosti združenega dela niso le formalno sprejeli, ta zasnova je postala vodilo njihove celotne družbene dejavnosti. Kljub temu pa so bistveni premiki v menjenju delavčevega samoupravnega položaja prepočasni, še vedno je odprta vrsta vprašanj konkretnih odnosov v TOZD in OZD.

Neredko se srečujemo s pomanjkljivimi ali nejasnimi samoupravnimi sporazumi, v nekaterih TOZD delavci še vedno ne vedo, koliko so naredili, dohodek namreč ugotavljajo v okviru OZD, kar daje misliti na mešetarjenje z od delavca odtujenimi sredstvi.

Kar zadeva medsebojna razmerja v združenem delu, je zanimiva ugotovitev, da delavci v delovnih organizacijah, v katerih so spremembe na tem področju komaj omembe vredne, menijo, da se pri njih ni nič spremenilo ali pa zelo malo. Še vedno srečujemo trditve, da je podjetje tisto, ki delavcem nekaj določa, nekaj prepoveduje, nekaj daje itd. Po podatkih, ki so zadnji na voljo, oktobra v novomeški občini kar tri četrtine TOZD še ni sprejelo samo-

Komunisti menijo, da je napočil čas tudi za povezovanje komunalne službe, proizvajalcev obutve, trgovine, zdravstvene nega doma in bolnišnice, znova pa bo treba začeti razpravo o povezovanju surovinske lesne mase za lesno predelavo.

Predstavniki IMV je med razpravo povedal – uvodno poročilo sekretarja Janeza Slapnika se je namreč večkrat dotaknilo te organizacije – da v IMV pripravljajo ustanovitev štirih TOZD, ki bodo nadomestile sedanjo, ki zaposluje okrog 2000 delavcev. Novi TOZD naj bi ustanovili tudi v Novoteksu, in sicer na Vinici in v Trebinju.

Člani konference ZK Novo mesto so med drugim sklenili, da mora komite konference in osnovne organizacije ZK dopolniti akcijske programe s sklepi, katerih učinkovito izvajanje bo pripomoglo, da bo vsaka črka ustave povsod spremenjena v dejanje. Velja pa tudi zapisati, da pri ocenjevanju in vrednotenju dela organizacij Zveze komunistov in posameznikov pri uresničevanju ustave ne bi smeli biti preveč nestrpni, uresničevanje ustavnih določil je namreč dolgoročna naloga, ki terja poleg doslednosti tudi vztrajnost.

M. B.

Suhokrajinski drobiž

V ŽUZEMBERKU SE OBETA prodaja plina za gospodinjstvo uporabo. Pobudnik je podjetje Plinarne Ljubljana. Pred dnevi je bil lokacijski ogled za postavitve lope, ki naj bi služila za uskladiščenje in prodajo plina.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE V ŽUZEMBERŠKI KRAJEVNI SKUPNOSTI pripravljajo komemorativno svečanost, s katero bodo 21. februarja počastili spomin borbenemu aktivu SKOJ, ki je bil na pragu svobode pred 30 leti zverinsko poklan. Nosilec priprav je osnovna organizacija ZSM Žuzemberk, s katero sodelujejo v pripravah vse družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti. Na komemoraciji bodo povabile svoje žrtev in preživele skojevce.

VASI GORNJI KOT IN DOLNJI KOT PRI DVORU željno pričakuje dan, ko jim bodo zakoličili traso za vodovod z Dvora. Zdaj imajo kmetovalci teh vasi največ časa za izkopna dela, razen tega pa bi jim prekop njih pred pomladansko setvijo ne prizadejal posebne škode. O uresničitvi njihove želje že teče pogovor med žuzemberško krajevno skupnostjo in podjetjem Vodovod iz Novega mesta.

MINI ANKETA:

Čedalje več delovnih organizacij v novomeški občini (in drugod) nakazuje osebne dohodke delavcem na hranilne knjižice pri Dolenjski banki in hranilnici. Delavci dvignejo mesečno kar 35 milijonov dinarjev, o prednostih takega načina izplačevanja osebnih dohodkov pa smo pisali v zadnji številki lista („Omedeni dinarji“). Nekateri občani so nam o „hranilnih knjižicah“ povedali naslednje:

Proti »nogavici«

Franc HROVAT, delavec iz Novolesa: „Tako dobivanje plač ni slabo, saj imaš denar kot na hranilni knjižici. Najpotrebnejšo vsoto dvignem sproti, ostanek pa je na varnem in obrestovan. V nekaj mesecih se nabere kar čedna vsota.“

Ivan SEVŠEK, klobučar: „Na ta način se sicer precej privarčuje, toda zdi se mi, da so ljudje še zmeraj navajeni starega prejetja plač in jih novi moti. Ni prijetno za tiste s podoželja, ker morajo posebej zaradi plač hoditi na banko, kjer so navadno velike vrste.“

Anton JAZBEC, poslovodja: „Čisto v redu je ta novi način prejetja osebnih dohodkov, še posebno je to prednost za gospodarstvo, da ostane manj denarja v obtoku in z njim lahko gospodarji banka. Za delavce je vseeno, saj po želji dobijo vso plačo, v nasprotnem primeru pa tudi dosti privarčujejo.“

Jožefa HORVAT, uslužbenka: „Tudi pri Dolenjski dobimo osebne dohodke v obliki hranilne vloge, kar se mi zdi čisto prav. Vsak dvigne kolikor hoče, za vsoto, ki jo pusti na banki, pa mu tečejo obresti. Prihranek je kar precejšen.“

Alojz AJDIČ, upokojeni delavec: „Zame novi način ne velja, ker dobim pokojnino po pošti, toda zdi se mi, da je zadeva kar prav urejena. Tisti, ki imajo ves denar doma, ga prej zavrpijo, na banki pa ga lahko hranijo dalj časa. Slabo je samo za tiste, ki prihajajo po denar na banko iz oddaljenih krajev, saj imajo zato večje stroške pa še čas izgubljajo na nepotrebnem.“

D. R.

BRŠLIN: POSLEJ OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSMS

Mladi v Bršlinu v Novem mestu že daj časa nimajo organizacije, ki bi pravilno usmerjale njihovo delo. Na pobudo občinske konference ZSMS Novo mesto je krajevni odbor SZDL Bršlin prejšnji teden sklical sestanek, na katerega so prišli predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Bršlina, mladinci in predstavniki OK ZSMS Novo mesto. Vsi predstavniki političnih organizacij so poudarili, da že dalj časa čutijo, da mladina v njihovem delu mesta spi. Ob koncu so izvolili 10-članski iniciativni odbor, ki bo vodil vse priprave za ustanovitev osnovne organizacije ZSMS v Bršlinu. Ker je v tem delu mesta zelo veliko mladincev, je že skrajni čas, da začnejo delati bolj organizirano. Le tako se bodo lahko izkazali pred ostalimi organizacijami in starši.

Prednjači Industrija motornih vozil

Kolikšna je bila lani vrednost proizvodnje organizacij združenega dela v novomeški občini - Milijonski izvozniki v dolarjih IMV, Krka, Novoles, Novoteks in Labod

Tokrat se je naše statistično pero lotilo vrednosti proizvodnje in izvoza organizacij združenega dela novomeške občine v letu 1974. Po vrednosti proizvodnje kakor tudi po izvozu vodi pred vsemi IMV. Lani je znašala vrednost proizvodnje v tem podjetju eno milijardo 503.970.000 dinarjev, kar je 84 odstotkov več kot leto poprej, vendar 18 odstotkov manj, kot so načrtovali.

Za IMV so lani največjo vrednost proizvodnje dosegli v Krki: 776.500.000 dinarjev, kar je v primerjavi z letom prej za 54 odstotkov več. Krki sledi Novoteks s 551.820.000 dinarji (85 % več kot predlani), temu pa po vrsti Novoles s 347.410.000 din (58 % več), Labod 228.500.000 din (72 % več), Iskra TOZD Ela 60.833.000 din (163 % več), Iskra Bršlin 46.746.000 din (51,4 % več), Industrija obutve 38.727.000 din (11 % več), Krka TOZD ISIS 34.033.000 din (18 % več), Kremen 17.020.000 din (34 % več), na zadnjem mestu pa so glede vrednosti proizvodnje Novomeške opkekarne z 10.179.000

dinarji (vrednost je glede na leto 1973 večja za 31 odstotkov).

Zanimivo je pogledati tudi, za koliko so omenjene gospodarske organizacije presegle načrtovano vrednost proizvodnje. Tu prednjači Iskra TOZD Ela z dobrimi 53 odstotki presežka, sledi ji Iskra Bršlin (21 %), Labod (19 %), Kremen (13,5 %), Industrija obutve (10,5 %), Novoteks (10 %), Novoles (5 %), Novomeške opkekarne (2,3 %), Krka je za 0,6 odstotka presegla načrtovano vrednost proizvodnje, medtem ko jo je Krka TOZD ISIS dosegla le 79,3-odstotno.

V izvozu spet vodi IMV z 19.356.300 ameriškimi dolarji (vse

na konvertibilno območje), sledijo mu Krka s 13.005.454 dolarji (8.973.782 na konvertibilno območje), Novoles 7.654.745 dolarjev (samo 585 dolarjev na nekonvertibilno območje), Novoteks 3.453.105 dolarjev (2.022.557 na konvertibilno), Labod 1.414.201 dolar (vse na konvertibilno območje), prav tako pa so vse izvozili na konvertibilno območje: Kremen (za 300.234 dolarjev), Iskra Bršlin (288.100 dolarjev) in Industrija obutve (83.167 dolarjev). Najbolj je povečala izvoz bršlinska Iskra, kar za 221 odstotkov, najmanj pa IMV, ki je dosegla 64,9 odstotka načrtovanega izvoza.

M. B.

ZBORI SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Občini zbori vseh osnovnih organizacij Zveze sindikatov, ki bodo prvi množični sestanki po VIII. kongresu ZS Slovenije in VII. kongresu ZS Jugoslavije, morajo biti sklicani najkasneje do 10. februarja. Na teh zborih bodo med drugim sprejeli ali pa so že sprejeli nova pravila osnovnih sindikalnih organizacij.

Novomeška kronika

PROSLAVE OB KULTURNEM PRAZNIKU – V počastitev slovenskega kulturnega praznika bodo v začetku februarja učenci in dijaki po novomeških šolah pripravili vrsto proslav in s tem prikazali svojo izvenskolsko dejavnost. Prav bi bilo, ko bi se proslava udeležili tudi starši otrok.

11 – Natalijo, Marija Strašek iz Volčičeve 31 – Andrejo in Ana Pečjak z Mestnih njiv 12 – Matejo.

TRŽNICA – V petek je bila tržnica dobro založena. Čeprav se te dni ne moremo pohvaliti z mrazom, pa so bile cene na tržnici „zamrznele“, saj se že dober mesec niso spremenile.

POPUST VLEČE – Prejšnji teden je TT Novoteks pripravila za svoje delavce in občane razprodajo konfekcije. Popust je bil precejšen in je k nakupu privabil precej delavcev in občanov.

PRODAJALCI NOGAVIC – Kar pet nogavičarjev je prejšnji petek ponudilo svoje izdelke najprej na tržnici, nato pa še po mestu in kar po hišah. Ker jim „trgovina“ ni šla najbolje, so se tudi oni odločili za popuste. Svoje izdelke so prodajali tudi do 50 odstotkov ceneje, po 25 dinarjev.

S TRANSFUZIJSKE POSTAJE – Kar 86 krvodajalcev se je udeležilo zadnje krvodajalske akcije. V pisarni Rdečega križa so nam povedali, da bodo akcije poslej bolj obiskane zaradi boljše propagande.

ROJSTVA – Rodile so: Cvetka Ivančič iz Volčičeve 38 – Ervina, Romana Kučinič iz Partizanske 14 – Iztoka, Marija Irt iz Foersterjeve

Ena gospa je rekla, da Novomeščani, zaposleni v gospodarstvu, strgajo korenček sosesčanom, zaposlenim v negospodarstvu. „Negospodarstveniki“ imajo v povprečju tako visoke osebne dohodke, da ga skoraj ni med njimi, ki ne bi moral prijaviti davek na osebni dohodek.

Z ANKETO V DELOVNE ORGANIZACIJE

Komisija, ki spremlja tisk in druge oblike informiranja občanov pri medobčinskem svetu Zveze komunistov Posavje, zbira podatke o obveščanju pri delovnih organizacijah. Obeta se ji zanimivo gradivo o oblikah obveščanja zaposlenih. Ponekod imajo stalna ali občasna interna glasila, drugod oglasne deske z zapisniki sej samoupravnih organov in drugimi informacijami, spet drugod obveščajo svoje delavce z okrožnicami, lepaki, plakati, povsod pa sklicujejo zbere delovnih ljudi, delovnih skupin ipd. Ponekod imajo tudi razglasne postaje, seminarje za člane samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Člani komisije osebno obiskujejo delovne kolektive in se tako neposredno seznanjajo z oblikami obveščanja pri njih.

V novi brežiški trgovini s kozmetiko in drogeriji imajo za začetek precej kupcev. Nekaj jih pride tudi iz radovednosti. Lokal je prikopno urejen in dobro založen. (Foto: J. Teppey)

Delegatom najprej znanje!

V Socialistični zvezi je prostor za vse: za delegate ZK, sindikata, mladih, Zveze borcev, gasilskih društev, DPM, itd.

Konference SZDL v brežiški občini se ta čas osredotočajo na razprave o organiziranosti Socialistične zveze po ustavnih načelih. Njihova pozornost je namenjena predvsem ustanavljanju

krajevnih organizacij, zato se temeljito seznanjajo z osnutkom pravil za krajevne organizacije in občinsko organizacijo SZDL. K predlogu statuta organizacije nimajo pripomb. Svoje

mnenje so konference sporočile že tedaj, ko so obravnavale osnutke.

— Aktivnost Socialistične zveze usmerjamo v to, da organizira samo sebe in pomaga pri volitvah novih zborov v krajevnih skupnostih, — pojasnjuje sekretar občinske konference SZDL Vinko Jurkas.

— Kako ocenjujete v občini delo krajevnih konferenc SZDL?

— Dobro, ker delajo zelo pridno. Zadnje tedne so se zavzeto vključevale v priprave na referendum, jeseni so se posvetile oblikovanju interesnih skupnosti, predtem pa volitvam delegatov v družbenopolitične skupnosti. Razveseljivo je njihovo povezovanje s krajevnimi skupnostmi, ki je ponekod že tradicionalno. Vpliv krajevnih konferenc se kaže tudi pri uveljavljanju delegatskega sistema.

— Si nalagate za prihodnje mesece kake posebne naloge?

— Začeti moramo z izobraževanjem delegacij za občinsko skupščino, za samoupravne interesne skupnosti ter za novoizvoljena vodstva KS ter krajevnih organizacij in občinske organizacije SZDL. To bomo izpeljali v sodelovanju z delavsko univerzo.

— V čem vidite glavno prednost nove organiziranosti SZDL?

— V njeni povezovalni vlogi. Socialistična zveza vključuje vse družbenopolitične organizacije, društva in organizirane skupine in tako preprečuje, da bi vlekli vsak na svojo stran. To zagotavlja uspešne skupne akcije.

J. TEPPEY

DEKORLESU GRE BOLJE

Podatki o lanskem gospodarskem letu kažejo na boljše poslovanje Dekorlesa v Brežicah. To je zdaj temeljna organizacija združenega dela Lesnine iz Ljubljane. Do konca septembra 1974 je ta kolektiv povečal dohodek za 30,3 odst., sklade pa za 37,8 odst. Produktivnost se je zvečala za 23,6 odst., ekonomičnost pa se je ta čas zmanjšala za desetinko odstotka.

PROGRAMSKI SVET DU

Zbor delovnih ljudi Zavoda za kulturo v Brežicah je za svoje enoto — delavsko univerzo imenoval v programski svet dva člana enote in sedem zunanjih predstavnikov. Na prvi seji je svet razpravljal o programu delavske univerze do konca šolskega leta 1974/75, o materialnih problemih DU in o izobraževanju delegatov.

Puške ne bodo vrgli v koruzo

Delavci so potrdili, da želijo sodelovanje med podjetji

Kovinarska Krško, Sigmat Brestanica, SOP Krško in OPK Dobo-va, to so štiri podjetja, ki so se lani odločila za referendum, da bi na njem izglasovala združenje v eno organizacijo združenega dela. Referendum je bil nekaj dni pred novim letom. Za združenje so se izrekli kolektivi Kovinarske, Sigmata in OPK, medtem ko je bil v podjetju SOP rezultat glasovanja negativen. Prevladali so glasovi tistih, ki združitvi niso bili naklonjeni.

Kaj sedaj? Uspeh referenduma so si v kolektivih in zunaj njih različno razlagali. Predstavniki občinske skupščine v Brežicah so na primer menili, da je uspel. Po takih in podobnih tolmačenjih bi bila možna integracija brez četrtega.

Ko pa se je 8. januarja sestala komisija za izvedbo referenduma, je v svojih zaključkih zapisala ugotovitev, da referendum ni uspel, ker so v podjetju SOP glasovali proti združitvi. V tem smislu je bilo treba uskladiti stališča med vodstvi brežiške in krške občine.

Začeto akcijo združevanja bodo nadaljevali. Stališče komisije je, da bi čez nekaj mesecev ponovili referendum v vseh štirih podjetjih, če se bodo v SOP

odločili za nadaljevanje integracijskih priprav in zanje pooblaštili nekatere odgovorne delavce. Kovinarska bo posredovala vsem kolektivom predlog za ustanovitev skupnega koordinacijskega organa, ki naj bi delal do referenduma. Glasovanje je namreč pokazalo, da želi večina zaposlenih tesnejše stike med podjetji, zato naj bi posamezni kolektivi pripravili predloge za poslovno-tehnično sodelovanje,

NEKATERIH MANJ, DRUGIH VEČ

Na območju Posavske lovske zveze, kjer se bo tokratna sezona končala 31. marca, je stalez divjadi še kar zadovoljiv. Medtem ko je zajcev in fazanov manj, pa je vse več ječev divjadi. Po štirih letih načrtne gojitve divjih svinj na območju od Loke pri Zidanem mostu do Bizeljskega jih lahko lovcem to sezono odstrelijo že 98, kar je doslej rekordno število. Poleg tega se je povečal stalez srnjadi, ki se razmnožuje s prvo „eksplozijo“, vse več pa je tudi jelenov na Gorjanskem območju. Ugodno so se novemu okolju prilagodili tudi jeleni „damijaki“. Njihovo število se je v brežiški občini povečalo na 17, v krški pa, kjer so jih lanskega julija spustili v obdobje pri Kostanjevici, od 15 na 22.

Z. S.

20 KILOMETROV ASFALTA

Asfaltiranje cest v krški občini se bo letos nadaljevalo na več odsekih. Predvidevajo, da bodo modernizirali okoli dvajset kilometrov cest. V načrtu imajo Golek in povezavo z Velikim Trnom, odseke Senovo—Šedem, Senovo—Reštanj, Podbočje—Šutna, Leskovec—Senuše, Raka—Ardro, Pijavsko—Lomno, Dolenja vas—železnica in Veliki Trn—Smečec. Program občinskega cestnega sklada bo obravnaval še izvršni svet, nato pa skupščina.

Nad svetilkami vsak dan bedi

Napolni jih za 8 ur

Svetilka rudarjeva nepogrešljiva spremljevalka. Brez nje ne gre nihče na delo. Vsak rudar ima svojo karbidovko, ki jo po vrnitvi iz jame vedno obesil na isto svetilko.

V obratu senovskega rudnika na Ravnah skrbi za svetilke Milan Brilej iz Šedma. Rudarji mu pravijo „naš lampist“, uradno pa imajo za ta poklic naziv čistilec svetilk.

Brilej opravlja to delo že petnajst let. Seveda ni edini, saj morajo biti svetilke pripravljene za tri izmene na dan: zjutraj ob šestih, popoldne ob dveh in zvečer ob desetih. Med delovnim časom očisti Milan po sto svetilk. Zgoreli karbid strze ven in nato napolni svetilke z novim. Vse pokvarjene lampice sproti izloči in jih odda v popravilo. Na njihovo mesto obesil rezervne svetilke. Zadosti napolnjena rudarska svetilka mora goreti osem ur, seveda pa mora biti tudi karbid dobre kakovosti.

Lampist Brilej ima dober spomin za številke. Ko pride izmena rudarjev na delo, navadno kar brez vprašanja seže po pravi svetilki.

Milan Brilej

Na vprašanje, koliko let si bo še služil kruh s tem delom, ni vedel natanko odgovoriti. Zagotovo pa računa, da rudnika vsaj še šest do osem let ne bodo zaprli. Delavci slišijo, da bo potem zrasla na Senovem kartonažna tovarna, vendar o tem ne vedo nič zanesljivega. Prav zaradi kratke življenjske dobe rudnika se mladi raje usmerjajo v druge, bolj obetajoče poklice.

JOZICA TEPPEY

nakar bo Kovinarska sestavila osnutke ustreznih pogodb.

J. TEPPEY

ZA OBLETNICO OSVOBODITVE

Koordinacijski odbor za praznovanja pri občinski konferenci SZDL, ki ga vodi Slavko Smrdelj, je minuli teden govoril tudi o priveditvah in manifestacijah, ki jih bodo to leto posvetili trem desetletjem osvoboditve. Največja med njimi bo na brestanškem gradu, kjer bodo 8. januarja počastili 30-letnico vrnitve naših izgnancev. Do takrat bodo urejali načrt o obnovi tega objekta, ki bo dobil novo ostrešje, razširili pa bodo tudi zbirko tiskovinskih knjig „muzeja izgnancev“. Dr. Tone Ferenc bo v še eni sestanici pripravil gradivo o izgnanstvu iz tistih evropskih dežel, ki so jih zasedli nacisti. Proslava na brestanškem gradu bo hkrati osrednja posavska jubilejna praznovanje, ob njej pa v krški občini načrtujejo še vrsto drugih.

SE PREMALO PAPIRJA ZBEREMO

Letos bo tovarna papirja Dinos Salav v Krškem potrebovala 53 tisoč ton starega papirja. Doslej ga je prabil za predelavo le 20 tisoč ton. Poraba se bo povečala, ker bo začel obratovati tretji papirni tisk. Približno 20 tisoč ton odpadnega papirja bodo morali uvoziti. V varni si bodo prizadevali, da bi spodbudili domače zbiralce. Z odpadnim papirjem jih oskrbujejo Dinos, Pirservis in drugi.

Z. S.

Letni prispevek po 1000 dinarjev na zaposlenega iz brežiške občine bodo nakazovale cestnemu skladu tudi večje delovne organizacije iz drugih občin. Družbeni dogovor zanj bodo podpisale do konca januarja. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

O LEPOTAH BOTANIČNIH VRTOV. — Hortikulturno društvo Brežice vabi svoje člane na občni zbor, ki bo jutri popoldne ob 17. uri v dvorani doma Jugoslovanske armade. Prisostvoval mu bo direktor arboretuma v Volčjem potoku inž. Miha Ogorevc. Za udeležence pripravljajo zanimivo predavanje z naslovom „Botanični vrtovi v južni Angliji“. Pred nastopom inž. Ogorevca bo upravni odbor poročal o dosedanjem delu društva. Sledila bo razprava, nato pa razrešitev in volitve novega upravnega ter nadzornega odbora.

NON STOP — UGODNO ZA STRANKE. — Specializirana trgovina za kozmetične izdelke, ki jo je 15. januarja odprlo brežiško Posavje, je odprta brez opoldanskega premora. Poskušala bo ustreči frizerskim salonom, ki do sedaj v Brežicah niso mogli kupovati kozmetičnih izdelkov po tovarniških cenah. Trgovina se bo založila še s fotograf-

skim materialom, ima pa tudi oddelek s turističnimi spominki.

VRAČALI JIM BODO PO 20 Odstotkov. — Krajevne skupnosti so do sedaj prispevale 985 tisoč dinarjev za asfaltiranje občinskih cest. Ta denar bodo dobile nazaj, in sicer po 20 odstotkov od 1976. leta dalje. Krajevna skupnost Skopice je prispevala 5 tisoč dinarjev, KS Cerklje 242 tisoč, KS Velika Dolina 200 tisoč, KS Pišce 20 tisoč, KS Velike Malence 88 tisoč, KS Črnc Bukošek 15 tisoč. Za cesto Sentenart-Brežice-Dečno selo je znašal prispevek 13950 din, prispevek KS Artiče za cesto Brežina-Dečno selo 56 tisoč in za cesto Pohanca-Artiče 143.950 din. Vrnjene zneske bodo KS lahko uporabile za krajevne poti.

SAMO KONFEKCIJA. Poslovalnica MODA v Brežicah bo po vsej prodajala samo moško in žensko konfekcijo. Vse metrsko blago so izločili, da bo izbira oblačil lahko prestejša.

Novi stanovanjski bloki na Senovem, ki jih gradi Pionir iz sredstev solidarnostnega sklada občine Krško. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

„PO NOVM“ — TKS se je minuli teden reorganizirala po delegatskem načelu in postala samoupravna skupnost. Za predsednika skupščine kulturne skupnosti so izvolili Slavka Smrdelja, podpredsednik je Lojze Stih, tajnik pa Dolfi Moškon. Izvršnemu odboru, ki šteje 9 članov, predseduje Lado Smrekar.

CAS OBCNIH ZBOROV — Začetek leta pomeni tudi v krški občini čas, ko društva in organizacije pripravljajo občne zbere. Med pomembnejšimi, ki so bili pretekli teden, naj omenimo le dva. V Brestanici so se sestali člani Planinskega društva Bohor, na Senovem pa so v soboto zborovali člani tamkajšnje borčevske organizacije, najštevilnejše v občini.

ZA „KULTURNI PRAZNIK“ — V Krškem bodo 7. februarja gostovali orkester in solisti opere SNG iz Maribora. Popoldne in zvečer bodo nastopili z odlomki iz najlepših oper. S tema priveditvama bodo po-

častili slovenski kulturni praznik, katerem bo pred večerno predstavo spregovoril predsednik občinske konference SZDL Lojze Stih.

SAMI MLADI — OO ZK v Tolmencih „Lisec“ na Senovem, ki so jo ustanovili šele pred podrugim letom, šteje ta čas že 22 mladih članov, katerih poprečna starost presega 23 let. Na zadnji seji so se jele pomembne delovne programe, to leto, v katerega so vključili stabilizacijska prizadevanja in praznik, naj bi vsaka članica ZK prispevala v organizacijo vsaj še eno delovno lavko.

SE EN JUBILEJ — Krška vasorjeva knjižnica bo v začetku prihodnjega meseca skromno praznovala 10-letnico delovanja, kar pa pomeni tudi rojstva knjižničarstva v tem kraju. Ob tej priložnosti bo ustanova svojim bralcem pripravila posebno presenečenje.

KRŠKI TEDNIK

Pogodba za krompir, ki še ne raste

Že decembra lani je trebanjska zadruga sklenila s kmeti pogodbe za 10 milijonov kg krompirja - Pred gradnjo hladilnice mleka v Trebnjem

Doseženi uspehi pri sodelovanju z zasebnimi kmeti obetajo za letos še znatno večje uspehe. Za tovarno Kolinske na Mirni bodo imeli na voljo 10 milijonov kilogramov krompirja, kar je za 3 milijone več kot lani. Ljubljanske mlekarne naj bi odpeljale že 3,8 milijona litrov mleka. Kumaric naj bi letos nabrali 400.000 kg. V kmetijski zadrugi računajo, da bodo kooperantje imeli tudi 2,500 telet in 1.900 glav govedi.

Direktor trebanjske Kmetijske zadruge inž. Slavko Nemančič se ne boji, da letos, če bo običajno vreme, ne bi dosegli predvideno večjih količin krompirja. Kot pravi, sta izpolnjeni obe bistveni zahtevi: v

skladiščih v Šentlovcu imajo zadosti novega semena sorte draga, ki zagotavlja boljši pridelek. Uspešno so končani tudi seminarji za kmetovalce in žene.

Nadaljnji program večanja pridelovanja krompirja napoveduje, da bodo že čez dve leti pridelali 14 milijonov kilogramov krompirja, ob koncu desetletja pa celo že 16 milijonov. Letos bodo spet ustanovili 6 strojnih skupnosti. Kolinska je samo zadnja tri leta vložila nad 4 milijone. Zaradi vse dražjih prevozov bo trebanjski krompir za miren tovarno vedno bolj dostopen.

Hladilnica mleka z zmogljivostjo 20.000 litrov mleka na dan, ki naj bi jo zgradili letos v Trebnjem, bo omogočila, da bo mleko z območja vse občine v strokovnem varstvu že dve uri po molži. V dolgoročni usmeritvi poudarjajo pomen osnovne živinske krme, nadaljnjo gradnjo silosov, prevetrovalnih naprav, preurejanje hlevov in nakup dobrih krav. Glede pitanja v zadrugi menijo, da je zastoj pri prodaji prehodnega značaja, kriza naj bi namreč

prihodnje leto minila. Zato predlagajo kooperantom, da izkoristijo ugodne cene telet in dobro izbiro ter jih kar največ privežejo, tako da bi ob koncu mesne krize imeli kaj ponuditi.

A. ŽELEZNIK

AMBULANTA ZA BORCE

Poslej bo v trebanjskem zdravstvenem domu slednji tork od 14. ure dalje delal dr. Henig za udeležence NOB iz območja vse občine. Tako bodo borci lahko hitreje prišli do zdravstvene pomoči.

KDO JE VEŠ NEGOVATI BOLNE DOMA

Sredi meseca je medicinska sestra Anica Nemančič na Jelševcu končala uspeh tečaj o negi bolnika na domu. Z zanimanjem ga je obiskovalo 13 žena in deklet. Njihovo znanje bo koristno tudi širši okolici. Tečaj so obiskovale: Alojzija in Fani Sinur iz Drečjega vrha, Marija Zore, Milena Škrjanc, Vida Stancar in Marija Piškur iz Čužnje vasi, Vida Eržen, Veronika Brajer, Alojzija Hočvar in Milka Kovačič iz Jelševca, Milena in Jana Grabnar ter Anica Peterle s Cikave. Podoben tečaj se je začel v ponedeljek v Šentlovcu, kjer je zbirala prijave predsednica krajevne organizacije RK Slavka Peruš.

Amaterske gledališke skupine se že predstavljajo z novimi uprizoritvami: minuli petek je ob zaključku sole v sevniskem Partizanu nastopila sevniška skupina z Golievim Jurčkom. Delo je režirala Majda Leben. Boštjančani pripravljajo Domna. Na sliki: med sevniško predstavo. (Foto: Železnik)

Lisca: varčevanje na vsakem koraku

Letos predvidevajo že nad 297 milijonov celotnega dohodka - Sestavni del gospodarskega načrta tudi: prihraniti 3,48 milijona din

Kadar v Lisici načrtujejo proizvodnjo, ne računajo le z delovnimi dnevi, temveč jim gre tudi za minute in sekunde. Ob takem je težko še kaj prihraniti. Pred sindikalnimi občnimi zbori minulo soboto so v tovarniškem časopisu razgrnili številke o lanskem poslovanju in načrte za letos.

Po načrtu varčevanja bi l-odstotni prihranek pri reprodukcijskem materialu prinesel 1,7 milijona dinarjev, 5-odst. zmanjšanje režijskih stroškov 1,3 milijona, 0,5-odst. prihranek pri fondu časa pa 487.500 dinarjev. Za izvajanje načrta imajo namen določiti, kdo je za izvedbo odgovoren. Odgovorni bodo morali

macij vnaprej, saj to lahko prihrani dosti časa, ki bi ga sicer porabili za pojasnjevanje.

Novi ključ

Lanskega uspeha, ko je bilo v Sevnici vseljivih kar 37 solidarnostnih stanovanj (revni, mlade družine in upokojenci), letos sicer ne bo mogoče ponoviti, vendar akcija ne bo zastala. Lani je mesto pridobilo kar 96 družbenih stanovanj. Letos kaže malo slabše: aprila bo vseljivih 29 družbenih stanovanj, do konca leta pa še 51. V gradnji bi moral biti že tudi tretji blok, vendar kaže, da letos še ne bo vseljiv, tudi če bi ga pričeli graditi. Solidarnostni sklad, ki bo poleg šestih stanovanj v Sevnici kupil enako število stanovanj tudi v Krmelju, dobro opravljajo svoje poslanstvo.

Maks Zemljak: „Dodelati bo treba akte, da bo solidarnostni sklad lahko pomagal tudi na terenu.“

Vseeno v tem času ni šel niti dinar za subvencioniranje stanarin. Stanarine so namreč še vedno prizke. Vseeno pa so imeli v stanovanjih, kupljenih z denarjem solidarnostnega sklada, dvoje družin, ki nista zmogli stroškov za stanovanje. Obratovalni stroški (kurjava ipd.) namreč niso zajeti v stanarino. „Stanovajska skupnost bi to lahko uredila z internimi akti; tako bi res lahko pomagali ljudem z majhnimi dohodki,“ meni o tem Maks Zemljak pri sevniskem Stanovajnskem podjetju. Čeprav so zgrajena stanovanja že sama po sebi lepe uspeh, pa pri stanovajnskem podjetju, kjer zaenkrat opravljajo tudi strokovna opravila za stanovajnsko skupnost, še niso zadovoljni.

Letos bo za solidarnostna stanovanja na voljo 6 milijonov; če pristejejo le še del denarja delovnih organizacij, bo to vsota, ki je že vabljava za resnega izvajalca.

A. Ž.

DAN ŽENA DRUGAČE

Ker je organizacija združenih narodov proglasila letošnje leto za leto žensk, se pri sekciji za družbeno aktivnost žensk v Trebnjem pripravljajo skrbno za dostojno počastitev 8. marca. Razmišljajo o posebnem shodu vseh žensk, ki so aktivne v delegacijah in družbenopolitičnih organizacijah. Na tem shodu, kjer bodo pripravili poseben kulturni program, naj bi spregovorila tudi Mara Rupena-Osolnikova.

Skupaj v dobrem in - slabem

Mokronožani želijo hitreje napredovati

Mokronoška krajevna skupnost že deluje po novem. Zbor delegatov se je že sestel, minuli teden je imel prvo sejo tudi novi svet krajevne skupnosti. Predsednik Tone Koščak je sprejel to funkcijo pod pogojem, da si bodo v bodoče delili vsi skupaj dobro in zlo, zakaj kot pravi: „Posameznik danes ne more storiti mnogo.“ O bodočem delu pravi, da ga bodo uspešno opravili le, če ob posameznih vprašanjih ne bodo le kimali, temveč si bodo naloge razdelili.

Program za letos naštevajo kar 24 raznih nalog; 14 med njimi je takih, ki naj bi jih rešili do leta 1980. „Potrebno je marsikaj: novo smetišče, veterinarska postaja, vsaj načrti za kanalizacijo, bencinska črpalka, strelišče bazen, lepše in boljše založene trgovine, boljša oskrba z vodo v Bruni vasi, posodobitve ceste Mokronog-Lakenci, nekaterih ulic v Mokronogu, Hrastovici ipd. Predvsem bi radi, da bi imelo kar največ delavcev delo v kraju. Dosti nalog, ki jih navedajo občani, so v pristojnosti drugih, vendar mi bomo bdeli nad njimi in vztrajali vse dotlej, dokler zadeva ne steče,“ pravi novi predsednik.

V Mokronogu omenjajo tudi potrebo po solidarnostnih virih krajevnih skupnosti, saj bi bile sicer prizadete tiste, ki nimajo na svojem območju pomembnejših gospodarskih organizacij.

A. Ž.

LUTKE IN KINO

7. februarja bo v sklopu gostovanj, ki jih pripravlja sevniški Zavod za prosveto in kulturo v občini spet gostovalo eno od priznanih lutkovnih gledališč. Predvidevajo, da bodo lutkarji - razen z več predstavami v Sevnici - gostovali še na Blanci, Studencu in Bučki. V soboto bo spet prišel z gostovanji po nekaterih krajih občine tudi potujoči kino. Na ta dan bo filmska predstava ob 16,30 na Blanci, ob 19. uri pa v Loki pri Zidanem mostu. V nedeljo ob 10. uri bo potujoči kino gostoval v Šentjanžu, ob 17. uri pa v Tržišču.

O ČEM BO GOVORIL IZVRŠNI SVET?

Občinski izvršni svet bo na današnji seji obravnaval izhodišča o razvoju in družbenogospodarski politiki občine v tem letu, družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov, drugih prejemkov ter porabi v občini v tem letu, odlok o nekaterih spremembah obloka o davkih občanov. Sklepali bodo tudi o razgrnitvi zazidalnega načrta Florjanske ulice v Sevnici, ravno tako bodo obravnavali tudi nekatera prošnja občanov za pomoč zaradi škode, ki so jo v minulem letu utrpeli ob raznih naravnih nesrečah.

ZAENKRAT PO STAREM

Dosedanja posvetovanja o strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnosti še niso prinesla novih rešitev. Ustanovili so tričlansko komisijo, ki mora do konca junija pripraviti predlog za ustanovitev skupnih strokovnih služb, proučiti kadrovske potrebe in možnosti. Do nadaljnjega bodo te naloge opravljali organi.

SEVNIŠKI PABERKI

SKRIVACI - Inkasant za vodarnostno sevniskoga Stanovajnskega podjetja marsikaj trka zastoj, čeprav so stanovalci doma. Tako se dogaja, da prihaja in odhaja praznih rok tudi po trikrat in večkrat. Lani se je večkrat za plačilo res nabral večji znesek, sedaj pa si prizadevajo, da pobliž vsaj na vsaka dva meseca. K takemu skrivanju se največkrat zatekajo prav imenitni meščani.

ZADOVOLJNI S PREVOZI - Lani je temeljna izobraževalna skupnost preskrbela prevoz tudi za otroke s Podvrha in okolice. Občani so s to pridobitvijo izredno zadovoljni.

LAHKO BI POPELJAL NEKAJ LJUDI - Avtobus, ki ponavadi pripelje na sevniško železniško postajo malo pred pol šestu uro zjutraj, ponavadi jadno odpelje v mesto, čeprav se istočasno ali pa malo kasneje pripelje z vlakom iz Dobove nekaj potnikov, ki bi posebno pozimi radi stopili na avtobus in se popeljali proti staremu delu mesta.

POMEMBNA ZASEBNA GRADNJA - V minulem letu je bilo zgrajenih 109 zasebnih stanovanj, 106 pa je ostalo nedokončanih. Vsekakor si je lepo število občanov na ta način uredilo svoj stanovajnski problem.

KAM S STARIM ŽELEZOM? - Tisti, ki bi radi oddali razno ropotijo, odhajajo izpred odkupne postaje čini največkrat z boštanjski graštam pač enostavno ni nikogar, ki bi kaj prevzel. Je bolje, da vse skupaj rjav? In vendar mora tako „ropotijo“ naše železarstvo uvažati za devizel!

SEVNIŠKI VESTNIK

Kaže, da bo mirenška čiščilna naprava le pričela delati. Nerešeno je še vprašanje nekaterih dovodov kanalizacije. Na sliki: delavci gradbene skupine Dane pri zaključnih delih ob zadnjem jašku.

IZ KRAJA V KRAJ

TRI MESECE V PRAZNO - V Veliki Loki pred združnim domom je pred novim letom vztrajno uhajala voda iz grosupeljskega vodovoda. Kljub opozorilom občanov je trajalo lep čas, preden so napako popravili. Še dobro, da so imeli v Trebnjem toliko vode!

bro uspela: za odvzem krvi se jih je prijaviilo kar 226; kri so lahko odvzeli 195.

MONOPOL JE HUDA REČ - Vse kaže, da misli „Dolenjka“ v Mokronogu, da se pri njej vse začne in neha, zakaj nič ne stori, da bi kakšen lokal posodobili. Kot menijo nekateri Mokronožani tudi na resne, ne le na pustne dni, ne bi škodila tudi boljše izbira. Tako pa se celo dogaja, da zapro tak lokal, kakršen je bila trgovina s tekstilom v Koželjevi hiši, malo postavejši kupci pa se morajo sklanjati pod nizkim stropom v prodajalni čevljev.

KONČNO IGRISČE - Za trebanjsko osnovno šolo so se končno zagrizli v hrib buldožerji, ki pripravljajo zemljišče za šolsko igrišče. Tako le ni več v negotovosti prostor za razvedrilo in šport tolikšnega števila šolarjev.

OBSOJENCI SO SE IZKAZALI - Ob pomankanju krvi je uprava KP Dab omogočila odvzem krvi med obsojenci. Akcija je izredno do-

TUDI O KUHI ZA BOLNIKE - Na gospodinjskih tečajih za kmečke gospodinje posvečajo pozornost tudi prehrani za bolnike, zato sodeluje pri financiranju teh tečajev tudi občinski odbor Rdečega križa.

PRED TEČAJI IZ PRVE POMOČI - Okrog 10. februarja bo Rdeči križ v sodelovanju s civilno zaščito pripravil 80-urni tečaj o prvi pomoči v več krajih občine. Take tečaje bodo pripravili na Čatežu, Veliki Loki, Šentlovcu in Dobriču, za jeli pa bodo tudi okolice.

TREBANJSKE NOVICE

Cesta, ki vodi iz središča Črnomlja od suhega mosta k spomeniku na Gričku, je že asfaltirana in razširjena, precej dela pa je še z visoko skarpo. Skrb za urejenost tega dela mesta je pomembna tudi s turističnega vidika.

Ura zamujena - ne vrne se nobena

Zaradi kadrovskih težav kasni delo pri sestavi dužbenih planov, zato predlagajo strokovno pomoč Zavoda za produktivnost dela SRS

Pred kratkim je bil v Črnomlju sestanek predstavnikov občinske skupščine z direktorji vseh TOZD in OZD ter predsedniki samoupravnih interesnih skupnosti. Ugotavljali so, koliko je narejenega na področju družbenega plana.

Konec januarja bi morali po občinskem akcijskem programu kolektivni že poslati na občino svoje družbene plane, vendar delo domala povsod kasni. V glavnem so vzrok kadrovske težave, razen tega je pre malo poguma in ponekod preveč zadovoljstva s sedanjim stanjem.

V nekaj zadnjih letih je črnomaljska občina na vseh področjih izredno napredovala, čeprav še vedno spada k manj razvitim. Samo v gospodarstvu je bilo za nad 140 milijonov dinarjev investicij, dobili pa so tudi več objektov splošnega družbenega pomena: nov vrtec, več komunalnih objektov, cest itd. Vse to pa je šele začetek.

Načrtovalci družbenega razvoja občine so v težkem položaju, ker se

zavedajo odgovornosti, imajo pa še druge težave: manjka denarja, ni dovolj strokovnih kadrov, sprejeli pa so obvezo doseči 17-odstotno stopnjo rasti. To pomeni, da bo potrebno doseči še enkrat večji fizični obseg, kot je zdaj.

Nujno je, da v kolektivih združijo vse sile za sestavo lastnih razvojnih načrtov, sicer tudi občinskega druž-

benega plana ne bo mogoče izdelati. Zamuda pri tem utegne biti usodna, kajti na osnovi dobro zastavljenih razvojnih načrtov je zdaj še mogoče zainteresirati druge za vlaganja na nerazvito območje.

Pri pripravi za sestavo družbenega plana je potrebna kopica strokovnih podatkov, ki jih domači kadri ne zmorejo. Tam, kjer strokovnjake imajo, so z delom že preobremenjeni, ponekod pa jih sploh ni. Predlagajo sodelovanje z Zavodom za produktivnost dela SRS, o čemer pa se morajo čimprej izreči v vseh temeljnih celicah planiranja.

Petino bi morali zbrati

Potrebe so velike, zato predlagajo uvedbo novega samoprispevka za gradnjo vrtcev in šol

Kadar starši ne spravijo otroka k dopoldanskemu pouku ali v vrtec, če ni celotne male šole, če ni možnosti za šolanje na srednji stopnji v domačem kraju, takrat se v praksi pokaže, kako nujni bi bili novi prostori. Od kod? Decembra lani so v skupščini prvič predlagali uvedbo ponovnega samoprispevka, tokrat samo za investicije v vzgojnovarstvene in šolske objekte, iniciativo za to akcijo pa so poverili Socialistični zvezi.

Ker je v vzgojnovarstvenih ustanovah samo 7,4 odstotka predšolskih otrok in je tudi zasebno varstvo za otroke vsak dan teže dobiti, je nujno zgraditi nove vrtnice v Črnomlju, Semiču in na Vinici. Potrebno je razširiti dejavnost malih šol, povečati število oddelkov podaljšanega bivanja za otroke, uvesti celodnevno bivanje otrok v šoli. Ni telovadnic, ni možnosti za razvoj srednjega šolstva. Vse te težave se začne in nehajo pri dejstvih, da ni prostorov, kjer bi vse to lahko organizirali.

Nujno bi bilo dograditi osnovni šoli v Črnomlju in na Vinici, zgraditi telovadnice na Vinici, v Dragatušu, Črnomlju in večnamensko dvorane še v Starem trgu ter Adlešičih. Nujna je stavba za potrebe Centra srednjih šol. Vse to bi veljalo po sedanjih gradbenih cenah nad

40 milijonov dinarjev. Toliko denarja v občini nikakor ni mogoče zbrati, ker gospodarstvo ne zmore novih bremen, nujna pa je 20-odstotna lastna udeležba pri najetju posojil tudi iz dokaj ugodnih skladov za pomoč nerazvitim.

Edina možnost, ki so jo doslej nakazali za uresničitev teh načrtov, je: zbrati nujna sredstva za lastno udeležbo s pomočjo samoprispevka. Če bi do leta 1980 zbrali okrog 20 odstotkov potrebne vsote, bi si zagotovili za manjkajoča sredstva ugodno pomoč širše družbene skupnosti. O samoprispevku bodo odločili do letošnjega maja.

BORCI O LETOŠNJEM DELU

23. januarja se je v Črnomlju sestal občinski odbor ZZB NOV. Na seji so analizirali nedavne letne konference krajevnih organizacij in obravnavali letošnji delovni program. Ker je letos 30-letnica osvoboditve, bo nekaj večjih praznov, na katerih bo potrebno zagotoviti množično udeležbo. Prav tako so sklenili tudi na krajevnih praznikih zagotoviti kvaliteten program. Borci bodo še povečali svojo aktivnost pri delu v krajevnih skupnostih, v drugih organizacijah in društvih, v SLO in pri delu z mladino.

Razen tega bodo popisali vse spomenike in spominska obeležja NOB, organizirali bodo izlete za članstvo in posvečali vso pozornost redni in stalni nalogi: skrbi za borce.

SESTANKI AKTIVOV

Do konca januarja se bodo sestali politični aktivni v vseh 11 krajevnih skupnostih na območju črnomaljske občine. Osnovne organizacije ZK bodo z vodstvi vseh družbenopolitičnih organizacij razpravljale o statusu Socialistične zveze in o reorganizaciji le-te. Obravnavali bodo prve predloge o tem, kakšne naj bi bile krajevne konference in kakšna bo kadrovska zasedba.

VINICA: MUZEJ DO PRAZNIKA

V programu viniške krajevne skupnosti je odprtje muzejskega oddelka NOB v Župančičevi rojstni hiši, kjer je v prvem nadstropju že izpraznjenih 6 sob. Strokovnjaki so si prostore ogledali in pripravljajo načrte za ureditev, Viničani pa s pomočjo krožka na šoli pridno zbirajo predmete za ureditev muzejskega oddelka. Računajo, da bi z do sedaj zbranim gradivom lahko odprli že dve sobi. Želijo, da bi bilo vse delo opravljeno do letošnjega krajevnega praznika.

SLAMNA VAS: PREDAVA DR. KAPS

Danes ob 17. uri bo v Slamni vasi v okviru predavanj, ki jih je pripravil občinski odbor Rdečega križa iz Metlike, predaval dr. P. Kapš. Takoj po predavanjih bo dr. Kapš obiskal še vaščane v Draščih. Pričetek ob 19. uri.

PREVIDNOST JE MATI MODROSTI

ŽENSKA IN AVTO - Da ženske pretiravajo pri natančnosti vožnje z avtomobilom, je že znana stvar. Toda to, kar počneja neka Metličanka, presega vse meje. Na vsakem ovinku ustavi avtomobil, izstopi in se prepriča, če je cesta prosta. Šele nato nadaljuje pot.

VIDOVIČI - Pogled na vinograd, ki temeljito spreminja obliko. Še lani so Belokranjci tod vinograde zaradi hude položnosti težko obdelovali. Poslej bo drugače: vinogradniška strojna skupnost bo poskrbela, da bo življenje vinogradnikov v teh predelih precej lažje. Na sliki: buldozer spreminja klasičen vinograd v terase. (Foto: Janez Pezelj)

Namesto pesmi poslej stroji

V vinogradniški strojni skupnosti bo delalo 165 vinogradnikov

Tam, kjer so bili še pred leti težko prehodni vinogradi, so danes široke terase. Tam, kjer so si kmetje še pred kratkim pri delu pomagali s pesmijo, bodo jeseni zapeli stroji. Delo bo steklo še nekajkrat hitreje, sadiži pa odslej ne bodo več tako odvisni od vremena.

Kmetijska zadruga Metlika je že lani začela obnavljati stare vinograde. Značilno je bilo zanje, da so jih imeli lastniki razmetane po vseh koncih, ena od bistvenih prednosti terasaste oblike vinogradov pa je ta, da bodo imeli lastniki vinograd na „enem mestu“, v eni, dveh ali treh terasah. Veliko dela jim bo prištedila ta oblika, razen tega

pa bodo vinogradniki Plešivice nad Lokvico, v Vidošičih in Železnikih pri Draščih vinograde obdelovali strojno. Lani je Kmetijska zadruga na Plešivici nad Lokvico združila kar 116 lastnikov. Direktor zadruga inž. Janez Gačnik je povedal, da je delo težko steklo, da pa odtlej pri ljudeh nimajo več nasprotnikov. Najdejo se še nekateri, ki se težko odločijo, a dosežani uspehi so omajali tudi najbolj trmaste.

OBCNI ZBORI OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE SINDIKATOV SE BODO KONČALI TE DNI

Po sklepu republiškega sveta Zveze sindikatov je treba občne zbere osnovnih organizacij izvesti do 30. januarja, sindikalne konference v TOZD pa do 10. februarja. Občinski sindikalni svet v Metliki se je na občne zbere dobro pripravil. Ze konec decembra je sklical sestanek občinskega sveta Zveze sindikatov, na njem pa so bili navzoči tudi vsi predsedniki osnovnih organizacij. Na sestanku so se dogovorili za potek občnih zborov v vseh osnovnih organizacijah, ki nimajo temeljnih organizacij združenega dela. Dogovorili so se, da bodo tudi pri njih občni zbori pomenili predvsem akcijo, v kateri naj bi v sindikalnih ocenili delo osnovnih organizacij, sprejeli usmeritev za naprej ter nova pravila osnovne organizacije.

V metliški občini je 18 osnovnih organizacij. Od tega bodo volili nova vodstva le v desetih. Kot kaže, bodo občne zbere povsod končali te dni.

Problemov ne manjka

Metlika: kulturo približati delovnemu človeku

V petek, 17. januarja, je imela prvo sejo skupščina samoupravne interesne kulturne skupnosti. Za predsednico skupščine so izvolili Vladko Škof, za predsednika izvršnega odbora pa Tonija Gasperiča.

Pri pregledu dela kulturne skupnosti v preteklosti so ugotovili, da je bilo na kulturnem področju veliko narejenega, da pa so bile akcije preozko načrtovane, da nikakor ni živelo delo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, kar se posebno kaže v mrtvili amaterizma v občini. Zalostno je dejstvo, da ne obstaja v občini (če odmislimo osnovno šolo) nikakršen pevski zbor, gledališka skupina, da folklorna skupina živalari. Edini, ki redno delajo, so godbeniki in foto-kino klub Fokus. Več pozornosti bo treba v prihodnosti posvetiti ureditvi kulturnih domov, knjižničarstvu, poživiti amaterske dejavnosti, pri gostovanjih poklicnih gledališč pa bi se morale za obisk bolj zavzeti sindikalne organizacije po temeljnih organizacijah združenega dela. Na seji so razprli probleme, ki jih ni malo, poudarili, da je potrebno približati kulturne dobrine delovnemu človeku, in se odločili za

hitrejšo reševanje vprašanj kulture. V preteklosti so vse delo z veliko truda opravljali volonterji, v kratkem pa bo rešeno tudi kadrovska vprašanja. Tako se že pred časom razpisalo delovno mesto knjižničarja, s stanovanjsko in izobraževalno skupnostjo so nastavili službenice, ki opravljajo administrativne in računovodske posle, v kratkem pa bodo vse tri skupnosti dobile profesionalnega operativca.

SPREHOD PO METLIKI

ZA SRBEČE PODPLATE - V zinskih mesecih je ob sobotah v hotelu „Bela krajina“ ples, ki ga obiskujejo pretežno mladi. Si ne bi mladi lahko pripravili plesa v svojem mladinskem klubu?

LUKNJA PRI LUKNJI - Nova cesta, ki pelje izza pokopališča, je polna lukenj, v katerih se nabere ob deževju veliko vode. Po luknjah so deč, ni videla cesta že zelo dolgo cestarjeve lopate.

SOGLASJE - Zaradi nesoglasij med vodstvom kino kluba Fokus in mladinsko organizacijo ta klub zadnje čase ne dela najbolje. Prav bi bilo, če bi prizadeti strani v najkrajšem času odpravili spor.

ZMRZNJENI GADJE - Gadja zalega, ki je leta nazaj pripravljala

niški skupnosti, so imeli v nedeljo ustanovno skupščino. Tako so ustanovili prvo vinogradniško strojno skupnost v občini. Ta bo organizirala strojno obdelavo vinogradov, vzdrževanje poti, poskrbela bo za prodajo grozja in za vsa ostala dela, ki bodo pomagala, da bodo vinogradniki na tem področju poslej lažje delali pa precej več naredili.

J. PEZELJ

Rdeča luč

Kino podjetje Metlika je prizgalo rdečo luč. Tako ne gre več naprej. Kulturna skupnost bo morala poiskati ustanovo, h kateri bo priključeno kino podjetje, ki se s pičlimi dohodki od vstopnine ne more vzdrževati. Streha kino dvorane pušča, honorarno zaposleni so premalo plačani, gledalci (posebno mlajši) se na predstavah nesramno obnašajo. Direktor kino podjetja Silvo Mihelčič starejši je na sestanku kulturne skupnosti povedal, da z noži režejo stole, zgodi pa se tudi to, da se kdo od vinjenih gledalcev pobruha. O vmesnih nesramnih klicih je škoda izgubljati besede.

Nujno bi bilo pričeti sistematično filmsko vzgojo, sestaviti programski svet za izbiro filmov, izrednike pa primerno kaznovati. Zalostno je, da posamezniki s svojim nekulturnim ponašanjem kvarijo predstave, jim pa zato nihče nič ne more. Na seji kulturne skupnosti so se odločili, da bodo v kratkem času skušali rešiti nakazane probleme, kajti zavedajo se, da ima film velik vpliv, posebno na mladino, ki pa je že več let domala brez kakršne koli filmske vzgoje.

T. G.

»Bo ali ne bo?«

Tri kilometre lepše in manj strme ter vijugaste poti od dobljskega ovinka do Tanče gore je delalo ljudem Poljanske doline preglavice že pred zadnjo vojno. Ze takrat so se potegovali za gradnjo dela nove trase te ceste, vsa leta po vojni opozarjajo na to, zdaj pa postajajo nestrpni.

Ceprav je Stari trg zaledjem eno najbolj odročnih in revnih območij črnomaljske občine, tudi tam standard raste. Več je motornih vozil, več potreb po zdravstvenih storitvah in vedno več starih ljudi, ki so potrebni zdravnika. Pozimi, ko je največ bolnih, zdravnik ne more v vas, ker je z izjemo letošnjega leta zmeraj zaradi snežnih zametov cesta zaprta po nekaj dni.

Na vsakem zboru občanov je govor o cesti in predstavniki Starrega trga nanjo opozarjajo, kjer je priložnost. Kot je nedavno tega izjavil delegat starotške krajevne skupnosti prof. Marko Kober, ljudje upravičeno pričakujejo, da bo cesta vendarle zgrajena pretežno s sredstvi Gozdnega gospodarstva, ki po njej spravlja iz obsežnih gozdov les v dolino. Samo letos so po očni domačini nov odpeljali čez 2.000 kubikov lesa.

Kot kaže, so prebivalci Poljanske doline uresničitvi želje bliže kot kdaj prej, kajti GG že projektira nov cestni odsek, pripravljani pa so dati tudi denar, vendar le, če bo posegla v blagajno tudi občinska skupščina.

ČRNOMALJSKI DROBIR

GOSPODINJE SO JEZNE - Prejšnji teden je tudi po črnomaljskih trgovinah zmanjkalo praškov. Gospodinjke, ki si ne ustvarjajo zalog, so se jezile. Katera je ostala brez pralne praška za stroje, je morala spet prati na roke. Nekdo je rekel, da je to za ženske kar prav, sicer bi požale, kako slabo se jim je včasih godilo...

PREDLAGAJO OBCINSKI ODLOK - Na nedavni seji občinskega odbora ZZB NOV so sklenili predlagati občinski skupščini, naj sprejme odlok o zaščiti zemljišča, ki sodi k spomeniku na Gričku. Tam v bližini nameravajo v prihodnje urediti park narodnih herojev. Borci želijo, da bi Griček z največjim belokranjskim spomenikom padlim v zadnji vojni dostojno dočakal 30-letnico osvoboditve.

TUDI TO POSTAJA PEREČE - Za občinsko socialno službo predstavlja velik problem Romi iz Coklovce pri Semiču. Skoro vsi so nezaposleni, družine imajo veliko otrok, občina pa mora 15 takim družinam dati podporo. To velja vsak mesec 4.445 din, razen tega dobivajo enkratno denarno pomoč za šolske potrebščine, čeprav potem ne hodijo redno v šolo. Rešitev ciganskega vprašanja je kisto jabolko, v katerega pa bo potrebno tudi že enkrat ugrizniti.

SO BILI FANTALINI? - Steklo na panoju voznega reda, ki stoji poleg kioska na Trgu svobode je razbito. Težko, da bi se to zgodilo po nesreči. Bržkone je tudi to delo ponočnjakov, ki se večkrat iz objestnosti spravljajo nad koče za smeti ali pa žarnice cestne razsvetljave.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Mladinci ponudili sodelovanje

Mozeljski mladinci bodo pomagali krajevni skupnosti, ona pa njim

Mladinci iz Mozlja pri Kočevju so spoznali, da si bodo le z delom pridobili krajevno skupnost za pomoč pri uresničevanju svojih načrtov in želja. 13. januarja so se sestali s predstavniki krajevne skupnosti in se z njimi pogovarjali o načrtih dela mladinske organizacije v Mozlju.

Mladinci so povedali, da žele sodelovati pri delih krajevne skupnosti.

Med kočevskimi kulturnimi delavci je premalo stika. Kulturna dejavnost bi se bolj razmahnila, če bi dobilo Kočevje svoje glasilo, menijo kulturniki. To bo kmalu uresničeno. Za 8. februar, slovenski kulturni praznik, bo izšla prva številka nove revije.

Kočevski razgledi

V njej bo raznovrstno gradivo s Kočevskega, in sicer prispevki domačih literarnih ustvarjalcev in pri-kazi iz preteklosti. Opisovala bo vsakdanje življenje in delo, okolje in šport. Svoje sestavke so prispevali tudi mladi. Spoznali boste del kulturne dejavnosti, za konec pa nekaj drobcev humorja.

Nastejmo nekaj zanimivih tem: pragozdovi na Kočevskem; kako se počuti mlad inženir, ko pride iz šole v delovno organizacijo; ali veste, da je prvi padli partizan s Kočevske, umrl s knjigo v rokah; lepota gozdne prirode, ki nas obdaja; kako se v mestu starih Kočevjarjev najde po kazni premeščeni uradnik itd.

Skupno so sklenili, da bodo mladinci organizirali proslavo ob dnevu žena, poskrbeli za kres in kulturni program za dan mladosti, da bodo očistili vas Mozelj in tudi v bodoče skrbeli, da bosta čisti vas in njena okolica. Preskrbeli bodo drva za ogrevanje Prosvetno-kulturnega doma v Mozlju in prepletkali platno za predvajanje filmov potujočega kina iz Kočevja. Pripravljeni so pomagati tudi pri čiščenju preureditvi zajetja vaškega vodovoda.

Krajevna skupnost bo mladincem pomagala pri ureditvi nogometnega igrišča, jim kupila nekaj športne opreme in skušala najti prostor, kjer bi se mladinci zbirali, delali in se zabavali.

Do takega sestanka je tokrat prvič prišlo. Člani krajevne skupnosti so presenečeni in pravijo, da sta delovni program in pripravljenost mozeljskih mladincev za delo in napredek kraja lahko svetel vzor

V KRATKEM ZABAVNI VEČER S KONCERTOM

V začetku februarja bo priredila metliška godba na pihala v Domu Partizana zabavni večer s koncertom. To je že tradicionalna prireditev, ki privabi vsako leto veliko število dobre zabave željnih ljudi. Sredstva, ki jih zberejo na tem koncertu, porabijo godbeniki za nabavo novih instrumentov.

OBČANI, UDELEŽITE SE PREDAVANJ!

V ponedeljek, 3. februarja, bodo ob 17. in 19. uri zdravstvena predavanja, o katerih smo v našem tedniku že pisali. Srečanja občanov z zdravniki bodo v Metliki, na Božakovem, Lokvici, v Gradcu, Slamni vasi in Drašičih. Predavali bodo zdravniki Goranič, Kapš in Matkovič. RK Metlika vabi občane, da se zanimivih in poučnih predavanj udeležijo v čim večjem številu.

ostalim mladinskim organizacijam na Kočevskem, pa tudi druge. Se najbolj pa je razveseljivo, da so do teh zamisli in načrtov prišli mladinci sami in so z izdelanimi predlogi presenetili predstavnike.

Mladinci iz Mozlja se zavedajo, da sestankarstvo še ni porok za uspeh. Zanj sta potrebna dober program in delo. Upajmo, da bodo vztrajali in delo. Upajmo, da bodo svoje obljube tudi izpolnili. **VILKO ILC**

LAĐO PIRC

Vse borce partizanskih enot, zlasti pa borce Notranjskega in Kočevskega odreda ter Cankarjeve brigade, je mučno presunila vest, da je tako naglo ugasnilo življenje Lada Pirca, ki je do zadnjega opravil tudi tajniške posle pri občinskem odboru ZZB Kočevje.

Pokojni Lado je izšel iz napredne in ugledne slovenske družine, ki je dala naši revoluciji devet borcev narodnoosvobodilne borbe. Lado je že v rani mladosti sprevidel, da je bila takratna razredna družba krivična in da jo je treba zrušiti. Njegova prizadetost je bila tem večja, ko je leta 1941 fašistični italijanski okupator zasužnjil našo zemljo. Takoj se je vključil v Osvobodilno fronto in kot skojevac pričel boj z osvajalci. Ze aprila 1942 je vstopil v partizane in tako se je pričela Ladova junška epopeja borca, mitraljezca, komandirja ter obveščevalca XV. divizije in oficija korpusa narodne obrambe. V bojih je bil večkrat ranjen.

Od pokojnega Lada Pirca se je 24. januarja na pokopališču v Kočevju zadnjč poslovilo mnogo nekdanjih borcev in aktivistov, prijateljev in znancev, rezervnih vojaških starešin in najbližjih sorodnikov. Vsem je Ladova smrt zadala veliko bolečino.

Koga obdariti

Občinski odbor Rdečega križa Kočevje je pred novim letom organiziral obisk in obdarovanje občanov, starih nad 80 let. Pri tej akciji so sodelovali še krajevna skupnost Kočevje-mesto, mestni odbor RK Kočevje, občinska konferenca ZSM in osnovne organizacije RK.

Denar za obdaritev starih občanov na območju mesta je prispevala krajevna skupnost Kočevje, za območje vse občine pa občinski odbor RK. Na območju mesta so obiskali in obdarili 39 starih občanov, na ostalem območju občine pa še 93, skupno torej 132.

Seveda je pohvalno, če se razne organizacije in krajevne skupnosti spominijo svojih članov, ki so že stari in so v preteklosti prispevali k napredku kraja ali k uspešnemu delu raznih organizacij. Prav pa bi bilo - pravijo nekateri, med drugim je to tudi predlog Rdečega križa - da bi v prihodnje vse organizacije, društva in krajevne skupnosti izvedle enotno akcijo obdarovanja svojih starih članov oziroma občanov. Zdaj namreč nekatere občane zaradi neusklojenega dela obiščejo predstavniki več organizacij, nekaterih pa se ne spomni nihče. Rdeči križ je skušal to pomanjkljivost odstraniti, a ni bilo pravega odziva in so akcijo izvedli le za člane tistih organizacij, ki so se odzvale predlogu RK.

Spet drugi pa tudi upravičeno sodijo, da je le prav, če se vsako društvo in organizacija spomni svojih starih članov. Tako bo tiste, ki so delali v več organizacijah in društvih, obiskalo za novo leto (ali ob kakšni drugi priložnosti) več delegacij; tiste, ki niso delali nikjer, pa nobena. To bi bila ena izmed oblik nagrajevanja minulega družbenega dela.

Vendar pa, ker smo socialistična družba, le ne bi smeli popolnoma pozabiti na stare občane, ki niso nikoli nikjer delali. Te naj bi obiskavale delegacije RK ali krajevne skupnosti.

J. PRIMC

Dve hiši so v teh dneh podirali v Ribnici. Obe sta se morali umakniti novi, širši cesti, ki bo povezovala preko novega čevljarskega mostu oba bregova Bistrice. (Foto: Primc)

Sodražica: kaj bo letos novega?

Kanalizacija, ceste, vodovodi, javna razsvetljava - Družbeni dom v stari oljarni - Že februarja gradnja stanovanjsko-poslovne stavbe

Krajevna skupnost (KS) Sodražica je pred kratkim razpravljala o načrtu del na svojem območju za letos. Že vnaprej pa moramo povedati, da ta načrt še ne velja popolnoma, saj je njegova izpolnitev odvisna od tega, koliko bo denarja za vse te namene iz virov same krajevne skupnosti ali od drugod. O programih vseh KS bo v kratkem razpravljati tudi zbor KS občinske skupščine Ribnica; ta bo sprejel prednostni vrstni red javnih del, ki bodo financirana iz proračuna oziroma občinskih virov. Že zdaj pa kaže, da bo treba za nekatere namene sredstva združevati.

Zdaj pa se vrnimo k načrtu KS Sodražica za letos. Z republiški sredstvi bo posodobljena cesta Sodražica-Podklanec. Dela so se že začela. Pripravljajo se za polaganje kanalizacije, nato bodo uredili cestišče. Hkrati bodo v Sodražici uredili kanalizacijo in prelihi proti prahu nekatere ceste in ulice, med drugim ulico „Zavoda“, ter nadaljevali gradnjo športnih igrišč in pokopališča (mrliške vežice).

Vas Podklanec bo dobila telefon in javno razsvetlavo.

Februarja bodo začeli v Sodražici graditi poslovno-stanovanjsko stav-

SINDIKATI ZBORUJEJO

V ribniški občini potekajo letni občni zbori osnovnih organizacij sindikata. Večina jih bo že do konca januarja. Novost teh občinskih zborov je, da bodo nova vodstva OOS izvoljena na delegatski osnovi, kar je v skladu z novo organiziranostjo sindikatov. V INLESU, TOZD Ribnica, so iz dosedanje ene sindikalne organizacije ustanovili tri, ker je bila sedanja osnovna organizacija preštevila. Na občinskih zborih posvečajo posebno skrb letnjskim delovnim načrtom organizacij. Osnovne organizacije sindikata imajo od januarja letos naprej več sredstev za svoje delovanje, in sicer 40 odstotkov celotnega zneska pobrane članarine, kar je za 5 odstotkov več kot doslej.

J. P.

KOMU PESKOKOPI?

S 1. januarjem so prešla vsa zemljišča SLP, tudi peskokopi, v upravljanje nove kmetsko zemljiške skupnosti. Sodražica so izrazili željo, da bi se nadalje lahko izkoriščali svoj peskokop, ker jim je potreben za razna komunalna dela v kraju, razen tega pa je peskokop tudi eden izmed virov dohodka krajevne skupnosti. Enako željo so izrazili za peskokop pod Novo Stifto v Ravnem dolu.

Novi družbeni dogovori

Čimveč zadev ven iz občinskega proračuna - Za financiranje SIS 29,60 odst. od bruto OD

Ribniški izvršni svet je na zadnji seji razpravljal o treh družbenih dogovorih, katerih osnutke je pripravila republika, vendar jih še dopolnjujejo.

Prvi je družbeni dogovor o temeljnih načelih in splošni obveznosti udeležencev pri sklepanju in izvajanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov na področju

razporejanja dohodka in na področju splošne in skupne porabe.

Drugi je družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in sestavi skupne porabe letos. Z njim bo določeno, kako bodo financirane samopravne interesne skupnosti (SIS). Po sedanjem predlogu bodo skupna sredstva za financiranje vseh SIS znašala 29,60 odstotka od izplačanih kosmatih (bruto) osebnih dohodkov v občini.

Tretji pa je družbeni dogovor o splošni porabi in Sloveniji letos (se pravi o proračunih občin in republik). Značilnost tega dogovora je, naj bi se iz proračuna financiralo kar najmanj stvari (kar največ pa na osnovi družbenih dogovorov oziroma v okviru SIS). V občinskem proračunu bo, kot kaže, ostalo le financiranje državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti, v skladu z možnostmi pa še financiranje komunalne dejavnosti.

J. P.

CESTA ALI ŠOLA?

Člani sklada krajevnega samoprispevka za območje Sodražice so na zadnji seji razpravljali tudi o dveh predlogih, ki se nanašata na Sv. Gregorja. Po enem naj bi zgradili pri Sv. Gregorju novo šolo, po drugem pa naj bi temeljito preuredili cesto Sodražica-Sv. Gregor in vozili nato otroke v šolo v Sodražico. Odločili se niso niti za ta ne za oni predlog. Medtem se je KS Sv. Gregor že ogrel za predlog, naj bi zgradili novo šolo.

Srečanje upokojencev

Prvič so se zbrali upokojenci Stangrada

Na pobudo delovnega kolektiva Stangrad Ribnica, so se 17. januarja zbrali pri „Centru“ v Ribnici nekdanji delavci, sedaj pa upokojenci, ki so bili zaposleni pri Opekarni, pri Gradbeniku in Stangradu.

Tovariško srečanje, katerega sta se udeležila tudi predstavnika občinskega sindikalnega sveta in društva upokojencev, je potekalo v zelo prijetnem razpoloženju. O namenu tega srečanja, ki naj bi postalo tradicionalno, je spregovoril direktor Stangrada tovariš Markič, ki ima tudi največ zaslug, da je do srečanja prišlo. Ob tej priložnosti so vsem bivšim delavcem prej omenjenih delovnih organizacij izročili denarna darila.

Za res prisrčno doživetje na tem srečanju, saj je bilo za vse upokojence prvo v življenju, se s toplimi besedami zahvalil v imenu povabljenec nekdanji direktor Opekarnice, upokojenec Anton Sobar. Tovariš Sobar je ob tej priložnosti obudil

spomine na težke dni, ki so jih morali preživljati delavci Opekarnice pred vojno in prva vojna leta.

Večer je vse prehitro minil. Udeleženci so odšli domov s toplo zavestjo, da nekdo še misli nanje, čeprav so že upokojeni, in da se bodo ob letu spet zbrali in se poveselili.

K. O.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

REKORDNO ČLANOV - Avtomoto društvo Ribnica je šlo lani kar 716 članov. Zdaj, med pobiranjem članarine za letos, vpisujejo tudi nove člane. Računajo, da bo do konca februarja, ko bo nabiranje zaključeno, vpisanih v AMD okoli 120 novih voznikov motornih vozil.

NI SE PREDSEDNIKA - Predsednik krajevne skupnosti Ribnica Stane Košir se je preselil v Ljubljano, kjer se je tudi zaposlil. Dolžnost predsednika bo opravljal do izvolitve novega predsednika France Skrabec, ki je podpredsednik KS. France Skrabec je znani jamar, zaposlen pa je pri Avtu Kočevje.

ODKUPLJENA ZEMLJA - Ribniška pokopališka uprava je odkupila zemljo za gradnjo mrliških vežic za ribniško pokopališče. Pred gradnjo pa bo treba odkupljeno zemljišče najprej zravnati, nato pa še nasuti. Pri večjih poplavih je namreč doslej prav po tej zemlji drla voda. Pokopališka uprava dela v sklopu krajevne skupnosti.

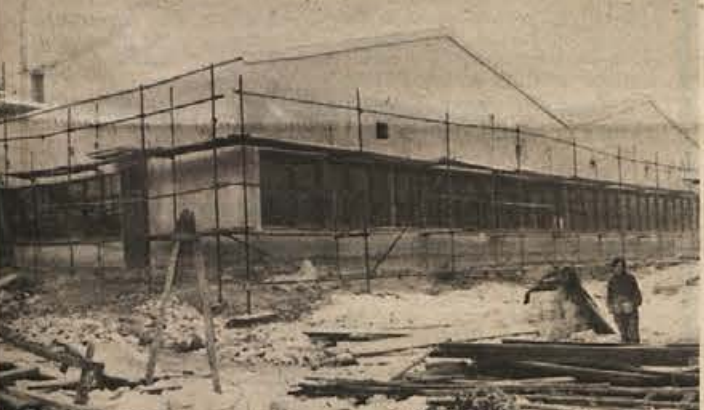
ŽELEZNIKA TRETJA - Ribničani so zelo ponosni na brata Železnika, člana njihovega AMD, ki sta na rally športnih tekmovalnih za državno prvenstvo dosegla lani 3. mesto v državi v kategoriji vozil nad 1300 ccm.

SPOMLADI MOST - Most v Raktinici bodo uredili predvidoma spomladi. Načrti zanj so že izdelani.

Sem slišal, da je AMD Ribnica najboljšje v Sloveniji, ker ima glede na število šoferjev največ članov AMD.

Jaz pa sem slišal, da ribniško AMD niti poštenega avta nima.

REŠETÓ

106-članski kolektiv „Kočevskega tiska“ bo letos slavil 20-letnico obstoja podjetja. Takrat bodo odprli novo proizvodno halo in upravne prostore v skupni velikosti 527 kvadratnih metrov. Gradbena dela izvaja SGP „Zidar“ iz Kočevja in bodo veljala okrog 2,3 milijona dinarjev, stroji pa bodo veljali okoli 2,8 milijona. (Foto: F. Brus)

DROBNE IZ KOČEVJA

ZNAČKE KRADEJO - Značke so postale tudi že pri vlomih upoštevanja vreden predmet. Pri zadnjem vlamu v Kočevju je bilo vse stanovanje razmetano in vlomilci niso odnesli niti perila niti drugih večjih stvari, pač pa so pobrali svojo zbirko značk. Bilo jih je preko 300, kar pomeni precejšnjo vrednost ne samo v zbirateljskem smislu, temveč tudi denarno. Vlomilci že vedo, da je

značke lahko prodati, saj jih zbira veliko ljudi.

DOLGI NOSOVI - Nori čas se bliža, vendar prebivalcev Kočevja nič ne razbija. Pustna nedelja bo že 9. februarja, a kaže, da bo vse pustno veselje potekalo kar v gostinskih obratih. Za kak karneval v Kočevju zadnje čase nimajo smisla, ker je treba organizatorja in prizadevnih ljudi. Teh pa je v Kočevju vedno manj. Res je najbolj preprosto sedeti s papirnatom nosom v gostilni. Sicer smo v Kočevju že vajeni dolgih nosov, posebno tistih kritikantov, ki bi radi imeli vse mogoče zabave in razvedrila, sami pa se družbenemu delu izogogne, kjer je le mogoče.

ZNAMKE ZA MIR - Druga interparlamentarna konferenca o evropskem sodelovanju in varnosti bo v Beogradu od 31. januarja do 6. februarja. Zanj bo skupnost jugoslovanskih PIT izdala priložnostni poštni znak in polah po 9 znakov, v vrednosti po 3,20 in 8,00 din. Na znakah bosta zemljevid Evrope in beli golob miru. Namen te konference je, da bodo člani evropskih parlamentov in parlamentov ZDA in Kanade po svoje prispevali k nadaljnjemu napredku evropskega sodelovanja in utrjevanja varnosti v Evropi.

V Delu sem bral, da so kočevski šahisti spet presenetljivo zgbili.

To ni nobeno presenečenje, saj izgubljajo tekmo za tekmo. Pač pa bi bilo presenečenje, če bi končno le vsaj enkrat spet zmagali.

KOČEVJSKE NOVICE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 30. januarja - Martina Petek, 31. januarja - Janez Sobota, 1. februarja - Brigita Nedelja, 2. februarja - Marija Ponedeljek, 3. februarja - Blaž Torek, 4. februarja - Andrej Sreda, 5. februarja - Agata Cetrtek, 6. februarja - Ljubo

LUNINE MENE
3. februarja ob 07.22 uri zadnji krajec

KINIO

BREŽICE: 31. 1. in 3. 2. jugoslovanski barvni film „Uziška republika“.
CRNOMELJ: 31. 1. ameriški barvni film „Dvoboj“, 2. 2. špansko

angleški barvni film „Viva pančo villa“, 5. 2. francoski barvni film „Veseli regruti“.
KOSTANJEVICA: 2. 2. ameriški barvni film „Duc Holiday“.
KRŠKO: 1. in 2. 2. ameriški barvni film „Tujec je prišel z dežjem“, 5. 2. kanadski barvni film „Prostitutka ali svetnica“.
METLIKA: 31. 1. do 2. 2. italijanski barvni film „Puščica strupenega pajka“, 5. 1. do 6. 2. ruski barvni film „Ta sladka beseda svoboda“.
MIRNA: 1. in 2. 2. „Carovnica iz hudičevega gozda“, 5. in 6. 2. „Pastirici“.
NOVO MESTO: od 31. 1. do 3. 2. ameriški barvni film „Močnejši od mafije“.
RIBNICA: 1. in 2. 2. ameriški barvni film „Kralj dama fant“.
TREBNJE: 1. in 2. 2. španski barvni film „Noč nasilja“.
SEVIČICA: 1. 2. italijanski film „Pustolovca v zraku“, in 5. 2. francoski film „Cesar in Rozalija“

maliglas

SLUŽBO DOBI

ISCEM dekle za varstvo dveh otrok v dopoldanskem času. V popoldanskem času možnost šolanja ali zaposlitve. Sedaj se pričel vsi izredni tečaji v februarju. Nudimo, hrano, stanovanje in plačilo. Marinka Zidar, Cesta na Brdo 94, Ljubljana.

ISCEM žensko za varstvo 3-letnega otroka samo v dopoldanskem času. Prosimo interese, da se zglasijo pri Mesojedec, Volčičeva 22 (poleg bloka upokojencev) od 15. ure dalje.

SPREJMEM vajenca za slikopleskarsko stroko ali delavca za priučitev in KV slikopleskarja. Oskrba v hiši. Janez Jaklič, Bičkova 2, 64000 Kranj.

GOSTILNA MLAKAR, Lož 53, p. Stari trg pri Ložu, sprejme takoj dekle, ki ima veselje do dela v gostilni. Hrana in stanovanje zagotovljena, osebni dohodki po dogovoru. Informacije po telefonu (061) 797-052.

FRIZERSKO pomočnico išče Franja Uhl, Koštialova 8a, Novo mesto.

MLADO DEKLE, ki si želi večernega šolanja (na primer strojepisni tečaj v februarju) sprejememo za varstvo 5-letne deklice in pomoč v gospodinjstvu. Lastna soba, zasluzek, zavarovanje. Telefon (061) 51-585 ali pod šifro „UGODNOST“.

STANOVANJA

SPREJMEM na stanovanje dve mirni dijakinji. Soba ogrevana. Naslov v upravi lista.

ISCEM opremljeno sobo v Novem mestu (center ali Kandija). Borislava Plackovič, pri Wachterju, Vrhovčeva 5.

SAMSKI ZENSKI srednjih let oddamo stanovanje v bloku. Informacije popoldne na Lebanovi 19 (pri bolnici).

ODDAM opremljeno stanovanje mladoporočencem in eno neopremljeno. Naslov v upravi lista (244/75).

SPREJMEM fanta na stanovanje. Soba ogrevana. Naslov v upravi lista (253/75).

ISCEM v Kočevju enosobno stanovanje s kopalnico. Ponudbe pod šifro „CENA NI VAŽNA“.

BODOČA ZAKONCA nujno potrebuje sobo ali enosobno stanovanje v Brežicah ali bližnji okolici. Ponudbe pod šifro „MOŽNO PREDPLAČILO“.

Motorna vozila

PRODAM fiat 750, letnik 1970, v dobrem stanju. Franc Hiti, Brezovica 25, Šmarješke Toplice.

PRODAM R 10 1300, letnik 1970, v odličnem stanju, prevoženih 76.000 km. Cena primerna. Jože Novak, Dol. Težka voda 32.

PRODAM R 4, letnik 1973. Naslov v upravi lista (264/75).

PRODAM FORD escort, letnik 1973. Naslov v upravi lista (265/75).

KUPIM Z 750 ali SKODO na kredit in gotovino. Kličite po telefonu 22-924 dopoldne. Prodaj tudi dobro ohranjen pony expres.

POCENI prodaj avto R 8 Major po delih. Ogled možen vsak dan. Vojko Borštar, Mirna 88.

UGODNO prodam kombi IMV super. Martin Slane, Rosalnice 22, Metlika.

PRODAM avto zastava 750, letnik 71. Zvone Radkovič, Bereča vas, p. Suhor.

KUPIM 5 do 10 arov vinograda-pašnika na Trški gori ali pri Zdinji vasi. Mežan, Volčičeva 4, Novo mesto.

POSEST

PRODAM VINOGRAD (star 10 let) v Semicu nad tovarno, približno tisoč trt. Informacije pri Kristini Brunskole, Semič.

PRODAM posestvo s 7 ha zemlje, hišo in hlev v bližini Krškega. Informacije pri Mariji Fuks, Pijavice 1a, Dolenjsko, ali Alojziji Debeljak, Vrbnje 18, Radovljica.

PRODAM njijsko parcelo, primerno za vikend ali hišo. Vodovod in elektrika na parceli. Marija Sebanec, Trščina 1, Trzšine.

PRODAM gradbeno parcelo na lepem sončnem kraju pri Leskovcu pri Krškem. Naslov v upravi lista (224/75).

PRODAM 2 parceli vinograda v Straški gori (primerno za gradnjo). Dostop z vsakim vozilom. Stanko Šiška, Jurka vas 1, Straža.

PRODAM parcelo za vikend ali hišo. Lega sončna, voda in elektrika na parceli. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (231/75).

PRODAM parcele za vinograd, v lepem mirnem kraju, lepa sončna lega. Dovoz z avtom, elektrika zraven. Pojasnila: Smolenja vas 38.

OBNOVLJEN VINOGRAD na žici, v polni rodnosti, sadni vrt in del gozda, 4 km iz Krškega ob asfaltni cesti, trofazni tok na parceli, vodovod v bližini, primerno za vikend, prodam. Anton Baškovec, Krško CKZ 87.

TRAVNIK na Golem v velikosti 36 arov ob prometni cesti Gomila-Maharovec, ugodno prodam. Milka Pirkovič, Gor. Vrhpolje 48, 68310 Sentjerne.

PRODAM vinograd v Gor. Grčevju v velikosti 15 arov. Poizve se pri Jožetu Riflju, Mali Slatnik 11, Novo mesto, in Francu Kocjanu, Gor. Grčevje.

PRODAM 10 arov vinograda v Sutenskem vrhu pri Podbočju. Dostop možen z avtomobilom. Možna gradnja vikenda. Stanko Lozar, Cankarjeva 1a, 68270 Krško.

RAZNO

ZAMENJAM gradbeno zemljišče v Novem mestu za enako v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod „ZAMENJAVA“.

VALJCI MLIN, popolnoma opremljen, oddam v najem. Mlin redno obratuje in stoji na prometnem kraju. Podrobnejše informacije na naslov: Stane Zakrajšek, Gor. Ponikve 2, 68210 Trebnje.

RENTGENSKE SLIKE, pozabljene na klopi v parku za pošto v Novem mestu, vrnite, prosim proti nagradi na upravo Dolenjskega lista.

POROČNI PRSTANI! - Želite presenetiti nevesto? Zlatar Otmar Zidarič v Ljubljani na Gosposki 5 (poleg univerze) vam bo rad pomagal! - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

SUKNIČ temno plave barve, ki ga je stranka pomotoma zamenjala v čistilnici OBERC v Novem mestu, prinesite nazaj in dvignite pravega.

ZARADI UPKOJITVE oddam v najem pekarno. Naslov v upravi lista (292/75).

PREKLICI

DRAGO ZDRAVIČ, Brsnik 1, Nova sela, prepovedujem dostop kur na moje zemljišče v Brsniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

PODPISANI preklicujem neresnične izjave, izrečene v škodo Albine Pucelj z Drame, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. FRANC TOPOLOVEC, Sela 7.

ANTON ZAJC, Spodnji Lakenci št. 12, Mokronog, prepovedujem vožnjo, pašo in hojo po travniku pod Velikimi Poljanami, sekiranje drv v Spodnjem Lakencu in vožnjo ter hojo po mojem vrtu in njivah. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

SLAVKO UCMAN iz Vavte vasi 15, prepovedujem vožnjo po moji parceli-košenici v Gornji Straži pod vinogradom. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ANTON MLAKAR, Vinica 17, Šmarješke Toplice, prepovedujem vožnjo, hojo in delanje kakršnekoli škode po posestvu pri Klančarju v Zdravcih, ki je last Amalije Krnc iz Nemčije. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

VLADO KOVAČ z Dvora št. 1 pri Žužemberku kljub večkratnim opominom ponovno prepovedujem vožnjo in parkiranje po mojem sadnem vrtu in njivi. Kdor

tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
FRANC MAUSAR, Igljenik 6, Stolpiče, prepovedujem vožnjo in hojo po mojem travniku v Dulcah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ZAHVALA

Za vedno je ugasnilo plemenito srce naše ljube mame, stare mame, tete in sestre

ANE KREVS iz Vrhpeči pri Mirni peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje, za izrečena sožalja ter sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnjo pot, ter župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mož, hčerke Slavka, Pepca in Micka z družinami, sinovi Ladislav, Ivan in France z družinami, brata Karel in Tone z družinami ter drugo sorodstvo

V 83. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in sestra

ANA KOLENC iz Češče vasi

Zahvaljujemo se vsem sosedom in vaščanom za vsestransko pomoč, sorodnikom in znancem za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje. Iskrena hvala za podarjene vence kolektivom: Labod, Konfekcija Novoteks, Varnost in Iskra Novo mesto, župniku za opravljeni obred, še posebej pa vsem tistim, ki ste jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Zalujoči: otroci Mimi, Ani, Milan, France z družinami, brat Janez, sestra Tončka in drugo sorodstvo

Ob izgubi naše mame, stare mame, tašče, sestre in tete

FRANČISKE GRABNAR iz Trščine 18

se zahvaljujemo za dolgoletno skrb in zdravljenje dr. Zakrajškovi, dr. Trobišu, zdravnikoma pljučnega oddelka, ki sta bdela nad njo in jo skušala ohraniti pri življenju, ter bolniškemu osebju za nego in skrb. Zahvaljujemo se tovarni zdravil Krka Novo mesto, Elmi Črnuče za podarjene vence ter sodelavkam in sodelavcem obeh podjetij za pozornost ter zadnje spremstvo.

Sin Pavle, hčerke Mici, Tončka in Jožica z družinami

Ob smrti dragega ata in starega ata

ANTONA KAVČIČA

sedlarja z Jame - Dvor pri Žužemberku

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, vaščanom in sorodnikom, ki so mu darovali cvetje, ga spremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Zahvala bolniškemu osebju ožilnega oddelka bolnice Novo mesto, Staneu Liscu in Jermanu, ki so mu na kakršenkoli način pomagali med dolgotrajno boleznijo. Posebna zahvala članom gasilskih društev Dvor, Žužemberk, Reber, Smihel, Ajdovec, Hinje, ZB Dvor, društvu upokojencev Dvor, pevcem in obrtnikom z Dvora in Žužemberka, vsem govornikom in duhovniku Antonu Komporetu za nadvse lepe poslovljne besede ter kolektivu Opreme iz Kočevja.

Zalujoči: hčerka Štefa in Marjetka z družino, sin Branko z družino Dvor, Vrhnika, Kočevje

Vsem, ki ste pomagali ob požaru, se iskreno zahvalimo. RUDI IN MARIJA GASPERSIČ, Podgora, Straža.

POPRAVEK

V zahvali pokojnega FRANCA FABIJANA iz DOLENJSKIH TOPLIC, je bila pomotoma izpuščena posebna zahvala pevskemu društvu MAKS HENIGMAN iz Dolenjskih Toplic za zapete pesmi.

Zalujoči: otroci z družinami, bratje, sestre z družinami ter drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ANE POVHE roj. Trščinar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, ki ste z nami sočustvovali in jo v tako velikem številu spremili na njeno zadnji poti, vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in pomagali, kolektivni Iskre za podarjene vence in denarno pomoč, župniku za opravljeni obred in tov. Plaporju za poslovljne besede ob odprtem grobu. Hvala strežnemu osebju pljučnega oddelka Novo mesto. Vsem skupaj še enkrat srčna hvala.

Zalujoči: mož Jože, sin Peter, sinova Jože in Martin z družinami, hčerke Jožica, Anica, Štefka z družinami, brat Franc, sestri Marija in Karolina

OBVESTILA

OBVEŠCAM pridelovalce žita, da izdelujem naslednje stroje: ružilec za koruzo na motorni ali ročni pogon, mlin za mletje žita (šrotar), mlin Kladivar za mletje

koruznih strokov in ostale ter gnojnično žepalko na motorni pogon. Martin Sinkovec, kovarsko strugarstvo, Kernova 4, Gustje 61210 Ljubljana - Sentvid. OBVEŠCAMO cenjene kupce, da prodajamo kokoši dosti ceneje kot lani. Kokoši še nesejo. Vitarja Zdravje, Zalag 17, Novo mesto. NUDIM VSE VRSTE ROLET, ZALUZIJE, PLATNESE, ZAVESE VSEH BARV, IZV. SIM VSA POPRAVILA, SPRA. JOČA V TO STROKO. KRAT. DOBAVNI ROKI. CENE SOLJ. NE. NAROCILA PREVZEMAMO BOGO RADI, ZABJA VAS IN NOVO MESTO, IN IGA. PRIJATELJ, KVEDROVA KRŠKO.

OBVESTILA

DRAGI mami JULKI ANDERŠ iz Zbur pri Šmarjeti želimo najlepše za njen 60. rojstni sinova Jože in Tone. NA ODRGI pri Trebnjem praznuje 23. obletnico skupnega življenja. Za njun praznik juna čestita hvaložni vnuček leg. atkom in mamicom.

V SPOMIN

1. februarja bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš predragi ata

JOŽE GORENC

Tiho se ga spominjamo. Vsem, ki še niso pozabili našega najlepša hvala.

Hvaležni otroci.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

URŠKE PUCELJ

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in spremili drago pokojnico na zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo podjetjem IMV, PTT, Novograd, Mercator Novo mesto in Mladinski knjigi Ljubljana za podarjene vence in cvetje. Zalujoči: sinovi Tone, Jože, Gustelj z družinami ter Lojze in France.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

ELIZABETE ŽURA

iz Mačkovca

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za sočustvovanje in cvetje. Iskrena hvala kolektivom Elektro, SDK in DBH Novo mesto, dr. B. Vodniku in sestri Vidi za pomoč v bolezni, župniku K. Erjavcu za opravljeni obred in tople poslovljne besede ter vaščanom za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Naša prisrčna hvala tudi vsem, ki ste jo spremili na njeno zadnji poti.

Zalujoči: sinova Tone in Janez z družinami, hčerke Betka, Cveta in Slavka z družinami, Ivanka in Marija

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Slovenska Bistrica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franja Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jekc, Vlado Silvester, Franja Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živo. UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal (urednik priloge P), Jožica Topoljšnik, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (vključno s poštnimi stroški) - Devizni račun št. 52100-601-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975 - Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/75 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu št. 52100-601-10558 - Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stroški filmi in pelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana

RADIO LJUBLJANA

RADIO SEVNICA

TELEVIZIJSKI SPORED

VSAN DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30, in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 30. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Še pomnite tovariši. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jasna Stekar. Voluminozna krmlila v obrokih za plemenske svinjce. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 „Vrtljak“. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Literarni nokturno.

PETEK, 31. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za šolarje. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Zankovič: Ali lahko nadomesti jara plenica ozimno v Sloveniji. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.50 Človek in zdravje. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop - pops 20. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 1. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v februarju. 12.40 Ob bistrem potoku. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Gremo v kino. 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 21.30 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. FEBRUARJA: 8.07 Radijska igra - Zarko Petan: Gluhi kralj. 9.05 Še pomnite tovariši! 10.15 Prvi aplavz. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.03 Radijska igra - Ivica Ivanec: Revolution Nuber r 6. 19.50 Lahko noč, otroci! 23.05 Literarni nokturno.

PONEDELJEK, 3. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Lojze Briški: Kako gnojimo nasade. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 19.40 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev.

TOREK, 4. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Ljubzen

do jezika - Občutek ponosa do stvaritev. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Milica Kaman: Pomen izvoza kmetijskih pridelkov za naše gospodarstvo. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 19.50 Lahko noč, otroci! 23.05 Literarni nokturno.

SREDA, 5. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milan Dolinar: Se je čas za sklepanje pogodb za pridelek jarega ječmena. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto vrtljak“. 18.35 Minute z ansambлом Atija Sossa. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 S festivalov jazz. 23.05 Literarni nokturno.

CETRTEK, 6. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Babnik: Kako priti do čebelarstva. 12.30 S pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 „Vrtljak“. 18.35 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Literarni nokturno.

Nedelja, 2. februarja: - 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 Naše vedenje - o lika - bistvena je obzirnost - 11.10 „Iz slovenske glasbene zakladnice“ (II. del) - 11.25 „Kmetijski nasveti“ - 11.40 Minute z Otom Pestnerjem - 11.50 „Naš razgovor“ - 12.00 Za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 Cestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

Sreda, 5. februarja: - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.30 „Po domače“ - 16.45 Tehnika in mi - 16.55 Disco klub brez imena - 17.30 mladinska oddaja - Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo (OO ZSM Loka) - 18.00 zaključek programa

Sobota, 8. februarja: - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 Pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo.

CETRTEK, 30. JANUARJA: 10.00 TV v šoli (Bgd). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.30 Preproste besede: Pobeglo otroštvo, barvna oddaja (Lj). 17.45 Risanke (Lj). 18.00 Obzornik (Lj). 18.15 Mozaik (Lj). 18.20 Moliere: Za smeh in jok - barvni serijski film (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cickak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Odpisani, TV nadaljevanka (Bgd). 21.00 Karavana: Resava I. del (Lj). 21.30 Sportni pregled (JRT). 22.05 TV dnevnik (Lj).

PONEDELJEK, 3. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg). 10.00 TV v šoli (Bgd). 14.10 TV v šoli (do 15.30) (Zg). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.35 Drežček in trije Marsovčki - lutkovna serija (Lj). 17.55 Obzornik (Lj). 18.10 Na sedmi stezi (Lj). 18.40 Mozaik (Lj). 18.45 Nega bolnika na domu (Lj). 19.05 Odločamo (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cickak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Zakratkin-Vančik: Očetava sončnica - barvna TV drama (Lj). 21.15 Kulturne diagonale (Lj). 21.45 Mozaik kratkega filma: Kar lepo, barvni film (Lj). 22.00 TV dnevnik (Lj).

TOREK, 4. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg). 9.35 TV v šoli (Sa). 10.00 TV v šoli (Bgd) (do 12.10). 14.10 TV v šoli (do 15.30) (Zg). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.20 Smučate s Karlom Schranzem - barvna oddaja (Lj). 17.35 E. Peroci: Očala tete Bajavaje - barvna oddaja (Lj). 17.50 Barvna risanka (Lj). 18.00 Obzornik (Lj). 18.15 Nikogar ni doma - otroški film (Lj). 18.25 Avtomobil skozi kamero - serijski film (Lj). 18.40 Mozaik (Lj). 18.45 Festival Kurirček Maribor 74 (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cickak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Diagonale: Izbor iz programa drugih TV studiev (Lj). 20.55 Propagandna oddaja (Lj). 21.05 K. Mikszath: Črno mesto - barvna TV nadaljevanka (Lj). 22.05 TV dnevnik (Lj).

SREDA, 5. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (do 10.50) (Zg). 16.25 Košarka Bosna: Barcelona, prenos, v odmoru Rezerviran čas (Sa, Lj). 18.00 Obzornik (Lj). 18.15 Viking Viki, barvni film (Lj). 18.40 Mozaik (Lj). 18.45 Brigada veteranov - reportaža (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cickak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Film tedna: Čudaki, barvni film (Lj). 21.35 Propagandna oddaja (Lj). 21.40 Miniature: Nocoj ste povabljeni (Lj).

najboljših; Košarka Radnički: Zadar. 18.15 Poročila (Lj). 18.20 Propagandna oddaja (Lj). 18.25 Vesolje 1999 - serijski barvni film (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cickak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Odpisani, TV nadaljevanka (Bgd). 21.00 Karavana: Resava I. del (Lj). 21.30 Sportni pregled (JRT). 22.05 TV dnevnik (Lj).

RADIO BREŽICE

CETRTEK - 30. januarja: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, poročila, turistični napotki, nove plošče RTB 16.30 - 17.00 - Aktualnost tedna, obvestila in reklame 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja Izbrali ste sami

SOBOTA - 1. februarja: 16.00 - 16.30 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE 16.30 - 17.00 - Sobotno kramljanje, Jugoton vam predstavlja 17.00 - 17.30 - KRONIKA, Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam, Za naše najmlajše, Iz naše glasbene šole 17.30 - 18.00 Domače zabave na valu 192 m

NEDELJA - 2. februarja: 10.30 - Domače zanimivosti - Prve izkušnje delegatskega sistema - Za naše kmetovalce: Pogovor Jožeta Volka v Ločah - Iz naših delovnih kolektivov - Obvestila, reklame in spored kinematografov 12.00 - 16.00 - Naši občani čestitajo in pozdravljajo

TOREK - 4. februarja: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, srečanje z ansambлом Spomini in ko roškim vokalnim kvintetom. Poročila. Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista. Novo v knjižnici 16.30 - 17.00 Tedenski športni komentar, obvestila in reklame, filmski pregled 17.00 - 18.00 - MLADI ZA MLADE

PROSTO DELOVNO MESTO
Odbor za medsebojna razmerja delovne organizacije
SOP Krško
specializirano podjetje za industrijsko opremo, Krško, Gasilska 3,
objavlja prosto delovno mesto
POMOČNIKA VODJE NABAVE.

Pogoji:
- srednja šolska izobrazba tehnične smeri, zaželena je strojna smer,
- nekaj let izkušenj v nabavni službi,
- odslužen vojaški rok.
Osební dohodek po pravilniku podjetja „SOP“ Krško.
Kandidati naj vložijo pismene ponudbe kadrovske službi „SOP“ Krško, Gasilska ulica 3, Krško
Razpis velja 15 dni po objavi.

REJCI PERUTNINE!
KZ NAKLO
PRI KRANJU
VALILNICA
prodaja enodnevne piščance (nesnice in pitance) vsak torek od 21. januarja dalje.
Sprejemamo naročila!
Piščance pošiljamo tudi po železnici, in to nad 50 živali.
VALILNICA NAKLO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Ivo Pirkovič: Osvoobodni republiko pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

28

Legistična patrulja je našla izpuščenega Jožeta Kocjana doma na Mihovici. Brezovski posadki ni dant Dušan zaslísal in izpustil. Legistom, ki so ga hoteli odvesti na Brezovico, se je odločno uprl: „Partizani so mi dali jesti in mi niso nič hudega storili, jaz se proti njim ne bom boril.“
Potem je ljudem in tudi belim še dolgo govoril, da je v Gorjancih vse črno partizanov in da jih ne bo nihče premagal.

OBKOLJENI
Komandant Cankarjeve brigade Marjan Dermastja-Urban je v nedeljo, 25. oktobra zjuborišča nad belokranjskimi Selami mimo Luže v mi partizani se je hotel pogovoriti za skupne borkomisar Rado, Jože Mazovec-Tine od Agitpro in štirje strelci z dvema puškomitraljezoma. Na vil kozlička. Na Jezernicah so našli komando hrvaške tretje operativne cone z Žumberškim odredom in bataljonom 12. liške brigade. Zvečer so se udeležili velikega ljudskega mitinga na Cetošiču.
Tja so kurirji prinesli poročila, da so cesto iz Metlike v Novo mesto popoldne zasedli Italijani povratek.
Na cesti od Semiča na Jugorje so partizanski

opazovalci našli 62 vojaških avtomobilov, 8 tankov, 8 motorjev in 150 otovorjenih mul. Na Suhorju so pripravljali prostore za oficirje, ki so povedali, da bodo ostali tam deset dni. Posadko 1500 mož v Semiču je okrepilo 2000 vojakov, ki so prispeli iz Novéga mesta.
Gorjance in deželo na desni strani Krke so Italijani začeli zapirati v obroč ofenzive. Zaradi nepredvidenih težav, na katere so že prej zadevali, so bili pet dni v zamudi. Od Metlike se je obroč širil na vzhod po Kolpi in nekje od Jastrebarskega v Gorjance. To črto so zapirali ustaši in Italijani, ki so že nekaj dni bili v ofenzivi po desni strani reke. Partizanski kurirji so ob zasedeni Kolpi iskali prehode, da bi se liška proletarska brigada prebila iz ofenzive po Hrvaškem v Gorjance, k svojemu bataljonu, ki je že nekaj dni napadal obkoljeni Ostriz.
Na severni strani so Italijani z belimi zasedali Krko in hajkali po njenem levem bregu, da bi si med ofenzivo zavarovali hrbet. Iz Novega mesta so se vlekle proti Št. Petru (Otočcu) in Kostanjevici dolge kolone kamionov z vojsko v polni bojni opremi. Nemci so jih spuščali po svoji strani meje do Cerkelj in od tam nazaj čez Krko v Gorjance, kjer so z ustaši zapirali obkolitev proti vzhodu.
Urbanova patrulja je našla Gorjanski bataljon na Javorovici. V vasi je bilo živahno. Tam je imel bataljon krojaške in čevljarske delavnice, orožarje in zobno ambulanto, ki jo je v slamnatí bajti vodila Vida Rabzeljeva iz Kostanjevice. Patrulje so odhajale v Podgorje in v zasede in se vračale.
Urbanove novice so taborišče vznemirile. Bataljon se je nemudoma premaknil v Mihovo. Pridružili so se mu terenci Gorjanskega podokrožja, ki

so se po bombardiranju Vrhpolja konec avgusta zadrževali večinoma po vinskih gorcih in gozdovih okoli Bana.
V torek, 27. oktobra, so prihajala poročila, da so Italijani že zjutraj zasedli vse poti, ki so vodile v obkoljene Gorjance. Intendant Rudi Pirkovič-Jaka je s svojimi pomočniki praznil na Prežeku gospodarske obrate, klavnico, prekajevalnico in strojarno. Rešiti je bilo treba orodje in zaloge. Kakih 15 kož pravkar izdelanega govejega usnja so skrili v močvirno „mrastino“ pod gradom, kjer pa so jih otroci pozneje našli in so jih Cerovljani premaknili v pendirjevske gozdove. Letalske in topniške granate, ki so jih v bojih uporabljali bombaši, so zakopali po goščavah nad Prežekom. Tam so zagrebli tudi velike lonce topljene masti iz etapne kuhinje. Vinske zaloge so shranili po svojih hramih kmetje. Moko, krompir in nekaj radijskih aparatov so razdelili po hišah. Krave, ki so jih partizani, vsega sedem glav, še v juliju zaplenili belim pri Št. Joštu, so z gradu preselili v mihovške hleve. Nekaj prepečenca, salam in usnja so razdelili partizanom, več tega pa so z drugo hrano, strelivom, vojaškimi kotli, usnjem, čevlji in šotorskimi krili nalagali na vozove in natovarjali na konje.
V Mihovo je čez gore prispela patrulja iz tretje belokranjske čete. Gorjanskemu bataljonu je prinesla pismo s sporočilom, da se je tudi on s svojim bataljonom komandantom Poldetom Jermanom znašla v trojem obkoljevalnem obroču in ostala odrezana od bataljona. V nevarnosti so ranjenci v slovensko-hrvaški bolnišnici v Cetošiču. Tam Belokranjci čakajo gorjanske borce.
V Mihovo je prišel tudi Jože Prijatelj-Slobodan, komandant Vzhodnodolenjskega odreda. Prebil se je čez Krko, da bi dobil okrepitve za trebelsko-šmarješke kraje, ki so ostali po odhodu Gubčeve brigade na bojišča brez vojaškega varstva. Ugibali so, da bi Gorjanski bataljon poslal čez Krko kar svojo brusniško četo, ki ji je od bitke na Gracarjevem turnu poveljeval Franc Kavčič-Bomba iz Orehova. Toda fantje so se branili. Partizani so se borili vedno najrajši in najboljše v domačih krajih. Iskali so prostovoljce. Prijavilo se je kakih 35 fantov, ki so se v prejšnjih ofenzivah umaknili iz Krke v Gorjance. Sestavili so novo četo s komandirjem Vinkom Robekom in komisarjem Stamenkom iz Vevč pri Ljubljani. Za komisarjevega pomočnika so izbrali Trlepa iz trebelskih krajev.

V sredo, 28. oktobra, sta komandanta Cankarjeve brigade in Vzhodnodolenjskega odreda partizanom razložila resni položaj. Nato so se čete razšle. Ni še legel na zemljo prvi mrak, ko je Gorjanski bataljon z Urbanovo patruljo in Slobodanom krenil čez Gorjance, Robekova četa pa odhitela skozi Vrhpolje in Mokro polje na Kronovo. Z njo je odhajal tudi Ilija Badovinec iz Rosalnic. Računali so, da bo četa hitro prerasla v bataljon in bo potrebovala komandanta. Na prastarem brodišču pri Kronovem je Krka segala človeku do pasu. Prvi partizan jo je prebredel in na drugem bregu poiskal za čakajočo četo voznika. Skozi Kronovo in mimo Bele cerkve so korakali precej glasno. Iz vasi in iz bližnjega Št. Petra, današnjega Otočca, so letele v zrak alarmne rakete vznemirjenih laških posadk. Zjutraj se je Robekova četa utaborila v gozdu nad Šmarješkimi Toplicami, Italijani pa so zasedli Kronovo, zadnji prehod v zaporni črti po levem bregu Krke. Robekovi partizani so se še prav zadnji trenutek izmuznili sovražniku za hrbet.
„ČE GREŠ Z NAMI, BOŠ OSTAL ŽIV“
Trume terencev in kmetov so zapuščale domove in se z Gorjanskim bataljonom umikale čez gore. Vedele so, da ječa in smrt ne bosta izbirali, kdo je upornik in kdo pohleven bojazljivec.
Po slabem kolovozu je iz Mihovega hitel skozi Kiro orehovski sekretar Martin Pavlin. „Trebajo bo potegniti, Bakše,“ kliče piparju in zgine po zarastlem potu pod starim Prežekom. „Ali greš ali ne, Pahar?“ spodbuja kirovskega zaščitnika intendantov pomočnik Rudi Vinšek z Golobinjka, ki se je v družbi bataljonskega obveščevalca Franca, fanta majhne rasti in z brčicami, žuril za sekretarjem.
„Če greš z nami, boš ostal živ,“ je obetal Kirovcu bataljonski komandant Dušan, ki je bil odgovoren za mnoga mlada življenja. Z Urbanom, Slobodanom in gručami partizanov je odhajal po ozki poti preko Raven in Grobišč. Za Miklavžem se bodo prebili na južna pobočja Trdinovega vrha, kjer so jih čakali Belokranjci. Z bataljonom se je vračala na hrvaško stran tudi belokranjska patrulja, ki je na Kiri prenočila in so jo tam oskrbeli z dragocenim usnjem in suho hrano.

Kjer dejanja govore

Franca Filipčiča, inženirja arhitekture iz Brežic, predstavljamo kot kulturnega snovalca in soustvarjalca Posavskega muzeja, kot izobrazbenca, ki posveča kulturi veliko svojega prostega časa.

Brežica bi bile brez ustanove, kakršna je Posavski muzej, revne, zelo revne. Nekako samoumevno se nam zdi, da ga imamo, da se z njim postavimo, če je treba, v resnici pa se njegove pomembnosti v vsakdanjem življenju premalo zavedamo. Ta muzej se s svojo vsebinsko in oblikovno ureditvijo vključuje v posavski, slovenski in jugoslovanski kulturni prostor, dokaz za to pa je velik obisk iz domovine in tujine. Nadvse pomemben je za kulturno vzgojo mladega rodu. Lani je Posavski muzej slavil srebrno obletnico. V 25 letih se je razvil v ugledno kulturno ustanovo in se z devetimi tisoči razstavljenih eksponatov uvrstil med najbogatejše pokrajinske muzeje Slovenije.

Njegova rast od ustanovitve do danes je povezana s tremi zvestimi muzejskimi delavci, s prvim ravnateljem slikarjem Franjem Stiplovskom, z naslednikom prof. Stankom Škalcerjem in arhitektom Francem Filipčičem, dolgoletnim sodelavcem in svetovalcem, ki je pred poldrugim letom kot vršilec dolžnosti ravnatelja zapolnil praznino, nastalo po smrti prijatelja Staneta. Začeto delo je nadaljeval in v srebrnem letu ustanove sam dokončal poglavje skupnega snovanja. Najprej se je lotil nove postavitve oddelka NOB, ki nam predstavlja zgodovino delavskega gibanja v Posavju, pot, bivanje in vrnitev posavskega prebivalstva iz izgnanstva, razvoj NOB na Kozjanskem in boje Kozjanskega odreda. Lani so po njegovi zamisli postavili na grajskem stopnišču pomnik puntarski tragediji, s katerim je muzej počastil 400-letnico hrvaško-sloven-

skega punta. Kot najbolj revolucionaren poseg v jubilejnem letu Posavskega muzeja pa inž. Filipčič uvršča odkritje arkad na dvorišču brežiškega gradu. Ta akcija se nadaljuje in muzej se z njo vključuje v evropsko leto varstva kulturnih spomenikov. Čeravno ta muzej ni dolžan opravljati spomeniškovarstvene službe, je z najnovejšimi posegi rešil propada dva pomembna kulturnozgodovinska spomenika v brežiški občini - grad Orešje na Bizeljskem in pišečki grad.

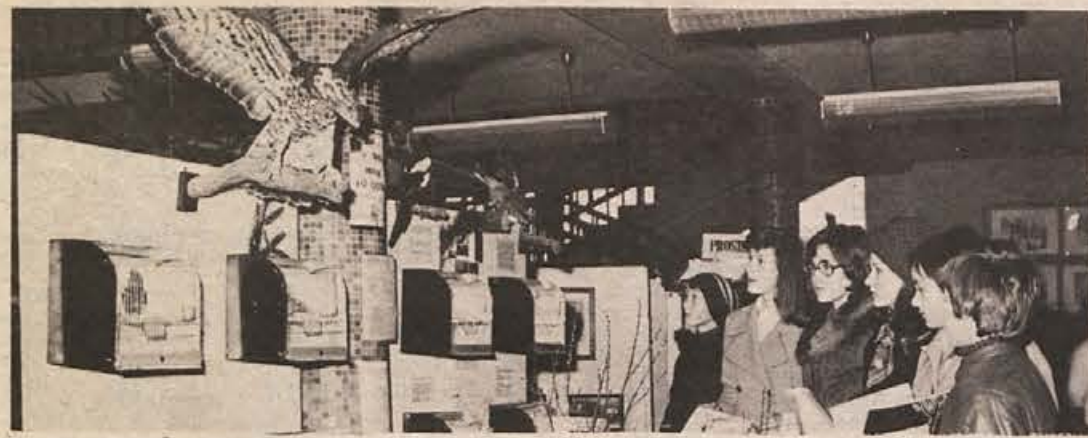
Arhitekta Filipčiča je še kot študenta napotila v muzej diplomatska naloga. To je bila regionalna študija brežiške občine s posebnim poudarkom na valorizaciji krajskih, naselbinskih in kulturnih značilnosti. Vrata v ustanovo so mu posledje gostoljubno ostala odprta. Postal je stalni sodelavec.

Takrat ni bilo denarja, zato so prišle v poštev le pomeni rešitve, ki pa so zaradi svoje izvirnosti še danes privlačne. Etnografska zbirka je na primer postavljena na letvicah, ki so jih pripravili za razstavo lončarskih izdelkov brežiške občine na Gorenjskem sejmu. Zelo poceni je bila tudi postavitev vinarstva v Brestanici, projektiral je Dolenjsko galerijo v Novem mestu, dal idejo za krško galerijo ter svetoval pri ureditvi prostora zanj in ureditev okolja ob Vabvasorjevem spomeniku. Njegova je tudi ideja za neobičajno, a zelo posrečeno postavitev plaket prvih krških borcev na prostem pred osnovno šolo na Vidmu. Sam je preveč redkobeseden, da bi govoril o sebi, zato ga danes poskušamo predstaviti z delom tistega, kar je prispeval kulturi.

JOŽICA TEPPEY

Kipar Vladimir Štoviček (na sliki levo) in inž. arhitekt Franc Filipčič prepletata svoje delo že vrsto let.

Na fotografiji so šolarji, ki so prejeli po 100 din nagrade, ker so napisali najboljše naloge o varstvu in prehrani zunanjih ptic. Kočevski šolarji so ob otvoritvi razstave izdali tudi izredni šolski časopis „Gnezdece“. (Foto: Brus)

Novi ptiči na razstavi v Kočevju

Med novimi ptiči je največ papig, med katerimi so nekatere zelo redke in drage - Odlikovanja rejcem najboljših kanarčkov

Kočevsko Društvo za varstvo in vzgojo ptic je spet priredilo zelo uspešno razstavo ptic in golobov, ki dokazuje, da je društvo spet napravilo v svojem delovanju velik korak naprej. 40 rejcev razstavlja skupno okoli 300 ptic in golobov.

Na otvoritvi v soboto, 25. januarja, so podelili odlikovanja in priznanja rejcem najbolj ocenjenih kanarčkov ter nagrade po 100 din osmim šolarjem, ki so napisali najboljše naloge na temo „Skrbimo za varstvo in prehrano zunanjih ptic.“ Odlikovanja za najbolj ocenjene posamezne barvne kanarčke so prejeli: zlato odlikovanje predsednik društva Stane Vlašič, srebrno Jože Bakun iz Ljubljane, bronasto pa Alojz Hočvar iz Poloma. Vsi trije so se uvrstili tudi na jugoslovansko razstavo in tekmovanje. Bronastih odlikovanj je bilo podeljenih še več. Za zbirko štirih čopastih kanarčkov pa je prejel bronasto odlikovanje tudi Franc Romih iz Trate.

Medtem ko so člani društva na prejšnjih razstavah prikazali pred-

vsem kanarčke, papige-skobčevke in nekaj gozdnih ptic, so tokrat razen teh pokazali še nekatere nove, redke ptice, kot diamantne grlice, rdečepesega papagaja, agapornide, slivoglavce papige, bele nimfe, avstralske pojoče papige in še nekatere.

Posebnost letošnje razstave je tudi prikaz dela in uspehov društva v besedi in sliki. Podobno kot lani pa tudi letos dopolnjuje razstavo, ki bo odprta še do sobote, 1. februarja, razstava znamk o pticah, obiskovalci lahko kupijo srečke bogate srečevalce, člani društva pa prodajajo tudi ptice (kanarčke in papige) ter kletke.

J. PRIMC

HENČEK GOSTUJE

Ansambel „Henček in njegovi fantje“ je za nedeljo, 2. februarja, pripravil nekaj nastopov. Ob 11. uri bo nastopil v Velikem Trnu, ob 14. uri v Raki, ob 16. uri v Podbočju, ob 18. uri v Šentjerneju in ob 20. uri v restavraciji hotela Šmarješke Toplice, kjer bo ansambel igral za ples. Poskočne narodnozabavne viže, na vsakem koncertu mala nagradna igra in dobro znani ansambel, vse to obljublja prijetno doživetje.

Brez dlake na jeziku

Mokronoški lارفarski časopis ne prizanaša

Če drugega ne, je potreben vsaj pust, da izide v pokrajini še kakšen časopis. Mokronoška lارفarija na primer. Šest let mlajši sopotnik letos že 10-letnega karnevala ne varčuje s puščicami.

Uradno urejajo ta časnik poleg treh lارفarjev še 4 maškare, zato jih tudi mi ne bomo imenovali že v predpustu. Povemo lahko le toliko, da se to „kollektivno urejanje“ ponavadi obesi na enega, ki je zadovoljen, da dobiva od vsepovsod, če drugega ne, vsaj zamisli. Obličje jih že sam. Pisanje pikrih ni hvaležno delo. Urednik nam je namreč povedal, da ga neka ženska zaradi preveč zašiljene silvestrske kronike kar deset let zapovrstjo ni pogledala.

Mokronoški lارفarji si tudi letos niso mogli kaj, da ne bi na hudo-mušen način ošvrknili zaostajanja svojega kraja in razcveta osrednje vasi Trebnje. Se taka jim je prišla prav kot fista županova z zbora občanov, kjer je govoril, da se jim jasni nebo, zato so narisali sonce nad novimi trebanjskimi tovarnami in temne oblake nad Mokronogom.

Za kadrovske težave občinske uprave predlagajo na mesto načelnikov ženske, kot inajto to že lep čas rešeno na nekonjunkturni davkarji. Za bodočnost so še bolj zaskrbljeni, ker se jim podira šola. Kako naj potem še verjamejo, da je v uku bodočnost ko bodo lahko šele s tretjim samopriskevkom šolo le podprli? Glede regionalnega središča, kot imenujejo Novo mesto in njegove skrbi z novim mostom, samo ugibajo v kar dve smeri: da je

mestni župan preložil polaganje temeljnega kamna za nedoločen čas, ker obstaja bojazen, da ga prerese trava, zato tudi dopuščajo možnost, da si reka poišče drugo strugo.

Časopis so natiskali v 5.000 izvodih. Kot pravijo sami, njihove časopisne šale še niso najbolj ostre, dosti je še ostalo za karneval in za prihodnje leto!

A. Ž.

S šotori - tudi pozimi!

Z obiska v gozdni šoli tabornikov iz Šentjerneja, Straže, Bršlina in Novega mesta, ki so bili pet dni v Padežu pri Birčni vasi

„Ko bi le padlo tudi kaj snega!“ tako si je želelo prejšnjo soboto 20 tabornikov iz Šentjerneja, Straže, Bršlina in Novega mesta, ko so se zbrali v logarski hiši na Padežu pri Birčni vasi. Začeli so 5-dnevni vodniški tečaj za mlade vodnike, združen z zimsko gozdno šolo. Hitro so postavili majhen tabor v globeli za stavbo: v dvojnih šotorih je tudi ponoči toplo, žal pa jih niso mogli preskusiti s praviim zimskim mrazom - ker ga ni in ni.

Ordred Gorjanskih tabornikov nadaljuje načrtno vzgojo vodniškega kadra, k temu pa vabi tudi sosedne taborniške enote. Tokrat so imeli v delovnem načrtu poskus bivakiranja

v naravi, nočne vaje in pripravo ognja v težjih pogojih, v teoriji in praksi pa so predelali še vprašanje tabornih objektov pozimi, kurjenje ognjev na mokrem terenu in terenske igre. Krajske pohode so usmerili na Ljuben, Podgrad in Mahovo, obiskali pa so tudi Gornje Laze in si ogledali kraj, kjer je v jeseni 1941 tragično končala Belokranjska četa. V ponedeljek sta jih obiskala Ivan Slapnik, komandant štaba dolenjske cone SLO, in Tone Gošnik, starešina odreda Gorjanskih tabornikov. Tovariš Slapnik je govoril tabornikom o SLO in splošni ljudski obrambi v državi, pri čemer je zlasti podčrtal dragoceni vzgojni pomen taborništv. Taborniki so radi prisluhnili tudi nekaterim njegovim osebnim spominom iz partizanskih let.

Zimska gozdna šola z vodniškim tečajem, ki so jo vodili prof. Tomaž Dobovšek, taborovodja Lojze Retelj in višja medic. sestra Jožica Vrščaj, je nov kamenček v prizadevanjih taborniške organizacije v Novem mestu za zaokroženo in pestro aktivnost te priljubljene specializirane mladinske organizacije.

M. K.

Pištopo uperil v miličnika

Na srečo je pištola zatajila, sicer bi bil miličnik mrtev, Jože Herčan pa ubijalec

Ribničani so 18. januarja okoli 23. ure obvestili postajo milice, da pri avtobusni postaji nekdo strelja s pištolo. Ko je pripeljal miličniški patrolni avto na kraj dogodka, je nekdo iz neposredne bližine (okoli 1 do 2 m) meril s pištolo naravnost v prvi miličnika, ki je sedel v avtu.

Voznik je kmalu zmanjšal hitrost, eden izmed miličnikov je skočil iz avta, se prikrito približal strelcu s hrbtni strani, mu iz roke zbil pištolo in ga zgrabil. Miličniki so ugotovi-

Slakovih 10 let

Čeprav je bila desetletna znanega narodnozabavnega ansambla Lojzeta Slaka je ta je praznovanje prepričljivo je bila smrt enega člana. Takoj ta jubilej priljubljeni ansambel pevci proslavil letos 7. marca ob 20. uri v mali dvorani na Tivoliju priredil samostojen koncert. Na prireditvi bo tudi plošč Helidon podelila ansamblu zlato ploščo za milijon Jugoslovanskih plošč. (Lojze Slak je dobil zlato ploščo že pri tovarni Jugoslovanske ploščice.)

Ker je ansambel Lojzeta Slaka zelo priljubljen na Dolenjskem, naj povemo, da bodo vsi nastopi od začetka februarja v poslovalnicah Viatorja, in sicer po 40, 50 in 60 dinarjev.

VLOMILEK SE JE OBLEKEL PRI MODI

V noči na 23. januar je miličnikski skozil izložbeno okno trgovine MODA na Trgu dr. Ribarja v Brežicah. Vlomilek tam kar preoblekel, odnesel obleke, 2 hlače in 2 srajce. Plošč je zalotil občan in ga je preganjal, toda vlomilek je predzgodno grozil, potem pa povabil na krajo. Neznanece je kurlil. To noč je bilo vlomiljev brežiško gimnazijo, kjer pa ni sar zmanjkalo. Brežiški miličniki s hitro akcijo že drugi dan dopolnjujejo seznam vasi Vrhje pri Dobovi prijeto preišča, znan brezdelnik in izkušen tat. Po nalogi okrajne preiskovalne sodnika je Jago priporu.

kriminalisti že prišli na sled. V govem stanovanju v Lepi hiši lenju so našli še precej drugih blaga. Zdjaj ugotavljajo, od koga Laborović navlekel. Vlomilek namreč izjavil, da je rad v Slovenijo, češ da je tu zanj Svica. Menijo, da novomeški bil edini, ki ga je Laborović v naši republikli.

PIJANI PRETEPAČI IN RAZBIJALCI

Pijani kočevski mladinci Pinterič iz Kolodvorske 10, Bejtovič iz Kajuhevega naselja Ludvik Oražem iz Tomšičeve 11, Dušan Pergar iz Kidričeve 11. januarja ob 21.45 na posebnem način vdrli na mladinski ples v dinskem klubu v Dolenjski Ribnici in izzivali prisotne. Vnel se je pretep, med katerimi mladi kočevski pijanci poškodovali Janeza Hengmanna, ki je bil požen za varovanje reda na plesnem premislili še Staneta Kozjanskoga, Franca Hengmanna, Janeza Oražem in Jožeta Oberstarja. Razena se polomili še za okoli 1.000 dinarjev.

Zoper Pinteriča je vložen kazenski zaradi drznega nasilniškega znanja proti prirediteljem mladinske plesa in se bo zagovarjal pred istim sodiščem, medtem ko se ostali trije zagovarjali zaradi javnega reda in miru pri sodnih prekrških. Pretepanje in nasilnost iz Kočevja je medtem burilo dolenjevaško javnost.

ZALOSTEN PUST

V Ribnici nismo zvedeti, kaj bo za pust, pred nekaj leti veliki karnevali oziroma sprevi so postali vedno bolj žalostni in vse kaže, da bo v Ribnici kar izumrl. Stari zatorji pusta so pomislili pa ni.

Pač pa je vedno več njih šem v dneh okoli pusta. Sodražici. Sodražani bodo dvorani kina organizirali di pustno zabavo. Določene prireditve bodo spet nile za ureditev družbeno doma v Sodražici.

Kozerija

RAZČIŠČEVANJE PO REPIŠKO

Ugotovili so, da v Hitrotkalu nekaj smrdi in da bo treba zadevo razčistiti, in to pošteno ter do zadnjega koščka. Ustanovili so delovne ekipe, ki bodo prijele vola za rogove in ne za rep. Ena skupina se je lotila dela na severu Hitrotkala, druga na jugu, tretja na vzhodu in četrta na zahodu.

Ekipe so resno vzele delo v roke: okrog Hitrotkala so pobirale papirčke, ki jih je mularija iz vrta trosila okrog, in večje papirje, ki so jih izvoljeni delegati metali od sebe ob končanem sejah in sestankih. Da člani ekip so

pobirali tudi ogrizke, prazne cigaretnne škatlice, ostanke prežvečenih žvečilnih gumijev, cigaretnne ogorke, polivinilaste vrečke, gnila jabolka, odpadlo listje z dreves, zavržene šolske zvezke, prazne kante od olja, pregorele žarnice, žico, odpisane trakove za pisalne stroje, prazne kulije, trapaste razglednice, obledele dopisnice, stare telefonske imenike, razdrapano jopice in umazane moške srajce, preperel sukanec.

Po nekaj tednih natančnega dela so se okolica, dvorišče in prostori Hitrotkala svetili, da so si morali najboljčutljivejši

natakniti temna sončna očala. V dobri veri, da je akcija očiščevanja uspela, so pripravili pogostitev z nekaj odojčki in plemenitim vinom, pelo se je in plesalo, pilo in jedlo, da je drugi dan marsikoga bolela glava in je gledal debelo kot zaboden vol ali žaba, čez katero je zapeljal nekajajtonski tovornjak. Nosilcem očiščevalnih ekip so na posebni slavnosti v hitrotkalski menzi podelili posebne diplome, na katerih je pisalo, da so zaslužni za razčiščevanje zadev v Hitrotkalu.

Jožiču Repiču pa se je kljub vsemu temu zdelo, da v Hitrotkalu še naprej nekaj

zauzarja. V njegovih neposrednih proizvodnih možganih se mu je porodila misel, da so se lotile ekipe razčiščevanja na napačnem mestu, kajti zaloge so se še naprej večale, kvaliteta ni bila na zavidljivi ravni, a tudi delovna disciplina je bila bolj slabotna, četudi ni bilo več cigaretnih ogorkov, gnilih jabolk, umazanih moških srajc, odpisanih trakov za pisalne stroje in druge navlake. Predlagal je, da bi prezračili proizvodne hale in pisarniške prostore. Posebno viharnega navdušenja njegov predlog ni bil deležen.

TONI GAŠPERIČ